

GENERALE REGELINGEN

van de Protestantse Kerk in Nederland

versie januari 2023

in deze versie zijn de volgende wijzigingen verwerkt:

- GR 6 (herschrijving, rechtspositie kerkelijk medewerkers)
- GR 9-9-2 (technische aanpassing n.a.v. GR 6-5)
- GR 12-1-3 en 4 en 12-1-5

INHOUDSOPGAVE

Generale regeling 1 Gemeenten	3
Generale regeling 2 Ledenregistratie	7
Generale regeling 3 Gastlidmaatschap	13
Generale regeling 4 Kerkelijk werkers	16
Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten	19
Generale regeling 6 Rechtspositie kerkelijke medewerkers	28
Generale regeling 7 Classicale verkiezing	30
Generale regeling 8 Dienstenorganisatie	33
Generale regeling 9 Kerkmusici	39
Generale regeling 10 Preekconsent	46
Generale regeling 11 Kerkelijke rechtspraak	50
Generale regeling 12 Vermogensrechtelijke aangelegenheden	61
Generale regeling 13 Stichtingen	64
Generale regeling 14 Opleiding predikanten	70
Generale regeling 15 Permanente educatie	76

Generale regeling 1 Gemeenten

I SAMENWERKING

Artikel 1. Algemeen

1. Gemeenten kunnen op de verschillende terreinen van het kerkelijk leven samenwerken.
2. Bij samenwerking zonder een schriftelijke overeenkomst blijven de afzonderlijke kerkenraden en /of colleges verantwoordelijk voor het terrein waarop wordt samengewerkt. Besluiten worden in onderling overleg genomen.
3. Bij samenwerking kunnen kerkenraden en/of colleges een samenwerkingsorgaan instellen waaraan de uitvoering van het gezamenlijke werk, onder verantwoordelijkheid van de betrokken kerkenraden en/of colleges, wordt toevertrouwd.
4. Kerkenraden en colleges kunnen aan een samenwerkingsorgaan bevoegdheden overdragen. Colleges behoeven hiervoor de instemming van de kerkenraad, wijkkerkenraden behoeven de instemming van de algemene kerkenraad. Algemene kerkenraden die bevoegdheden willen overdragen aan een samenwerkingsorgaan, horen eerst de wijkkerkenraden.
5. Overdracht van bevoegdheden geschiedt bij schriftelijke overeenkomst en behoeft instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering. In de overeenkomst wordt vastgelegd:
  - a. de aard en omvang van de bevoegdheid,
  - b. de duur van de overdracht,
  - c. de wijze van werken van het samenwerkingsorgaan, en
  - d. de wijze waarop de overdracht tussentijds beëindigd kan worden.

Artikel 2. Samenwerkingsorganen met bevoegdheden

1. Een samenwerkingsorgaan met bevoegdheden voor een deel van het werk kan worden ingesteld door kerkenraden resp. colleges. De leden worden door elk van de kerkenraden resp. colleges aangewezen.
2. Een samenwerkingsorgaan met bevoegdheden voor een deel van het werk kan worden gevormd door de kerkenraden resp. colleges. Dit orgaan bestaat als gemeenschappelijke kerkenraad dan wel gemeenschappelijk college uit alle leden van de afzonderlijke lichamen. De afzonderlijke kerkenraden resp. colleges blijven bevoegd voor de zaken die niet aan het samenwerkingsorgaan zijn overgedragen.
3. Een samenwerkingsorgaan waaraan kerkenraden resp. colleges alle bevoegdheden overdragen wordt, als gemeenschappelijke kerkenraad dan wel als gemeenschappelijk college, gevormd door alle leden van de afzonderlijke lichamen.
4. Bij een samenwerkingsorgaan als bedoeld in lid 3 worden de gemeenten, indien dit nog niet het geval is, ingedeeld in dezelfde classis. Bij een samenwerkingsorgaan als bedoeld in lid 1 en 2 worden de gemeenten op hun verzoek ingedeeld in dezelfde classis.
5. Een besluit tot vorming van een samenwerkingsorgaan als bedoeld in lid 2 en 3 wordt niet genomen dan nadat de leden van de gemeenten daarin zijn gekend en daarover zijn gehoord.
6. Indien wijkkerkenraden uit verschillende gemeenten een samenwerkingsorgaan als bedoeld in lid 2 of 3 instellen, is instemming van de algemene kerkenraden nodig, welke tevens een regeling betreffende de vermogensrechtelijke aangelegenheden treffen.
7. Een samenwerkingsorgaan als bedoeld in lid 2 of 3 wordt gevormd voor onbepaalde tijd. Een besluit tot wijziging van de overeenkomst dan wel opheffing van het samenwerkingsorgaan wordt niet genomen dan nadat de leden van de gemeenten daarin zijn gekend en daarover zijn gehoord.

- De overeenkomst wordt na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.
8. De gemeenschappelijke kerkenraad als bedoeld in lid 3 kan besluiten de verkiezing van ambtsdragers te doen geschieden door de leden van de gemeenten gezamenlijk. In dat geval wordt het in ordinantie 3-6 bepaalde toegepast als betrof het één gemeente.
  9. De bepalingen in ordinantie 4 en 11 zijn voor samenwerkingsorganen van overeenkomstige toepassing.
  10. Indien een hervormde gemeente, een gereformeerde kerk en een evangelisch-lutherse gemeente met geheel of gedeeltelijk samenvallend gebied, dan wel twee van hen een gemeenschappelijke kerkenraad vormen, als bedoeld in lid 3, wordt in de regel het samenwerkingsverband aangeduid als protestantse gemeente in wording.

Artikel 3. Gemeenschappelijke kerkdiensten

1. Kerkenraden kunnen een gemeenschappelijke kerkdienst beleggen, onder verantwoordelijkheid van beide kerkenraden. Doop, belijdenis en bevestiging van ambtsdragers in een gemeenschappelijke dienst geschiedt onder verantwoordelijkheid van de betrokken kerkenraad.
2. Bij gemeenschappelijke kerkdiensten, belegd door een gemeenschappelijke kerkenraad, maakt de gemeenschappelijke kerkenraad afspraken ten aanzien van toelating tot de doop en toegang tot het avondmaal, met inachtneming van ord. 4-8-9.
3. Degene die gedoopt wordt in een kerkdienst, belegd door een gemeenschappelijke kerkenraad wordt als dooplid ingeschreven in het ledenregister van een van de gemeenten, op aanwijzen van de gedoopte respectievelijk van de ouders of verzorgers.
4. Degene die in een kerkdienst, belegd door een gemeenschappelijke kerkenraad, openbare belijdenis van het geloof heeft afgelegd, wordt als belijdend lid ingeschreven in het ledenregister van de gemeente waar betrokkene als dooplid stond ingeschreven.

II. SAMENGAAN EN SPLITSEN VAN GEMEENTEN

Artikel 4. Samengaan van gemeenten ¹

1. Het samengaan van twee of meer tot de kerk behorende gemeenten als bedoeld in ordinantie 2-8-4 en 5 kan op twee wijzen, te weten:
  - (i) een van deze gemeenten blijft bestaan en verkrijgt onder algemene titel het vermogen van de verdwijnende gemeente(n)
  - (ii) de betrokken gemeenten vormen tezamen een nieuwe gemeente, die een rechtspersoonlijkheid bezittend onderdeel van de kerk is.
2. Van een voorgenomen besluit tot samengaan van gemeenten wordt door de betrokken kerkenraden respectievelijk door het breed moderamen van de classicale vergadering mededeling gedaan in een dagblad dat verschijnt in de regio waarbinnen de betrokken gemeenten gelegen zijn; in deze mededeling wordt aangegeven waar het voorstel tot samengaan alsmede de laatst vastgestelde jaarrekeningen van de betrokken gemeenten en diaconieën ter inzage liggen.
3. De kerkenraden publiceren de mededeling als bedoeld in lid 2 eerst nadat het breed moderamen van de classicale vergadering de vereiste goedkeuring heeft gegeven met betrekking tot het voorgenomen samengaan.
4. In de mededeling als bedoeld in lid 2 wordt aangegeven dat schuldeisers van de betrokken gemeenten en/of diaconieën tot een maand na publicatie van het voorgenomen besluit bezwaren daartegen kunnen inbrengen bij het breed moderamen van de classicale vergadering, waarbij

---

¹ Wijziging GR 1-4-1 en 1-4-8, besluit generale synode d.d. 12 november 2021
versie januari 2023

zij aangeven waarom zij naar hun inzicht door het samengaan worden benadeeld.

In de mededeling wordt aangegeven het adres van het breed moderamen van de classicale vergadering en van degene(n) tot wie men zich kan wenden om nadere inlichtingen te verkrijgen.

5. Een besluit tot samengaan kan eerst een maand na publicatie als bedoeld in lid 2 worden genomen. Zijn er echter bezwaren ingediend als bedoeld in lid 4, dan
  - dient eerst een reactie daarop van de betrokken kerkenraden en/of colleges aan het breed moderamen van de classicale vergadering te worden voorgelegd en
  - dient eventueel een wijziging in het voorstel te worden aangebracht.Eerst nadat de reactie van de vergaderingen en organen van gemeenten en kerk, die goedkeuring dan wel advies moeten geven over het voorgenomen samengaan, ontvangen is, kan het desbetreffende besluit worden genomen.
6. Een besluit tot het samengaan van gemeenten houdt tevens in de civielrechtelijke fusie van de diaconieën van de desbetreffende gemeenten.
7. Het samengaan (fusie) geschiedt bij notariële akte.
8. Een (voorgenomen) besluit tot het samengaan vermeldt in ieder geval:
  - a. de naam van de gemeente na het samengaan alsmede de plaats waar de gemeente gevestigd is;
  - b. de grenzen van de gemeente;
  - c. de beoogde samenstelling - op de datum van samengaan - van de kerkenraad, het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen;
  - d. een verwijzing naar de bij het besluit gevoegde regeling van de uit het samengaan voortvloeiende rechtsgevolgen alsmede de gevolgen voor het gemeentelijk leven als bedoeld in ordinantie 2-10-1;
  - e. de vergaderingen en organen van gemeenten en kerk, die goedkeuring dan wel advies moeten geven over het voorgenomen samengaan en de daarbij behorende regelingen.
9. In de regeling als bedoeld in lid 8 sub d wordt in ieder geval een regeling getroffen ten aanzien van
  - de positie van de predikanten en kerkelijk werkers, en
  - de diaconale en andere vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeenten.
10. Artikel 3-2 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5. Splitsen van gemeenten

1. Bij het splitsen van een gemeente als bedoeld in ordinantie 2-8-6 vormen de nieuwe gemeenten elk een rechtspersoonlijkheid bezittend onderdeel van de kerk.
2. Artikel 4-2 tot en met 10 is van overeenkomstige toepassing.

III. BIJZONDERE ZORG

Artikel 6. Bijzondere zorg

1. De generale synode oefent - wanneer de band tussen een aanzienlijk deel van de leden van een tot de kerk behorende gemeente en de Protestantse Kerk in Nederland dreigt verbroken te worden en/of een aanzienlijk deel van de ambtsdragers van een gemeente niet bereid is het ambt te (blijven) vervullen binnen de kerk - ten aanzien van de desbetreffende gemeente bijzondere zorg uit door de voorzieningen als aangegeven in dit artikel, te treffen.
2. Wanneer feiten of omstandigheden daartoe aanleiding geven of wanneer een kerkenraad of het breed moderamen van een meerdere ambtelijke vergadering daartoe een verzoek heeft gedaan, doet de generale synode door een daartoe ingestelde commissie, die zich daarbij kan

laten bijstaan door het classicale respectievelijk generale college voor de visitatie, een onderzoek instellen naar de situatie ter plaatse, waarbij de commissie tevens de opdracht heeft - door het voeren van overleg met de kerkenraad, ambtsdragers en gemeenteleden en het geven van gevraagd en ongevraagd advies - te bemiddelen.

3. Wanneer ondanks de in lid 2 genoemde bemiddeling ter plaatse een aanzienlijk deel van de gemeenteleden en/of van de ambtsdragers van een gemeente van overtuiging is dat zij niet langer deel kunnen uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederland respectievelijk dat zij het ambt niet kunnen (blijven) vervullen binnen de Protestantse Kerk in Nederland treft de commissie de maatregelen, die nodig zijn voor het voortbestaan van de gemeente, die - al dan niet verenigd dan wel samengevoegd met een andere gemeente - deel blijft uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederland.
4. Indien de in lid 3 bedoelde ambtsdragers en/of gemeenteleden overgaan tot de vorming van een nieuwe kerkgemeenschap die krachtens het bepaalde in art. 2:2 BW rechtspersoonlijkheid bezit, treft de commissie - met inachtneming van de omstandigheden ter plaatse en onverminderd het in lid 3 bepaalde - een voorziening met het oog op het komen tot een nieuw kerkelijk leven van betrokkenen.
Wanneer het in dit artikel gestelde de leden en/of ambtsdragers van een wijkgemeente betreft, is deze bepaling van overeenkomstige toepassing.
5. Een voorziening als bedoeld in lid 4 wordt getroffen
  - na overleg met de kerkenraad, met het college van kerkrentmeesters en met het college van diakenen van de gemeente,
  - gehoord degenen die zich (willen) losmaken van de Protestantse Kerk in Nederland,
  - gehoord het breed moderamen van de classicale vergadering, het classicale college voor de visitatie en het classicale college voor de behandeling van beheerszaken,
  - wanneer het een evangelisch-lutherse gemeente betreft in overleg met de synodale commissie.
6. In deze voorziening wordt in ieder geval bepaald dat op verzoek van betrokkenen een afschrift wordt verstrekt uit de registers van de gemeente van de gegevens van degenen die deel (gaan) uitmaken van de nieuwe kerkgemeenschap, waarbij overigens de registers, het doop-, lidmaten- en trouwboek, de notulenboeken, de financiële administratie en de andere bescheiden - onder welke benaming ook – alsmede de naam en het archief van de gemeente in ieder geval blijven toebehoren aan de gemeente die deel blijft uitmaken van de Protestantse Kerk in Nederland.
Bij het treffen van de voorziening worden ook vermogensrechtelijke aspecten in aanmerking genomen.
7. De voorziening wordt ter beoordeling voorgelegd aan de kleine synode die bevoegd is de voorziening binnen dertig dagen af te wijzen en is, indien de kleine synode geen gebruik maakt van deze bevoegdheid, bindend voor de betrokken organen van de kerk.
8. Tegen het besluit waarin de voorziening is verrat, kan bezwaar worden ingediend naar het bepaalde in ordinantie 12.
In afwijking van het in ordinantie 12 bepaalde kunnen bezwaren tegen het besluit waarin de voorziening is verrat ook worden ingediend door leden en organen van de nieuwe kerkgemeenschap.

Generale regeling 2 Ledenregistratie

I ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsomschrijving

- 1 In deze regeling wordt verstaan onder
  - a. registratie: de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming, art. 4;
  - b. verwerkingsverantwoordelijke: de ambtelijke vergadering die het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;
  - c. verwerker: het orgaan van de gemeente of van de kerk dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt;
  - d. betrokkene of geregistreerde: degene van wie persoonsgegevens worden c.q. zijn opgenomen in een register.

Artikel 2. De zorg voor de ledenregistratie

- 1 De verwerkingsverantwoordelijke is:
  - voor het lokale ledenregister: de (algemene) kerkenraad;
  - voor het lokale ledenregister van de huisgemeente die geen deel uitmaakt van een gemeente: de ambtelijke vergadering die de huisgemeente heeft ingesteld;
  - voor het landelijk ledenregister: de generale synode;
  - voor het register van evangelisch-lutherse leden: de evangelisch-lutherse synode.
- 2 De verwerker is
  - voor het lokale ledenregister: het college van kerkrentmeesters;
  - voor het lokale ledenregister van de huisgemeente die geen deel uitmaakt van een gemeente: de commissie die is aangewezen door de ambtelijke vergadering die de huisgemeente heeft ingesteld;
  - voor het landelijk ledenregister en voor het register van evangelisch-lutherse leden: het daartoe aangewezen en afgezonderde onderdeel van de dienstenorganisatie van de kerk.
- 3 Toegang tot de registers hebben uitsluitend zij die ter uitoefening van hun taak daartoe toestemming hebben verkregen van de verwerkingsverantwoordelijke ambtelijke vergadering.
- 4 De verwerkingsverantwoordelijke ambtelijke vergaderingen dragen er zorg voor dat organisatorische en technische maatregelen worden getroffen ter bescherming van de gegevens tegen
  - a. kwaadwilligheid, onachtzaamheid en verkeerd gebruik door de personen die met de bewaring of verwerking zijn belast;
  - b. verlies of beschadiging, onder meer door brand of water;
  - c. verlies, beschadiging of ongeoorloofde kennisneming door derden.Tevens worden voorzieningen getroffen die waarborgen dat bij verlies of beschadiging van gegevens herstel kan plaatsvinden.
- 5 Verwerking van de persoonsgegevens, onder meer door koppeling van het register of een deel daarvan met enige andere gegevensverzameling, voor een doel dat niet verenigbaar is met het doel van de registratie als bedoeld in ordinantie 2-3-1 is niet toegestaan

II DE LOKALE LEDENREGISTRATIE

Artikel 3. De te registreren c.q. geregistreerde gegevens

- 1 In het lokale ledenregister worden opgenomen:
  - alle in dit artikel aangegeven burgerlijke gegevens, alsmede
  - alle kerkelijke gegevens, voor zover daarmee de in ordinantie 4-2 voorgeschreven geheimhouding niet wordt geschonden.
- 2 Voor zover bekend en van toepassing worden de volgende burgerlijke gegevens geregistreerd:
versie januari 2023

GENERALE REGELING 2 LEDENREGISTRATIE

- a. naam en voornamen c.q. voorletters;
- b. straatnaam, huisnummer, postcode, woonplaats en datum van vestiging op het woonadres;
- c. geboortedatum en -plaats;
- d. geslacht;
- e. burgerlijke staat met vermelding van de datum van ingang van de huidige burgerlijke staat;

alsmede de volgende kerkelijke gegevens:

- f. doop, met vermelding van de datum alsmede van de kerkgemeenschap en de naam van de gemeente, respectievelijk kerk respectievelijk parochie, waarbinnen de doop werd be- diend;
  - g. belijdenis van het geloof, met vermelding van de datum alsmede van de kerkgemeenschap en de naam van gemeente respectievelijk kerk, waar belijdenis van het geloof werd ge- daan;
  - h. kerkelijke inzegening van het huwelijk, met vermelding van de datum alsmede van de kerk- gemeenschap en de naam van de gemeente, waar de inzegening heeft plaatsgevonden;
  - i. kerkelijke zegening van een andere levensverbintenis, met vermelding van de datum als- mede van de kerkgemeenschap en de naam van de gemeente, waar de zegening heeft plaatsgevonden, wanneer een kerkenraad besloten heeft van de in ordinantie 5-4 geboden mogelijkheid gebruik te maken;
  - j. datum van overkomst uit een andere gemeente of uit een andere kerkgemeenschap, met vermelding van de naam van deze gemeente c.q. kerkgemeenschap;
  - k. gegevens in verband met het einde van het lidmaatschap van de gemeente:
    - datum van vertrek dan wel overschrijving naar een andere gemeente met vermelding van de naam van de nieuwe gemeente,
    - datum van overlijden,
    - datum van vertrek naar het buitenland,
    - datum van overgang naar een andere kerkgemeenschap,
    - datum van onttrekking aan de gemeenschap van de kerk,
    - datum waarop de gemeenschap van betrokkene met gemeente en kerk geacht wordt verbroken te zijn;
  - l. datum van herstel van de gemeenschap met gemeente en kerk als bedoeld in ordinantie 9- 5-6 dan wel ordinantie 10-9-9;
  - m. de aard van de verbondenheid met de gemeente, onder vermelding van de wijkgemeente waartoe betrokkene behoort.
- 3 Aan de in het vorige lid bedoelde gegevens van de leden van de gemeente worden toege- voegd:
- a. gegevens over de samenstelling van het gezin, gezinsverband of andere samenlevings- vorm, met vermelding van de gegevens betreffende de burgerlijke staat en
  - b. gegevens ten aanzien van de leden van het gezin, gezinsverband of ander samenlevings- verband die geen lid zijn van de kerk, met vermelding - indien van toepassing van de kerk- gemeenschap waartoe deze behoren, een en ander tenzij van de zijde van betrokkenen daartegen bezwaar wordt gemaakt.²

Artikel 4. De wijze van registratie

- 1 Het inrichten en bijhouden van de registers vindt plaats met inachtneming van de door of van- wege de generale synode gegeven richtlijnen.

---

² Wijziging van GR-2-3 sub b: laatste zinsdeel in “ ...een en ander indien betrokkene daarmee in- stemt”. Besluit generale synode d.d. 12-11-2022. Treedt in werking per 1 juli 2023.
versie januari 2023

- 2 De (algemene) kerkenraad doet het lokale ledenregister bijhouden door het college van kerkrentmeesters, met dien verstande dat dit college bevoegd is de verwerking van de gegevens in de registratie op te dragen aan daartoe door dit college aangewezen kerkelijke functionarissen.

Artikel 5. Verwijdering uit de registers

1. De gegevens van degenen die niet meer voldoen aan de criteria op grond waarvan de registratie heeft plaatsgevonden worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twee jaar nadat de desbetreffende melding is ontvangen, uit het lokale ledenregister verwijderd.
2. Indien iemand die als lid is ingeschreven in het register van een gemeente tegenover de kerkenraad of één van zijn leden uitdrukkelijk verklaart, dat betrokkene zichzelf wil onttrekken aan de gemeenschap van de kerk respectievelijk zich daaraan reeds heeft onttrokken respectievelijk niet tot de gemeenschap van de kerk behoort, maar niet bereid is een schriftelijke verklaring daaromtrent af te geven, kan de kerkenraad in het uiterste geval het besluit nemen het lidmaatschap te beëindigen.
Betrokkene wordt vanwege de generale synode in kennis gesteld van het voornemen tot beëindiging van het lidmaatschap en wordt in de gelegenheid gesteld kenbaar te maken dat het lidmaatschap moet worden gehandhaafd. Maakt betrokkene dit kenbaar, dan blijft deze behoren tot de gemeente - en daarmee tot de kerk - en blijft deze opgenomen in de registers.
3. De verwijdering uit de registers van de gemeente (en mitsdien uit de andere registers) laat onverlet de aantekening van de feitelijke gegevens die zijn opgenomen in de doopboeken, belijdenisboeken en trouwboeken.

Artikel 6. Rechten van de geregistreerde

1. Iedere geregistreerde dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger heeft recht op inzage van alle gegevens die omtrent betrokkene in de registers van de (wijk)gemeente zijn geregistreerd. Een verzoek om inzage van de geregistreerde gegevens dient door de geregistreerde of diens wettelijke vertegenwoordiger ingediend te worden bij de kerkenraad, die de verwerkingsverantwoordelijke is voor het desbetreffende register. Deze kerkenraad dient ervoor zorg te dragen dat aan het verzoek om inzage binnen een maand na ontvangst van het verzoek is voldaan. De wijze van inzage kan bij plaatselijke regeling nader worden geregeld.
2. Iedere geregistreerde dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger heeft recht op correctie van onjuistheden in de geregistreerde gegevens. Een verzoek om correctie van de geregistreerde gegevens dient door de geregistreerde of diens wettelijke vertegenwoordiger schriftelijk en gemotiveerd ingediend te worden bij de kerkenraad, die de verwerkingsverantwoordelijke is voor het desbetreffende register. Deze kerkenraad dient ervoor zorg te dragen dat binnen een periode van drie maanden
- aan het verzoek om correctie gevolg wordt gegeven dan wel
- indien er reden is de gevraagde correctie niet of slechts ten dele aan te brengen, aan degene die het verzoek heeft gedaan schriftelijk en gemotiveerd daaromtrent mededeling wordt gedaan.
3. Iedere geregistreerde dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger heeft recht op kennisneming van verstrekking van gegevens die omtrent betrokkene zijn geregistreerd, aan (interkerkelijke) instellingen die als zodanig niet behoren tot of deel uitmaken van de kerk, maar - op verzoek van dan wel met medewerking van kerkelijke lichamen - werkzaamheden verrichten binnen het kader van het doel van de registratie als omschreven in ordinantie 2-3-1.
De verwerkingsverantwoordelijke voor het desbetreffende register dient ervoor zorg te dragen dat op een verzoek om informatie over verstrekking van gegevens aan derden binnen een maand na ontvangst van het verzoek daaromtrent mededeling wordt gedaan.

Artikel 7. Verstrekking van gegevens

- 1 Van de gegevens van de registers kan uitsluitend gebruik gemaakt worden overeenkomstig het - in ordinantie 2-3-1 omschreven - doel van de registratie.
- 2 Van de gegevens van het lokale ledenregister wordt geen gebruik gemaakt dan met voorafgaande toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke voor het desbetreffende register.
- 3 Verstrekking van gegevens aan (interkerkelijke) instellingen als bedoeld in artikel 6-3, kan alleen plaatsvinden onder de voorwaarde dat van deze gegevens geen ander gebruik wordt gemaakt dan voor de werkzaamheden waarvoor de gegevens zijn verstrekt.
- 4 Verstrekking van de gegevens van de registers van de gemeente aan derden, anders dan de in artikel 6-3 bedoelde (interkerkelijke) instellingen, is niet toegestaan dan met toestemming van de geregistreerde dan wel diens wettelijke vertegenwoordiger.

III DE LANDELIJKE LEDENREGISTRATIE

Artikel 8. Het landelijke ledenregister

- 1 Het landelijke ledenregister bevat persoonsgegevens en gegevens van de (wijk)gemeenten en de kerkelijke indeling.
- 2 In het landelijke ledenregister worden de gegevens samengevoegd van hen die tot een gemeente van de Protestantse Kerk behoren, zoals deze zijn opgenomen in het desbetreffende lokale register, onder vermelding van de (wijk)gemeente waartoe zij behoren.
- 3 In het landelijke ledenregister worden de volgende gegevens van de (wijk)gemeenten en de kerkelijke indeling opgenomen:
  - a. naam (plaatsnaam of combinatie van plaatsnamen, met eventuele toevoeging voor de (wijk)gemeenten van bijzondere aard);
  - b. soort (protestants, hervormd, gereformeerd of evangelisch-luthers);
  - c. aard (gemeente al dan niet met wijkgemeenten, ...4 huisgemeente, (wijk)gemeente van bijzondere aard, e.a.);
  - d. adres voor correspondentie met de betreffende (wijk)gemeente;
  - e. de postcodegebieden die de omvang en de grenzen van de (wijk)gemeente bepalen;
  - f. indeling bij classis en - voor zover van toepassing - ringverband;
  - g. administratienummers van de gemeente;
  - h. SILA-nummer.
- 4 In het landelijke ledenregister worden eveneens opgenomen de gegevens van
  - a. van de leden van geassocieerde kerken en gemeenten als bedoeld in ordinantie 14-5, indien dit is overeengekomen;
  - b. van leden van de kerk die naar het buitenland vertrekken en zich niet kunnen aansluiten bij een kerk waarmee de Protestantse Kerk in Nederland een samenwerking als bedoeld in ordinantie 14-3 dan wel een bijzondere betrekking als bedoeld in ordinantie 14-4 onderhoudt, indien deze leden daartoe een verzoek richten tot de kleine synode;
  - c. van leden van de kerk die na opheffing van de gemeente zich nog niet hebben aangesloten bij een andere gemeente dan wel zich als gastlid aansluiten bij een gemeente van een ander kerkgenootschap.
5. De gegevens van leden van de kerk die naar het buitenland vertrekken kunnen - vanuit de landelijke ledenregistratie - worden toegezonden aan een door of vanwege de generale synode aangewezen instantie in het land van vestiging.

Artikel 9. Uitwisseling gegevens

- 1 De gemeenten zijn gehouden om geregeld, maar in ieder geval eenmaal per maand, alle mutaties die haar ter kennis komen, op de gegevens die in de lokale ledenregisters zijn opgenomen, ten behoeve van het landelijke ledenregister aan de generale synode ter beschikking te stellen, zulks met inachtneming van de door de generale synode gegeven richtlijnen.

- 2 De gemeenten ontvangen geregeld, maar in ieder geval eenmaal per maand, een opgave van de mutaties, die in het landelijke ledenregister zijn aangebracht en gegevens betreffen die in de lokale ledenregisters van de desbetreffende gemeenten zijn opgenomen.
- 3 De gemeenten kunnen - naast de in het vorige lid bedoelde maandelijks te ontvangen mutaties - op verzoek gebruik maken van de dienstverlening van de verwerker van het landelijke ledenregister voor het opzetten en onderhouden van lokale registers dan wel ten behoeve van het gebruik van de gegevens van deze registers.
- 4 Indien de dienstverlening als bedoeld in lid 3 een continu karakter heeft, wordt daartoe tussen de desbetreffende gemeente en de verwerker van het landelijke ledenregister als bedoeld in artikel 2-2, een overeenkomst opgesteld.
- 5 De in lid 3 bedoelde dienstverlening vindt plaats voor rekening van de desbetreffende gemeente, tegen tarieven die de kosten van deze dienstverlening dekken, welke tarieven jaarlijks door of vanwege de generale synode worden vastgesteld.

Artikel 10. Verhuizing en overschrijving

- 1 De gegevens van geregistreerden die opgenomen zijn in het landelijke ledenregister ingeschreven zijn in de (wijk)gemeente binnen het gebied waarvan zij woonachtig zijn, en verhuizen naar het gebied van een andere (wijk)gemeente worden vanuit het landelijke ledenregister toegezonden aan de gemeente in de plaats van vestiging.³
- 2 Indien er in de plaats van vestiging meer dan één gemeente is vindt inschrijving plaats met inachtneming van het hierna bepaalde :
  - a. Zij die ingeschreven waren in het register van een protestantse gemeente, worden ingeschreven in het ledenregister van de protestantse gemeente in de plaats van vestiging.
  - b. Zij die ingeschreven waren in het ledenregister van een hervormde gemeente respectievelijk een gereformeerde kerk, worden ingeschreven in het ledenregister van de hervormde gemeente respectievelijk de gereformeerde kerk in de plaats van vestiging.
Is in de plaats van vestiging geen hervormde gemeente respectievelijk gereformeerde kerk, dan vindt de inschrijving plaats in het ledenregister van de protestantse gemeente in de plaats van vestiging
  - c. Zij die ingeschreven zijn in het register van de evangelisch-lutherse leden als bedoeld in artikel 12, worden ingeschreven in het register van de evangelisch-lutherse gemeente in de plaats van vestiging dan wel van de protestantse gemeente die door vereniging met een evangelisch-lutherse gemeente is ontstaan
  - d. Indien op grond van bovenstaande regels geen eenduidige inschrijving mogelijk is, ontvangen betrokkenen bericht vanwege de generale synode dat zij zullen worden ingeschreven in het ledenregister van de daartoe - volgens een door het moderamen van de classicale vergadering te maken regeling - aangewezen gemeente in de plaats van vestiging, onder vermelding van de andere tot de kerk behorende gemeenten ter plaatse. Indien betrokkenen binnen een maand geen voorkeur kenbaar maken, worden zij ingeschreven in de door het breed moderamen van de classicale vergadering aangewezen gemeente.

---

³ Wijziging GR. 2-10-1, besluit generale synode d.d. 12-11-2022, treedt in werking per 1 juli 2023. De gewijzigde tekst luidt dan: " De gegevens van **leden en hun ongedoopte kinderen** die opgenomen zijn in het landelijke ledenregister, ingeschreven zijn in de (wijk)gemeente binnen het gebied waarvan zij woonachtig zijn, en verhuizen naar het gebied van een andere (wijk)gemeente worden vanuit het landelijke ledenregister toegezonden aan de gemeente in de plaats van vestiging.

De gegevens van **gastleden en vrienden** die opgenomen zijn in het landelijke ledenregister, ingeschreven zijn in de (wijk)gemeente binnen het gebied waarvan zij woonachtig zijn, en verhuizen naar het gebied van een andere (wijk)gemeente worden **op hun verzoek** vanuit het landelijke ledenregister toegezonden aan de gemeente in de plaats van vestiging."

- 3 Bij overgang naar een andere gemeente als bedoeld in ord. 2-3-2 en 3 worden de gegevens van betrokkene vanuit het landelijke ledenregister toegezonden aan de gekozen gemeente.

Artikel 11. De uitvoering van de landelijke ledenregistratie

- 1 De generale synode doet het landelijke ledenregister onderhouden door een daartoe aangewezen en afgezonderde afdeling van de dienstenorganisatie van de kerk, die te dien aanzien zelfstandig fungeert en verantwoordelijk is voor een juiste uitvoering en die als verwerker fungeert.
- 2 De dienstenorganisatie draagt zorg voor het ter beschikking stellen van de benodigde gegevens aan het koppelcentrum van de Stichting Interkerkelijke Ledenadministratie en ontvangt een opgave van de in het koppelcentrum van deze stichting betreffende de Protestantse Kerk in Nederland en haar gemeenten aangebrachte mutaties.
- 3 De in lid 1 genoemde afdeling van de dienstenorganisatie is verantwoordelijk voor de bediening, de controle op de goede werking en het onderhoud van de programmatuur en van de apparaten, die deze onder zich heeft en waarmee de landelijke ledenregistratie plaatsvindt.

IV DE REGISTRATIE VAN EVANGELISCH-LUTHERSE LEDEN

Artikel 12. Het register van evangelisch-lutherse leden

- 1 In het register van de evangelisch-lutherse leden van de kerk worden opgenomen de burgerlijke en kerkelijke gegevens als bedoeld in artikel 3 van deze generale regeling
  - van hen die als lid zijn ingeschreven in het register van een evangelisch-lutherse gemeente en
  - van hen die als lid in het register van een andere tot de kerk behorende gemeente zijn ingeschrevenen - op een daartoe strekkend verzoek - zijn ingeschreven door de evangelisch-lutherse synode, een en ander met vermelding van de gegevens van de betrokken gemeenten.
- 2 De evangelisch-lutherse synode doet het register van evangelisch-lutherse leden onderhouden door de in artikel 11-1 genoemde afdeling van de dienstenorganisatie van de kerk.
- 3 Het in artikel 6 bepaalde met betrekking tot de rechten van de geregistreerde is — voor zover niet uitsluitend van toepassing op de registers van de gemeenten en de taak van de kerkenraad die de verwerkingsverantwoordelijke is voor deze registers - van overeenkomstige toepassing op het register van evangelisch-lutherse leden.

Generale regeling 3 Gastlidmaatschap

Artikel 1. Kerken wier leden voor het gastlidmaatschap in aanmerking komen

1. In het register van een gemeente kunnen als gastlid worden ingeschreven gedoopte leden van kerken in Nederland waarmee de Protestantse Kerk in Nederland bijzondere betrekkingen onderhoudt.
2. Onder de in lid 1 bedoelde kerken worden in elk geval gerekend:
  - de kerken die als lid tot de Raad van Kerken in Nederland zijn toegetreden,
  - de Christelijke Gereformeerde Kerken,
  - de Gereformeerde Gemeenten,
  - de (Vrijgemaakt) Gereformeerde Kerken,
  - de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten en
  - de Unie van Baptisten-gemeenten.
3. De kleine synode kan het gastlidmaatschap voorts openstellen voor leden van andere dan de in lid 1 bedoelde kerken
  - a. die zichzelf verstaan als gemeenschap die Christus rondom Woord en sacrament vergadert,
  - b. waar de heilige doop door een aldaar tot de doopbediening bevoegd persoon wordt bediend met water in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest,
  - c. waar de maaltijd van de Heer wordt gevierd onder gebruikmaking van de instellingswoorden en binnen het kader van een verkondiging, die de gemeente rond de tafel van de Heer samenroept.
4. Leden van buitenlandse kerken kunnen als gastlid worden ingeschreven, indien
  - de generale synode aan de relatie met de betrokken kerk heeft vormgegeven naar het in ordinantie 14-4-3 bepaalde, dan wel
  - indien de kerkenraad zich ervan vergewist heeft dat de betrokken kerk voldoet aan de in lid 3 gestelde criteria.

Artikel 2. Nadere voorwaarden

1. Aan leden van de in artikel 1 bedoelde kerken wordt het gastlidmaatschap in de regel alleen verleend wanneer zij
  - of op een zodanige afstand wonen van hun eigen kerk dat geregelde deelname aan de eredienst en aan het kerkelijk leven daar voor hen niet wel mogelijk is,
  - en/of door huwelijk of een andere levensverbintenis met een lid van de betrokken gemeente van de Protestantse Kerk in Nederland verbonden zijn.
2. De kerkenraad kan het gastlidmaatschap voorts verlenen aan leden van ter plaatse aanwezige gemeenten, kerken of parochies van de in artikel 1 bedoelde kerken, wanneer
  - a. met de bedoelde andere ter plaatse aanwezige gemeente, kerk of parochie een vorm van oecumenische samenwerking bestaat, waarin beide betrokken gemeenten in belangrijke mate samenleven als één (oecumenische) kerkgemeenschap,
  - b. en met de bedoelde andere ter plaatse aanwezige gemeente, kerk of parochie over de toepassing van de regeling overleg is gevoerd.
3. De in lid 1 genoemde nadere voorwaarden zijn niet van toepassing op gedoopte leden van:
  - de Evangelische Broedergemeente,
  - de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten,
  - de Remonstrantse Broederschap en
  - het Genootschap van Vrienden (de zgn. Quakers).

Artikel 3. Wijze van aanvragen

1. Het gastlidmaatschap kan door de kerkenraad worden verleend aan de in artikel 1 en 2 bedoelde personen die hun vaste woonplaats hebben binnen het grondgebied van de gemeente, en wel uitsluitend op schriftelijk verzoek van de betrokkenen. Inschrijving als gastlid kan alleen

plaatsvinden indien het bevoegde orgaan van de eigen kerk in de gelegenheid is gesteld op het voornemen tot inschrijving te reageren.

2. Aan personen als bedoeld in artikel 1 en 2 die hun vaste woonplaats hebben buiten het grondgebied van de gemeente, kan het gastlidmaatschap slechts worden verleend, als het bevoegde orgaan van de eigen kerk daarmee instemt.

Artikel 4. De toelating tot het gastlidmaatschap

1. Voordat een kerkenraad iemand als gastlid aanvaardt, spreekt hij met betrokkene over de beweegredenen, alsmede over de plaats van het belijden van de kerk in het persoonlijk leven van betrokkene. In dit kader gaat de kerkenraad tevens na of de betrokkene in de eigen kerk gerechtigd is deel te nemen aan de viering van het heilig avondmaal, en vergewist hij zich ervan dat de betrokkene zich stelt onder het opzicht van de kerk.
2. De beslissing inzake de toelating van het gastlid is van kracht, als de naam van betrokkene aan de gemeente is bekend gemaakt en tegen toelating binnen de periode van één maand geen wettige bezwaren zijn ingebracht.

Artikel 5. Doopleden en belijdende leden

1. Het 'dooplidmaatschap' dan wel 'belijdend lidmaatschap' in de eigen kerk is in de regel bepalend voor de beslissing, of aan een gastlid de positie als van een dooplid dan wel als van een belijdend lid wordt verleend.

Artikel 6. Rechten van gastleden

1. Gastleden delen in de pastorale en diaconale zorg van de gemeente, en in de geestelijke vorming die door de gemeente wordt aangeboden. Hun minderjarige gedoopte kinderen worden aanvaard als gastleden met de positie als van een dooplid, terwijl hun niet-gedoopte kinderen als zodanig worden ingeschreven.
2. Ten aanzien van de deelname aan de viering van het heilig avondmaal en de bediening van de heilige doop aan hun kinderen is wat geldt voor de leden van de betrokken gemeente, voor hen van overeenkomstige toepassing.
3. Gastleden vallen onder het opzicht over de belijdenis en wandel van de leden van de gemeente.
4. Gastleden kunnen lid zijn van kerkenraadscommissies en organen van bijstand van ambtelijke vergaderingen. Alleen indien de in ordinantie 3-2 bedoelde verkiezingsregeling van de gemeente daarin expliciet voorziet, hebben zij het passief en actief kiesrecht. Zij kunnen niet worden afgevaardigd naar een meerdere vergadering.

Artikel 7. Overleg met de eigen kerk van gastleden

1. Gastleden blijven lid van hun eigen kerk.
2. Een kerkenraad neemt geen beslissingen inzake doopbediening, huwelijksbevestiging of opzicht met betrekking tot gastleden dan na overleg met het bevoegde orgaan van de eigen kerk van de betrokkene.
3. Indien kinderen van gastleden worden gedoopt, worden zij ingeschreven als dooplid van de gemeente, tenzij in overleg met het bevoegde orgaan van de eigen kerk wordt besloten, dat zij worden ingeschreven als lid van de eigen kerk van de doopouders. In elk geval worden zij ingeschreven in het doopboek van de gemeente, waar nodig met aantekening van de kerk waartoe zij behoren. Aan de eigen kerk van de doopouders wordt bericht van de doopbediening gezonden.
4. Bij een kerkelijke huwelijksbevestiging waarbij een gastlid is betrokken, is lid 3 van overeenkomstige toepassing.

GENERALE REGELING 3 GASTLIDMAATSCHAP

5. Met gastleden worden afspraken gemaakt, hoe betrokkenen hun kerkelijke bijdrage over de eigen kerk en de gemeente waarvan zij gastlid zijn, zullen verdelen. Van de gemaakte afspraak wordt aan de eigen kerk mededeling gedaan.

Generale regeling 4 Kerkelijk werkers

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
  - a. kerkelijk werker: degene die conform ord. 3-12 is benoemd dan wel aan wie conform ord. 3-13 een bijzondere opdracht is verleend;
  - b. werkveld: één van de werkvelden als bedoeld in ordinantie 3-12-1;
  - c. register: het register van degenen die als kerkelijk werker werkzaam zijn dan wel tot kerkelijk werker benoembaar zijn;
  - d. erkende instelling: de instelling waarmee de generale synode een overeenkomst heeft gesloten inzake de opleiding van kerkelijk werkers.

Artikel 2. Vereiste opleiding

1. Het vereiste opleidingsniveau om werkzaam te zijn als kerkelijk werker wordt door of vanwege de generale synode vastgesteld.
2. Om tot kerkelijk werker benoembaar te zijn is vereist:
  - een hbo-bachelorsdiploma Godsdienst/Pastoraal Werk behaald aan een door de Protestantse Kerk in Nederland erkende instelling;
  - een door de erkende opleiding verstrekte verklaring dat de zogenaamde 'PKN-minor' is afgerond.
3. Om te worden uitgezonden naar het buitenland is een aanvullende opleiding vanwege de kerk vereist.

Artikel 3. Erkende instellingen

1. De generale synode kan gehoord het daarvoor aangewezen orgaan een opleiding aan een instelling voor hoger beroepsonderwijs erkennen als opleiding voor kerkelijk werker.
2. De generale synode sluit met de betreffende instelling een overeenkomst waarin de eindtermen en de kerkelijke toetsing van de opleiding en het overleg met de instelling nader worden geregeld.
3. Erkende instellingen voor de theologische opleiding toegespitst op het kerkelijk werk zijn:
  - Noordelijke Hogeschool Leeuwarden,
  - Christelijke Hogeschool Windesheim,
  - Christelijke Hogeschool Ede,
  - Hogeschool InHolland.
4. De opleiding dient te worden gevolgd aan een erkende instelling. In bijzondere omstandigheden kan de kleine synode besluiten een elders opgeleide toe te laten tot het onderzoek als bedoeld in 4-3.

Artikel 4. Register

1. Een verzoek tot inschrijving in het register van degenen die zijn toegelaten om tot kerkelijk werker benoemd te worden wordt door betrokkene ingediend bij het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie.
2. Degene die een universitaire opleiding tot predikant volgt of gevolgd heeft komt niet in aanmerking voor inschrijving in het register.
3. Door of vanwege de kleine synode wordt een onderzoek ingesteld naar
  - de motivatie en de geschiktheid om als kerkelijk werker werkzaam te zijn;
  - de vertrouwdheid met het leven en het belijden van de kerk;
  - de ontvangen opleiding.Bij een positieve uitslag van het onderzoek vindt inschrijving in het register plaats.
4. Het register wordt bijgehouden door of vanwege de kleine synode.

GENERALE REGELING 4 KERKELIJK WERKERS

In het register worden opgenomen:

- de persoonsgegevens,
  - de gevolgde opleiding
- en voor zover van toepassing:
- de aanstellingen.

Artikel 5. Benoeming

1. Alvorens over te gaan tot benoeming van een kerkelijk werker, stelt de ambtelijke vergadering vast wat de taakomschrijving van betrokkene is en, met inachtneming van het bepaalde in artikel 6, welke schaal of schalen van toepassing zijn.
2. Bij de aanstelling ontvangt de kerkelijk werker
  - een arbeidsovereenkomst,
  - een instructie waarin de taken, bevoegdheden en plichten zijn aangegeven.
3. Een kerkelijk werker met een aanstelling van minder dan 12 uur of een aanstelling voor 1 jaar of minder wordt in de regel in de bediening gesteld.
In de in lid 2 bedoelde instructie wordt dan tevens aangegeven op welke wijze de samenwerking met de kerkelijk werker en de verantwoording door de kerkelijk werker geregeld is.

Artikel 6. Rechtspositie

1. Op een kerkelijk werker aan wie niet een bijzondere opdracht is verleend, is de rechtspositieregeling voor kerkelijke medewerkers van toepassing.
2. De inschaling van de kerkelijk werkers geschiedt overeenkomstig de desbetreffende uitvoeringsbepaling van generale regeling 6.
3. De ambtelijke vergadering kan bij de aanstelling bepalen dat een deel van de werktijd in de avonden dan wel in het weekend valt.

Artikel 7. Beroepscode en gedragsregels

1. De Beroepscode en gedragsregels voor predikanten en kerkelijk werkers, vastgesteld door de generale synode, is een handreiking en toetsingskader voor kerkelijk werkers met betrekking tot het gedrag dat van een kerkelijk werker verwacht mag worden.

Artikel 8. Kerkelijk werkers in gemeenten in bijzondere omstandigheden

1. Aan een kerkelijk werker, die voldoet aan de in ord. 3-12 gestelde voorwaarden, kan het breed moderamen van de classicale vergadering, indien de gemeente waarin de kerkelijk werker is aangesteld in bijzondere omstandigheden verkeert, de bevoegdheid toekennen om in deze gemeente
  - doop en avondmaal te bedienen,
  - de belijdenis van het geloof af te nemen,
  - ambtsdragers te bevestigen,
  - trouwdiensten te leiden en
  - de zegen uit te spreken.
2. Van bijzondere omstandigheden, bedoeld in het vorige lid, is sprake indien de volgende drie omstandigheden gezamenlijk bestaan:
  - a) de gemeente heeft niet genoeg financiële middelen om een predikant voor ten minste een derde van de volledige werktijd te beroepen;
  - b) samenwerking dan wel samengaan met een andere gemeente is niet mogelijk of leidt er niet toe dat alsnog een predikant kan worden beroepen;
  - c) de gemeente is, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, wel in staat om voor ten minste 36 maanden een kerkelijk werker voor ten minste een derde van de volledige werktijd aan te stellen;

- een en ander ter beoordeling van het breed moderamen van de classicale vergadering, dat daartoe het advies van het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken inwint, en in daarvoor in aanmerking komende gevallen van de evangelisch-lutherse synode.
3. Aan een kerkelijk werker die werkzaam is in een instelling kan de in lid 1 bedoelde bevoegdheid worden toegekend indien aan de instelling geen predikant is verbonden en het bezwaarlijk is een predikant te laten voorgaan, een en ander ter beoordeling van het breed moderamen van de classicale vergadering.
  4. De bevoegdheid bedoeld in lid 1 en 3, wordt voor de duur van vier jaar toegekend en kan daarna telkens op verzoek van de kerkenraad voor vier jaar door het breed moderamen van de classicale vergadering worden verlengd, indien althans de gemeente nog steeds in de bijzondere omstandigheden verkeert.
  5. De kerkelijk werker aan wie de in dit artikel bedoelde bevoegdheid is toegekend, ontvangt supervisie van een door het breed moderamen van de classicale vergadering aangewezen predikant.

Artikel 9. De kerkelijk werker met bijzondere opdracht

1. Een instelling, die een kerkelijk werker wenst aan te stellen, richt zich tot de kerkenraad van (een van) de gemeente(n) waarbinnen de instelling gelegen is, dan wel - indien de instelling voornamelijk een regionale functie heeft - tot de classicale vergadering waartoe deze gemeente behoort, met het verzoek de betrokkene de bijzondere opdracht te verlenen om in de betreffende instelling te werken.
2. De ambtelijke vergadering die de bijzondere opdracht verleent en de instelling die aanstelt treffen een regeling waarin is opgenomen dat
  - de ambtelijke vergadering verantwoordelijk is voor het werk dat de kerkelijk werker uit hoofde van zijn bediening verricht;
  - -indien van toepassing- de kerkelijk werker begeleiding ontvangt van een door of vanwege de kleine synode aangewezen mentor voor de daarbij vast te stellen tijd;
  - de gemeente respectievelijk de classis geen financiële verplichting jegens de kerkelijk werker heeft.

Deze regeling behoeft de instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering.

3. Een kerkelijk werker met een aanstelling van minder dan 12 uur of een aanstelling voor 1 jaar of minder wordt in de regel in de bediening gesteld.
4. Het in lid 1 tot en met 3 bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de kerkelijk werker aan wie de bijzondere opdracht is verleend tot opbouw van een missionaire (wijk)gemeente, als bedoeld in ord. 2-5-6.

Artikel 10. Overige bepalingen

1. De ambtelijke vergadering meldt de benoeming dan wel de verlening van een bijzondere opdracht aan het in artikel 4-1 bedoelde onderdeel van de dienstenorganisatie.
2. Een kerkelijk werker, die niet op grond van ord. 3-12-11 deelneemt aan de werkgemeenschap van predikanten, wordt uitgenodigd deel te nemen aan de bijeenkomsten van de werkgemeenschap van predikanten.

Artikel 11. Wijziging van de regeling

1. Wijziging van de generale regeling geschiedt door de generale synode, gehoord het advies van het bestuur van de dienstenorganisatie, als bedoeld in generale regeling 8-3.

Generale regeling 5 Rechtspositie van predikanten ⁴

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
  - a. gemeente: een gemeente (niet zijnde een wijkgemeente) als bedoeld in ordinantie 2-4-1;
  - b. kerkenraad: de (algemene) kerkenraad als bedoeld in ordinantie 3-16-5;
  - c. predikant: de predikant voor gewone werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 3-16 tot en met 18;
  - d. beheercommissie: de beheercommissie centrale kas predikantstraktementen als bedoeld in artikel 3;
  - e. georganiseerd overleg: het georganiseerd overleg arbeidsvoorwaarden predikanten als bedoeld in ordinantie 3-16-4;
  - f. verbintenisdatum: de datum waarop de predikant aan de gemeente verbonden wordt, als bedoeld in ordinantie 3-5-5.

Artikel 2. Algemeen

1. Deze generale regeling en de daarbij behorende uitvoeringsbepalingen voorzien in overeenstemming met het bepaalde in ordinantie 3-16-4 in de rechtspositie van predikanten. De rechtspositie van een predikant kan door gemeente en predikant niet afwijkend worden geregeld.
2. De kerkenraad kan een predikant een vergoeding geven voor noodzakelijke uitzonderlijke ambtskosten, die in de generale regeling niet zijn voorzien. De afspraak hierover wordt schriftelijk vastgelegd en ondertekend door de predikant, de preses en de scriba van de kerkenraad en de voorzitter en secretaris van het college van kerkrentmeesters. De afspraak betreft in ieder geval de hoogte en duur van de compensatie en de voorwaarden waaronder de vergoeding wordt gewijzigd.
3. De bepalingen voor predikanten in tijdelijke dienst zijn van overeenkomstige toepassing op degenen die structurele hulpdiensten verrichten zonder te zijn gedetacheerd.

Artikel 3. Beheercommissie

1. De kleine synode laat zich ten behoeve van de uitvoering van de traktements- en pensioenregeling en ten behoeve van het beleid met betrekking tot de financiering van de predikantstraktementen en –pensioenen bijstaan door de beheercommissie centrale kas predikantstraktementen.
De beheercommissie bestaat uit vijf leden, benoemd door de kleine synode. De voorzitter wordt door de kleine synode aangewezen. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd.
2. De beheercommissie heeft tot taak:
  - a. het adviseren van de kleine synode inzake:
    1. de financiering van de traktementen en de daarbij behorende voorzieningen;
    2. de keuze van de pensioenuitvoerder voor het ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen en van de verzekeraar voor de arbeidsongeschiktheidsuitkering;
    3. de vaststelling en wijziging van deze generale regeling;
  - b. het vaststellen van uitvoeringsbepalingen voor:
    1. de bijdragen van de gemeenten in de centrale kas predikantstraktementen (omslagregeling);
    2. de uitvoering en de financiering van de wachtgeldregeling;
    3. de aanvraag van wachtgeld;
    4. de re-integratieverplichtingen van de predikant met wachtgeld en de financiering van de re-integratie-inspanningen;
    5. de vergoeding van de traktementslasten bij opschorting van werkzaamheden

---

⁴ De tekst van deze generale regeling is geheel gewijzigd bij besluiten van de Kleine Synode van 18 maart en 24 juni 2022 en is in werking getreden per 1 juli 2022.

- als bedoeld in ordinantie 10-9-4 en bij vrijstelling van werkzaamheden in verband met onderzoek naar prediking en catechese als bedoeld in ordinantie 10-13 tot en met 15;
- c. het beheren van de centrale kas predikantstraktementen, waaronder
    1. de vaststelling van de jaarlijkse begroting van baten en lasten;
    2. de vaststelling van de jaarlijkse rekening van baten en lasten;
    3. de vorming en aanwending van reserves en voorzieningen;
    4. de uitvoering en toepassing van de uitvoeringsbepalingen bij deze generale regeling;
    5. de betaling van de pensioenpremies en de premies voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering aan pensioenfonds en verzekeraar.
    6. het toezicht op de uitvoering van de administratie door de dienstenorganisatie, waaronder de aan- en afmelding van deelnemersgegevens bij de pensioenuitvoerder en de verzekeraar voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
  - d. het onderhouden van de overeenkomsten met de pensioenuitvoerder, de verzekeraar voor het arbeidsongeschiktheidspensioen en de arbodienst;
  - e. het behandelen van bezwaren van gemeenten tegen opgelegde bijdragen in de centrale kas;
  - f. het behandelen van bezwaren van predikanten tegen de toekenning van periodieke verhogingen;
  - g. het benoemen van de leden van de commissie van drie als bedoeld in art. 20-3.
3. De beheercommissie legt de begroting, waarin de omslagheffing als bedoeld in artikel 6 is opgenomen, en de jaarrekening van de centrale kas ter goedkeuring voor aan de kleine synode. Tevens doet zij jaarlijks verslag van haar werkzaamheden aan de kleine synode.
  4. De beheercommissie laat de aan haar opgedragen werkzaamheden voorbereiden en uitvoeren door het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie, dat ook zorg draagt voor publicatie van en voorlichting over de regeling.

Artikel 4. Georganiseerd overleg predikanten

1. Het georganiseerd overleg bestaat uit een delegatie namens de kerk en een delegatie namens de predikanten.
De delegatie namens de kerk bestaat uit vijf leden, benoemd door de kleine synode. Twee leden worden benoemd op voordracht van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de rotestantse Kerk in Nederland, twee leden op voordracht van het moderamen van de generale synode en één lid op voordracht van het bestuur van de dienstenorganisatie.
De delegatie namens de predikanten bestaat uit vijf leden, benoemd door de Bond van Nederlandse Predikanten.
2. De kleine synode benoemt, gehoord het georganiseerd overleg, een onpartijdig boventallig voorzitter. Het secretariaat wordt verzorgd door het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie.
3. Het georganiseerd overleg predikanten heeft tot taak:
  - a. de vertaling van ontwikkelingen inzake arbeidsvoorwaarden naar de (rechts)positie van predikanten;
  - b. het adviseren over de keuze van de pensioenuitvoerder voor het ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen en van de verzekeraar voor de arbeidsongeschiktheidsuitkering;
  - c. het adviseren over de vaststelling en wijziging van deze generale regeling;
  - d. het vaststellen van de uitvoeringsbepalingen bij deze generale regeling voor zover deze niet zijn toevertrouwd aan de beheercommissie.
4. De uitvoeringsbepalingen betreffen in ieder geval
  - a. de hoogte van het traktement en van de inhoudingen voor de pensioenvoorziening, de wachtgeldvoorziening en de arbeidsongeschiktheidsvoorziening.
  - b. de hoogte van de vergoeding bij een opdracht tot het verrichten van incidentele hulpdiensten;
  - c. de hoogte en duur van de wachtgelden;
  - d. de hoogte van de arbeidsongeschiktheidsvoorziening;
  - e. de doorbetaling of afwikkeling van het traktement bij:
    1. arbeidsongeschiktheid door ziekte,
    2. vrijstelling van werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 3-19,

3. schorsing voor bepaalde tijd als bedoeld in ordinantie 10-9-7,
  4. opschorting van de werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 10-9-4,
  5. overlijden;
  - f. de vereisten waaraan de aan te bieden woonruimte en werkruimte moet voldoen;
  - g. de bijdrage van de predikant voor de woonruimte;
  - h. de vergoeding aan de predikant voor de werkruimte, indien de predikant daar zelf in voorziet;
  - i. de tegemoetkoming in de kosten van de ziektekostenverzekering;
  - j. de vergoeding van kosten, die de predikant maakt in de uitoefening van het ambt;
  - k. de werktijd en het verlof ten behoeve van vakantie, vrije zondagen, zwangerschap, bevalling, adoptie, verhuizing, educatie en diverse vormen van zorg;
  - l. de gratificatie bij jubilea
  - m. de verdeling over gemeenten en predikanten van de premies voor het ouderdomspensioen, het nabestaandenpensioen en de arbeidsongeschiktheidsuitkering;
  - n. de begeleiding van de predikant bij ziekte en voor de procedure voor de keuring tot vaststelling van het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering (verzuimprotocol).
5. Het georganiseerd overleg stelt tevens regels vast voor de toekenning van extra periodieken en voor de verrekening van neveninkomsten bij wachtgeld, na overleg met de beheercommissie over de uitvoerbaarheid van de regels.
  6. Het georganiseerd overleg komt bijeen
    - a. indien de voorzitter dit noodzakelijk acht;
    - b. indien een van de delegaties daartoe een verzoek indient met opgave van redenen.
  7. Besluiten van het georganiseerd overleg worden zo mogelijk met eenparige stemmen genomen. Besluiten kunnen alleen worden genomen, indien elk van de delegaties in meerderheid het voorstel aanvaardt.
  8. Adviezen worden zo mogelijk met eenparige stemmen gegeven. Indien eenparigheid niet mogelijk is worden de verschillende standpunten in het advies vermeld.
  9. Indien een van de delegaties dit verzoekt, worden de beraadslagingen geschorst voor nader overleg met de kerk of met de predikanten.
  10. Het aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie draagt zorg voor de publicatie van en voorlichting over de door het georganiseerd overleg vastgestelde uitvoeringsbepalingen.

Artikel 5. Bepalingen rond het traktement

1. De predikant ontvangt een traktement, bestaande uit basistraktement, periodieke verhogingen, vakantietoeslag en eindejaarsuitkering.
2. De predikant in tijdelijke dienst ontvangt, zolang deze nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, een toeslag op het traktement.⁵
3. Een proponent, een predikant met bijzondere opdracht, een predikant in algemene dienst en een beroepbaar predikant kunnen bij de bevestiging dan wel verbintenis als predikant extra periodieke verhogingen aanvragen bij de beheercommissie.
4. Indien de predikant recht heeft op een wettelijke uitkering in verband met zwangerschap en bevalling, is deze gehouden het bruto bedrag van deze uitkering af te staan aan de gemeente.
5. De predikant heeft recht op een jubileumgratificatie bij het volbrengen van een al of niet aaneengesloten diensttijd van 25 of 40 jaar. Bij de berekening van de diensttijd wordt de diensttijd die betrokkene met een rechtspositie op grond van generale regeling 6 heeft volbracht, meegerekend.

---

⁵ Overgangsbepaling: de toeslag bij een tijdelijke dienst is niet van toepassing op tijdelijke diensten met een ingangsdatum voor 1 juli 2021.

Artikel 6. Centrale kas

1. De uitgaven van de centrale kas voor de predikantstraktementen betreffen de uitgaven ten behoeve van de predikanten ter zake van
  - a. de betalingen als bedoeld in artikel 7-3
  - b. de wachtgeldregeling
  - c. de bijdragen van de gemeenten in de arbeidsongeschiktheidsvoorziening en pensioenvoorziening
  - d. de verzuimbegeleiding bij ziekte
  - e. de uitvoeringskosten die hiervoor worden gemaakt.
2. De inkomsten van de centrale kas worden verkregen uit een omslagheffing met de volgende componenten:
  - a. elke gemeente betaalt een basisbijdrage, die voor elke gemeente gelijk is;
  - b. per predikant betaalt een gemeente een basisbedrag naar rato van de werktijd, waarbij de bijdrage per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - c. per predikant in tijdelijke dienst betaalt een gemeente een opslag naar rato van de werktijd, waarbij de opslag per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is⁶;
  - d. per predikant die als proponent in de gemeente beroepen is, ontvangt de gemeente voor de eerste vier jaar een korting naar rato van de werktijd, waarbij de korting per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is⁷;
  - e. indien het traktement van de predikant wegens ziekte wordt verlaagd, worden de componenten als bedoeld in b, c en d met hetzelfde percentage verlaagd.
3. De omslagheffing wordt elk jaar vastgesteld door de beheercommissie, gehoord het georganiseerd overleg, op basis van een begroting van de verplichtingen in dat jaar, verminderd met eventuele opbrengsten van belegde kasgelden.

De omslagheffing wordt berekend op grond van gegevens die door de kerkenraden beschikbaar worden gesteld. Indien de gegevens niet of onvoldoende beschikbaar worden gesteld is de beheercommissie bevoegd de gegevens vast te stellen.
4. Na afloop van a) de opschorting van werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 10-9-4 en b) de vrijstelling als bedoeld in ordinantie 3-19, indien deze vrijstelling verband houdt met een onderzoek naar de prediking en catechese van de predikant als bedoeld in ordinantie 10-13 tot en met 15, kan de kerkenraad van de gemeente bij de beheercommissie een schriftelijk verzoek indienen tot gedeeltelijke vergoeding van de traktementslasten, die zijn gemaakt tijdens genoemde periode. Voor de behandeling van en de beslissing op deze verzoeken stelt de beheercommissie regels vast.

Artikel 7. Uitbetaling

1. De kerkenraad is verantwoordelijk voor het traktement en de vergoedingen van de predikant vanaf het moment dat voor de verbintenis is overeengekomen en gedurende de tijd dat de predikant aan de gemeente verbonden is. De kerkenraad draagt zijn verantwoordelijkheid voor de betalingen aan de predikant door de betalingen als bedoeld in lid 2 en een bijdrage aan de centrale kas.
2. Het college van kerkrentmeesters draagt zorg voor de uitbetaling van de vergoedingen voor
  - a. werkruimte
  - b. vervoer
  - c. incidentele hulpdiensten
  - d. de verhuisvergoeding bij het aanvaarden van een beroep.
3. De beheercommissie draagt zorg voor alle overige betalingen, die voortvloeien uit deze rechtspositieregeling
4. De maandelijkse uitbetaling vindt plaats voor de 25ste van de maand.

---

⁶ Overgangsbepaling: de verhoogde bijdrage bij een verbintenis van een predikant in tijdelijke dienst is niet van toepassing bij tijdelijke diensten met een ingangsdatum voor 1 juli 2021.

⁷ Overgangsbepaling: de tijdelijke verlaagde bijdrage bij proponenten is niet van toepassing bij verbintenissen van proponenten, die bevestigd zijn voor 1 juli 2021.

Artikel 8. Informatieplicht

1. De predikant is gehouden om wijzigingen die van invloed zijn op het traktement of de vergoeding van onkosten schriftelijk te melden aan het college van kerkrentmeesters.
2. Bij nalatigheid in de nakoming van deze verplichting is de predikant gehouden eventueel teveel ontvangen bedragen te restitueren.
3. De kerkenraad geeft schriftelijk aan de beheercommissie kennis van alle wijzigingen in de positie van de predikant die van invloed zijn op het traktement.
4. De beheercommissie geeft schriftelijk kennis aan de pensioenuitvoerder en de arbeidsongeschiktheidsverzekeraar van de mutaties, die voor hen relevant zijn.

Artikel 9. Pensioenvoorziening

1. De verstrekking van de beroepsbrief met aanhangsel door de kerkenraad aan de predikant voor gewone werkzaamheden, als bedoeld in ordinantie 3-5, de leden 2 en 3, behelst mede het aanbod van de gemeente aan de beroepen predikant tot het treffen van een pensioenvoorziening.
2. De aanvaarding door de predikant van het uitgebrachte beroep, als bedoeld in ordinantie 3-5-4, omvat mede de aanvaarding van het aanbod om de in lid 1 genoemde pensioenvoorziening te treffen.
3. De pensioenopbouw vangt aan op de verbintenisdatum en eindigt op het moment dat de predikant niet langer als predikant aan een gemeente verbonden is én deze geen wachtgeld van de kerk ontvangt, doch uiterlijk op de door de pensioenuitvoerder aan te geven datum.
4. Ter voorziening in het pensioen sluit de kerk mede namens de gemeenten een uitvoeringsovereenkomst met een pensioenuitvoerder, een en ander als bedoeld in de Pensioenwet. De kleine synode beslist over de keuze van de pensioenuitvoerder, gehoord de beheercommissie en het georganiseerd overleg.
5. De predikant kan alleen gebruik maken van het recht op deeltijdpensioen, indien de kerkenraad instemt met vermindering van de werktijd.

Artikel 10. Arbeidsongeschiktheidsregeling

1. De kerk sluit namens de gemeenten voor de predikanten een arbeidsongeschiktheidsverzekering, waarin de mate van arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld door de verzekeraar volgens het bepaalde in het protocol als bedoeld in art. 14 en - bij volledige arbeidsongeschiktheid als predikant - op basis van de mogelijkheid om inkomsten uit gangbare arbeid te ontvangen.
2. De verzekering vangt aan op de verbintenisdatum en eindigt op het moment dat de predikant niet langer als predikant aan een gemeente verbonden is én deze geen wachtgeld van de kerk ontvangt, doch uiterlijk op de door de verzekeraar aan te geven datum.
3. De kleine synode beslist over de keuze van de verzekeraar en de vrij te bepalen voorwaarden, gehoord de beheercommissie en het georganiseerd overleg.

Artikel 11. Wachtgeld

1. Aan de (voormalige) predikant wordt een wachtgeld toegekend⁸
  - a. bij losmaking van de gemeente als bedoeld in ordinantie 3-20;
  - b. bij ontheffing van het ambt als bedoeld in ordinantie 3-21;
  - c. bij vermindering van werktijd of losmaking van de gemeente als bedoeld in ordinantie 3-

---

⁸ Overgangsbepaling: aan een predikant die voor 1 juli 2021 in tijdelijke dienst aan een gemeente verbonden is, wordt een wachtgeld toegekend. De kerkenraad die tijdens de tijdelijke dienst verantwoordelijk was voor het traktement, blijft verantwoordelijk voor de wachtgelduitkering tot het totaal van 70% van het basistraktement, 100% van de tegemoetkoming in de premie van de ziektekostenverzekering en 70% van de premie van de gemeente voor het pensioen en de arbeidsongeschiktheidsverzekering.

- 16-7;
- d. bij losmaking van de gemeente als bedoeld in ordinantie 3-26-3 indien de periode tussen de afloop van de wachtgeldperiode en de AOW-leeftijd twee jaar of meer is;
  - e. bij volledige arbeidsongeschiktheid als predikant en gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid;
  - f. bij vermindering van de arbeidsongeschiktheid;
  - g. bij losmaking van een gemeente in opheffing.
2. De kosten van het wachtgeld als bedoeld in lid 1 sub d. komen deels ten laste van de gemeente.
De kosten van het wachtgeld als bedoeld in lid 1 sub g. komen voor zover mogelijk ten laste van de gemeente.
3. Bij schorsing voor onbepaalde tijd als bedoeld in ordinantie 10-9-7 sub d en bij ontzetting uit het ambt als bedoeld in ordinantie 10-9-7 sub e beslist het betrokken college voor het opzicht tevens aangaande toekenning aan de betrokken (voormalige) predikant van een wachtgeld van ten hoogste zes maanden.
4. De aanvraag van wachtgeld wordt door een (gewezen) predikant ingediend bij de beheercommissie naar hiervoor gestelde regels.
5. Indien de gemeente waaraan de (gewezen) predikant verbonden is of was, verantwoordelijk is voor een deel van de kosten van de wachtgeldregeling, brengt de beheercommissie dit bij de gemeente in rekening.
6. Geen wachtgeld wordt uitbetaald, indien
- a. de predikant tweemaal geweigerd heeft een aangeboden betrekking te aanvaarden, welke mede gezien persoonlijkheid en omstandigheden van de predikant passend is te achten, of indien de predikant onvoldoende activiteiten aan de dag legt dan wel onvoldoende medewerking verleent om een zodanige betrekking te verwerven,
  - b. de predikant geen of onvoldoende gegevens omtrent inkomsten uit arbeid en/of bedrijf verstrekt.
7. De beheercommissie legt de verplichtingen met betrekking tot re-integratie in het arbeidsproces van degene die wachtgeld ontvangt vast in een protocol. Wijzigingen in de verplichtingen gelden voor zover mogelijk ook voor degenen die op het moment van wijziging al een uitkering ontvangen.

Artikel 12. Verhaalsrecht

1. De predikant die niet in staat is het ambt uit te oefenen wegens arbeidsongeschiktheid die een gevolg is van een gebeurtenis waarvoor een derde aansprakelijk is, heeft geen aanspraken op het traktement en overige uitkeringen ten laste van de kerkenraad of de beheercommissie, tenzij de predikant de rechten die de predikant jegens de bedoelde derde heeft, voor zover deze rechten betrekking hebben op dit traktement en overige uitkeringen, aan de kerkenraad respectievelijk de beheercommissie heeft gecedeerd.

Artikel 13. Beroepscode en gedragsregels

1. De beroepscode en gedragsregels voor predikanten en kerkelijk werkers, vastgesteld door de generale synode, is een handreiking en toetsingskader voor predikanten met betrekking tot het gedrag dat van een predikant verwacht mag worden.

Artikel 14. Woon- en werkruimte

1. De kerkenraad draagt zorg voor passende woon- en werkruimte binnen de grenzen van de gemeente.
2. De predikant heeft gedurende de periode dat deze aan de gemeente verbonden is, het recht en, indien deze de plicht heeft in de gemeente te wonen, de plicht de aangeboden woon- en werkruimte te gebruiken. De predikant betaalt hiervoor de door het georganiseerd overleg vastgestelde woonbijdrage aan de gemeente.
3. De kosten van onderhoud en reparaties van de woonruimte die volgens het Burgerlijk Wetboek voor rekening van huurders zouden komen, worden door de predikant gedragen. De overige lasten en onderhoudskosten komen voor rekening van de gemeente.
4. De kerkenraad kan de predikant ontslaan van de plicht om van de woonruimte gebruik

- te maken. Indien de predikant niet de aangeboden woonruimte bewoont, draagt de kerkenraad zorg voor passende werkruimte binnen de grenzen van de gemeente. Predikant en kerkenraad kunnen overeenkomen dat de predikant zelf in werkruimte voorziet
5. De afspraken tussen kerkenraad en predikant met betrekking tot woon- en werkruimte worden schriftelijk vastgelegd en door de predikant, de preses en scriba van de kerkenraad en de voorzitter en secretaris van het college van kerkrentmeesters ondertekend.
  6. In het geval dat a) de predikant binnen een jaar met emeritaat gaat of b) het generaal college voor de ambtsontheffing dan wel – in beroep – het generaal college voor de behandeling van bezwaren en geschillen een datum heeft bepaald waarop de predikant van de gemeente wordt losgemaakt, mag de kerkenraad alleen om zwaarwegende redenen afwijzend besluiten op een verzoek van de predikant om buiten de grenzen van de gemeente te wonen dan wel binnen de grenzen van de gemeente zelf in woonruimte te mogen voorzien. Het gemis van de betaling, bedoeld in lid 2, is geen zwaarwegende reden. In dit geval eindigt de plicht van de gemeente om een werkruimte ter beschikking te stellen op de dag dat de predikant zich vestigt in de woning, waarin de predikant zelf heeft voorzien.
  7. Nabestaanden van de overleden predikant die op de dag van overlijden de aangeboden woonruimte bewonen hebben het recht gedurende de maand van overlijden en vijf maanden daarna de woonruimte te blijven bewonen.
  8. Een (gewezen) predikant die de aangeboden woonruimte bewoont en niet langer aan de gemeente verbonden is door
    - a. een besluit van het breed moderamen van de classicale vergadering in verband met insolventie van de gemeente (ord. 3-16-7)
    - b. een uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing (ord. 3-20 en 3-21)
    - c. schorsing voor onbepaalde tijd of ontzetting uit het ambt door een college voor het opzicht (ord. 10-9-7)
    - d. losmaking door de kleine synode vanwege arbeidsongeschiktheidheeft het recht gedurende een door de betreffende instantie te bepalen periode van maximaal zes maanden de aangeboden woonruimte te blijven bewonen.
  9. Een predikant die wordt losgemaakt op grond van het bepaalde in ordinantie 3-26-3, heeft recht heeft de aangeboden woonruimte vanaf de dag van losmaking nog maximaal 18 maanden te bewonen.

Artikel 15. Begeleiding bij ziekte

1. In geval van ziekte wordt vanwege de kerk aan de predikant begeleiding aangeboden volgens het verzuimprotocol
2. Alle in dit verzuimprotocol genoemde partijen zijn gehouden tot naleving van het protocol.

Artikel 16. Gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid

1. De predikant die gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt verklaard, blijft voor het resterende deel dat deze als predikant arbeidsgeschikt is verbonden aan de gemeente, ook indien dit gedeelte minder is dan de minimale werktijd als bedoeld in ordinantie 3-17-1.
2. Kerkenraad en predikant leggen schriftelijk vast welke werkzaamheden door de predikant zullen worden verricht en voor welke delen van het in ordinantie 3-9-1 omschreven dienstwerk van de predikant een andere voorziening wordt getroffen.
3. De predikant die arbeidsgeschikt is voor minder dan de minimale werktijd als bedoeld in ordinantie 3-17-1, is gehouden andere werkzaamheden te zoeken, die aansluiten bij de opleiding en ervaring van de predikant, tenzij de kerkenraad instemt met het voortduren van de verbintenis.

Artikel 17. Werkzaamheden van de consulent

1. De gemeente van de consulent als bedoeld in ord 4-10-3 stelt haar predikant maximaal 12 uur per maand beschikbaar voor consulentswerkzaamheden. De gemeente waarin de consulent werkzaam is vergoedt aan de gemeente van de consulent de traktementslasten naar rato van de gemaakte uren.

2. Werkzaamheden van een consulent die niet plaatsvinden in de werktijd van de eigen gemeente, worden verricht als hulpdiensten.
3. De gemeente waar de consulent werkzaam is, vergoedt aan de consulent de vervoerskosten en de overige onkosten die gemaakt zijn voor de uitvoering van de consulentwerkzaamheden.

Artikel 18. Nevenwerkzaamheden

1. Alvorens de predikant nevenwerkzaamheden verricht binnen de werktijd als predikant, spreken kerkenraad en predikant af of de werktijd zal worden verminderd, of dat de predikant voor deze werkzaamheden zal worden gedetacheerd dan wel in welke mate de predikant deze inkomsten moet afstaan aan de gemeente. De afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst, die wordt ondertekend door preses en scribe van de kerkenraad, voorzitter en secretaris van het college van kerkrentmeesters en de predikant. De afspraken worden jaarlijks geëvalueerd en zondig aangepast.
2. Indien een predikant tijdens vrijstelling van werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 3-19, opschorting van werkzaamheden of schorsing voor bepaalde tijd nieuwe nevenwerkzaamheden gaat verrichten, die niet in de plaats komen van al bestaande nevenwerkzaamheden, worden deze geacht te worden verricht binnen de werktijd als predikant.

Artikel 19. Bezwaar

1. Bezwaren met betrekking tot een besluit inzake a) het aandeel in de omslagheffing van gemeenten als bedoeld in artikel 6-2 en b) de vaststelling van het aantal extra verhogingen als bedoeld in artikel 5-3, kunnen door de kerkenraad respectievelijk de predikant met redenen omkleed en per aangetekende brief worden ingediend bij de beheercommissie binnen dertig dagen nadat het besluit ter kennis van de bezwaarde is gebracht.
2. Bezwaren als bedoeld in lid 1 sub a worden niet in behandeling genomen indien de betreffende kerkenraad de in artikel 8-3 bedoelde gegevens niet heeft verstrekt.
3. De beslissing van de beheercommissie wordt, met redenen omkleed, per aangetekend schrijven aan de belanghebbende(n) toegezonden.
4. Tegen de beslissing van de beheercommissie kan de kerkenraad of de predikant bezwaar indienen bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 12-3 tot en met 5.

Artikel 20. Verschil van inzicht

1. Meningsverschillen inzake de uitleg en toepassing van deze generale regeling, met uitzondering van de in artikel 19 genoemde bezwaren worden voorgelegd aan de daartoe ingestelde commissie..
2. De drie leden van de in lid 1 bedoelde commissie worden benoemd door de beheercommissie. Eén daarvan wordt voorgedragen door de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de Protestantse Kerk in Nederland en één door de Bond van Nederlandse Predikanten. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter.
3. Tegen de beslissing van de in lid 1 bedoelde commissie van kan bezwaar worden ingediend bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 12-3 tot en met 5.

Artikel 21. Wijziging van de regeling

1. Wijziging van deze generale regeling geschiedt door de kleine synode, gehoord het advies van de beheercommissie en van het georganiseerd overleg.

Artikel 22. Onvoorziene gevallen

1. In de gevallen waarin de generale regeling niet voorziet, beslist de kleine synode, gehoord de beheercommissie die tevens, zo nodig, de totstandkoming van een aanvulling voorbereidt.

Generale regeling 6 Rechtspositie kerkelijke medewerkers ⁹

Artikel 1. Werkingssfeer

1. Deze generale regeling met de daarbij behorende uitvoeringsbepalingen is bindend voor
  - a. een gemeente, diaconie, classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk, dan wel een kerkelijke instelling als bedoeld in ordinantie 11-25 dan wel een protestantse stichting als bedoeld in generale regeling 13 als werkgever
  - b. medewerkers met wie een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 van het Burgerlijk Wetboek is gesloten.Afwijking is alleen mogelijk bij afzonderlijke generale regeling.
2. Op degene die door of namens de Protestantse Kerk in Nederland wordt uitgezonden naar het buitenland is niet deze generale regeling maar de Uitzendvoorwaardenregeling voor medewerkers van de Protestantse Kerk in Nederland zoals vastgesteld door het bestuur van de dienstenorganisatie, gehoord het georganiseerd overleg, van toepassing.

Artikel 2. Georganiseerd overleg

1. Het georganiseerd overleg, als bedoeld in ordinantie 3-29-5, bestaat uit een delegatie namens de werknemers en een delegatie namens de werkgevers.

De delegatie namens de werknemers bestaat uit 5 leden, aangewezen door organisaties die de belangenbehartiging van kerkelijke medewerkers ten doel stellen en naar het oordeel van de kleine synode voldoende representatief zijn.

De delegatie namens de werkgevers bestaat uit vijf leden en wel:

  - drie leden aangewezen door het bestuur van de dienstenorganisatie, waaronder de algemeen directeur, en;
  - twee leden aangewezen door de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer.
2. De leden van het georganiseerd overleg kiezen een onafhankelijk boventallig niet-stemhebbend voorzitter.
3. Het secretariaat wordt verzorgd door de dienstenorganisatie.
4. De taak van het georganiseerd overleg is:
  - a. adviseren over voorgenomen wijzigingen van deze generale regeling;
  - b. vaststelling van de uitvoeringsbepalingen bij deze generale regeling.
5. Het georganiseerd overleg wordt bijeengeroepen
  - indien de voorzitter dit noodzakelijk acht;
  - indien twee leden daartoe bij de voorzitter een verzoek indienen met opgave van redenen.
6. Besluiten van het georganiseerd overleg worden zo mogelijk met eenparige stemmen genomen. Besluiten kunnen alleen worden genomen, indien elk van de delegaties in meerderheid het voorstel aanvaardt.
7. Adviezen worden zo mogelijk met eenparige stemmen gegeven. Eventuele verschillende standpunten worden bij het advies gevoegd.
8. Indien een van de delegaties dit verzoekt, worden de beraadslagingen geschorst voor nader overleg met medewerkers en/of werkgevers.
9. Het advies als bedoeld in lid 4 sub a wordt zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht van de kleine synode.
10. Het besluit als bedoeld in lid 4 sub b wordt zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht van de werkgevers, medewerkers en de kleine synode.

Artikel 3. Arbeidsvoorwaarden

1. Met inachtneming van het in dit artikel bepaalde worden de arbeidsvoorwaarden geregeld in uitvoeringsbepalingen bij deze generale regeling.
2. De medewerker is op grond van zijn arbeidsovereenkomst met de werkgever deelnemer in het Pensioenfonds Zorg en Welzijn.
3. Onverminderd de overige in de wet genoemde gevallen eindigt de arbeidsovereenkomst op de AOW-gerechtigde leeftijd.

---

⁹ De tekst van deze generale regeling is geheel gewijzigd bij besluit van de Kleine Synode d.d. 16-12-2022 en is in werking getreden per 1 januari 2023.

4. Indien een verklaring omtrent gedrag (VOG) vereist is, komen de kosten hiervan voor rekening van de werkgever.
5. Bij de berekening van een jubileumuitkering wordt de diensttijd als predikant voor gewone werkzaamheden meegerekend.

Artikel 4. Integriteit

1. Het is de medewerker in zijn functie verboden middellijk of onmiddellijk geschenken, kleine attenties daargelaten, beloningen of provisie aan te nemen, te vorderen of te verzoeken, tenzij de werkgever daar per geval schriftelijk toestemming voor geeft.
2. Het is de medewerker verboden middellijk of onmiddellijk deel te nemen aan ten behoeve van de werkgever uit te voeren aannemingen of leveringen, tenzij de werkgever daar per geval schriftelijk toestemming voor verleent.

Artikel 5. Nevenwerkzaamheden

1. De medewerker is gehouden de werkgever schriftelijk in kennis te stellen van het voornemen gehonoreerde nevenwerkzaamheden te gaan verrichten en van uitbreiding van bestaande gehonoreerde nevenwerkzaamheden.
2. De werkgever deelt de medewerker schriftelijk binnen 3 weken mede of deze de toestemming verleent of weigert.
3. De werkgever kan schriftelijk onder opgave van redenen en na de medewerker gehoord te hebben toestemming weigeren indien de werkzaamheden of de uitbreiding daarvan als strijdig met of schadelijk voor de vervulling van de functie kunnen worden beschouwd.
4. Indien de werkgever niet binnen 3 weken na ontvangst van het verzoek reageert, wordt de toestemming geacht te zijn verleend.
5. Een verleende toestemming kan te allen tijde door de werkgever worden ingetrokken, wanneer naar zijn oordeel en gehoord de medewerker, het belang van de werkzaamheden zulks vereist.

Artikel 6. Geschillen

1. Aan de uitspraak van de Geschillencommissie Arbeidsvoorwaarden, die zal oordelen naar redelijkheid en billijkheid, worden onderworpen:
  - alle geschillen tussen de werkgever en de medewerker betreffende de uitleg en toepassing van deze generale regeling en de bijbehorende uitvoeringsbepalingen;
  - alle geschillen, welke tussen de werkgever en de medewerker voortvloeien uit de vraag of in de functieomschrijving, die aan de medewerker is uitgereikt, de inhoud van diens functie op de juiste wijze is omschreven.
2. Geschillen als bedoeld in lid 1 zijn geen geschillen als bedoeld in ordinantie 12.
3. De samenstelling, werkwijze en wijze van procesvoeren van de Geschillencommissie Arbeidsvoorwaarden zijn geregeld in de uitvoeringsbepalingen.

Artikel 7. Wijziging van de regeling

1. Wijziging van de generale regeling geschiedt door de kleine synode, met inachtneming van het bepaalde in artikel 2-4.
2. Werkgevers en medewerkers zijn gebonden aan wijzigingen in deze regeling en aan wijzigingen in de bij deze regeling behorende uitvoeringsbepalingen.

Artikel 8. Onvoorziene gevallen

1. In de gevallen waarin de generale regeling niet voorziet, beslist de kleine synode, gehoord het georganiseerd overleg.

Generale regeling 7 Classicale verkiezing

Artikel 1. Algemeen

1. De classicale vergadering bepaalt in haar verkiezingsregeling – met inachtneming van het in ord. 4-13-1 bepaalde – uit hoeveel leden deze vergadering bestaat. Uit elke ring wordt in de regel ten minste een ambtsdrager verkozen. De classicale vergadering kan bepalen dat uit een of meer ringen twee of meer leden van de classicale vergadering worden verkozen dan wel dat uit twee of meer ringen samen één lid wordt verkozen.

Artikel 2. Voorbereiding

Het rooster

- 1 Elk jaar treedt ten naaste bij een vijfde van het aantal leden van de classicale vergadering af. Het breed moderamen van de classicale vergadering stelt een rooster op dat voor elke ring aangeeft
  - a. in welk jaar of welke jaren een nieuw lid van de classicale vergadering dient te worden verkozen, en
  - b. voor zover dat met het oog op het bepaalde in ord. 4-13-3 noodzakelijk is, of een predikant, een ouderling, een ouderling-kerkrentmeester of een diaken dient te worden verkozen.

Verkiesbaarheid

2. De verkiezing van leden van de classicale vergadering geschiedt uit de ambtsdragers van de (wijk)gemeenten binnen de classis. Andere leden van een (wijk)gemeente binnen de classis kunnen eerst voor verkiezing in aanmerking worden gebracht, nadat de betrokken kerkenraad zich ervan heeft vergewist, dat zij, indien verkozen, bereid zijn als ambtsdrager met bepaalde opdracht te worden bevestigd. Aftredende leden van de classicale vergadering zijn, indien het in lid 1 bedoelde rooster dat niet uitsluit, eenmaal herkiesbaar.

Aanbevelingen

3. Voor 1 juni van elk jaar nodigt het breed moderamen van de classicale vergadering elk van de betrokken kerkenraden uit om vóór 15 september schriftelijk en ondertekend bij het breed moderamen van de classicale vergadering aanbevelingen in te dienen van personen uit de betrokken ring die naar zijn mening voor verkiezing in aanmerking komen. Bij elke aanbeveling wordt het ambt van de betrokkene vermeld, of – indien de betrokkene bereid is als ambtsdrager met bepaalde opdracht te worden bevestigd – in welk ambt betrokkene bevestigd kan worden. Indien de betrokkene kerkelijk werker is, wordt ook dat vermeld. Het breed moderamen van de classicale vergadering stelt daarbij de kerkenraden in de gelegenheid aan te geven of zij de voorkeur geven aan een verkiezing in een vergadering van afgevaardigden van de betrokken kerkenraden ¹⁰ boven een schriftelijke stemming.

Artikel 3. Verkiezing

Verkiezingsprocedure

- ¹¹ a. De classicale vergadering streeft ernaar dat bij de verkiezing van haar leden naar vermogen recht wordt gedaan aan de binnen de classis voorkomende kerkelijke verscheidenheid

---

¹⁰ Omschrijving gewijzigd met ingang van 1 juli 2021, aansluitend bij artikel 3 lid 1 f.

¹¹ de tekst van artikel 3 lid 1 is gewijzigd met ingang van 1 juli 2021

en dat naar vermogen een evenwichtige samenstelling van de classicale vergadering qua ambten, leeftijd en sekse wordt bevorderd.

b. De classicale vergadering stelt per betrokken ring een kandidatenlijst op. De classicale vergadering is daarbij gehouden degenen die zijn aanbevolen door een of meer kerkenraden uit de betrokken ring op de kandidatenlijst te plaatsen. De classicale vergadering kan zelf, met het oog op het bepaalde onder a, per vacature één naam toevoegen van iemand uit de betrokken ring.¹²

c. Als het aantal kandidaten op de kandidatenlijst niet groter is dan het aantal vacatures voor leden vanuit de betrokken ring, verklaart de classicale vergadering de kandidaten verkozen.

d. Als het aantal kandidaten op de kandidatenlijst groter is dan het aantal vacatures voor leden vanuit de betrokken ring, stelt de classicale vergadering voor de betrokken ring een of meer dubbeltallen vast, bestaande uit namen die op de kandidatenlijst voorkomen, tenzij zij toepassing geeft aan het onder f bepaalde.

e. De kerkenraden binnen de betrokken ring brengen in november schriftelijk hun stem uit. Indien de stemmen staken, beslist het lot.

f. Indien de meerderheid van de kerkenraden in een bepaalde ring daaraan de voorkeur geeft, dan wel op initiatief van de classicale vergadering, vindt de verkiezing, in afwijking van het onder e bepaalde, plaats in een vergadering van afgevaardigden van de betrokken kerkenraden. In dat geval wordt een kieslijst gemaakt met de namen van alle personen die op de kandidatenlijst voorkomen. Per vacature brengt elke kerkenraad per stemronde maximaal één stem uit.

g. Het breed moderamen van de classicale vergadering stelt de uitslag van de verkiezing vast, benoemt degenen die verkozen zijn en doet daarvan mededeling aan de betrokken kerkenraden en aan degenen die verkozen zijn.

Lutherse gemeenten

2. Indien tot de classis een of meer evangelisch-lutherse gemeenten behoren, kunnen de betrokken kerkenraden op overeenkomstige wijze gezamenlijk één lid verkiezen. In dat geval nemen deze kerkenraden niet deel aan de verkiezing van leden van de classicale vergadering door de ring(en) waarvan de betrokken gemeenten deel uitmaken.

Herverkiezing

3. (vervallen per 1 juli 2021).¹³

Tussentijdse vacatures

4. Indien tussentijds een vacature in de classicale vergadering ontstaat, is de classicale vergadering bevoegd om
  - a. voor de betrokken ring een tussentijdse verkiezing uit te schrijven, waarbij – indien binnen twee jaar een nieuwe verkiezing voor de betrokken ring is voorzien – de termijn voor de benoeming dienovereenkomstig kan worden verlengd tot maximaal zeven jaar, of
  - b. de vacature te laten voortbestaan tot aan de eerstvolgende verkiezing in de betrokken ring.

---

¹² Wijziging artikel GR 7-3-1b, laatste zinsnede, besluit generale synode 22 april 2022

¹³ Zie voor herverkiezing de inhoud van het verruimde eerste lid van artikel 3 versie januari 2023

Artikel 4. Aanvaarding

1. Zij die zijn verkozen geven uiterlijk twee weken nadat zij in kennis zijn gesteld van hun verkiezing schriftelijk bericht aan het breed moderamen van de classicale vergadering of zij deze verkiezing aanvaarden.

Artikel 5. Bezwaren

1. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure kunnen worden ingebracht bij het classicale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
Tegen de benoeming van een verkozene kan geen bezwaar worden ingebracht. Indien de verkozene nog als ambtsdrager dient te worden bevestigd, geldt het bepaalde in ord. 3-6.

Generale regeling 8 Dienstenorganisatie

Artikel 1. Dienstenorganisatie

1. Ten behoeve van de arbeid van de kerk onderhoudt de generale synode een dienstenorganisatie. Deze dienstenorganisatie is een kerkelijke instelling als bedoeld in ordinantie 11-24 en bezit - als zelfstandig onderdeel van de kerk - rechtspersoonlijkheid.
2. De dienstenorganisatie wordt bestuurd door een bestuur als bedoeld in artikel 3 van deze regeling.

Artikel 2. Taak dienstenorganisatie

1. De dienstenorganisatie heeft tot taak het ondersteunen van het werk van kerk en gemeenten. De ondersteuning betreft:
  - a. de dienstverlening ten behoeve van de opbouw van de gemeenten,
  - b. de advisering van de generale synode inzake de plaats en functie van predikanten en kerkelijk werkers met het oog op een optimale vervulling van het ambt en de bediening;
  - c. de advisering over de wijziging en vaststelling van generale regeling 4;
  - d. de zorg voor de opleiding en begeleiding van predikanten en kerkelijke werkers voor zover niet aan anderen toevertrouwd,
  - e. de theologische arbeid van de kerk,
  - f. de missionaire, diaconale en oecumenische opdracht van de kerk,
  - g. het werk van en ten behoeve van de generale synode, de evangelisch-lutherse synode en de classicale vergaderingen en haar organen van bijstand en colleges.
2. De dienstenorganisatie heeft met het oog op de in lid 1 genoemde taken mede de opdracht zorg te dragen voor de fondsenwerving binnen en buiten de kerk.

Artikel 3. Bestuur

1. Het bestuur van de dienstenorganisatie bestaat uit zes leden.
2. De leden van het bestuur worden benoemd door de generale synode, met dien verstande dat
  - a. de scribe van de generale synode en één door de generale synode aangewezen ander lid van het moderamen van de generale synode tot lid van het bestuur van de dienstenorganisatie worden benoemd;
  - b. de overige vier leden van het bestuur, op aanbeveling van het bestuur en gehoord het moderamen van de generale synode, worden benoemd uit de leden van de kerk.
3. De leden van het bestuur als bedoeld in lid 2 sub a worden benoemd voor de duur van hun zittingstijd in het moderamen van de generale synode.

De leden van het bestuur als bedoeld in lid 2 sub b worden benoemd voor een periode van vier jaar; zij kunnen éénmaal voor een aansluitende periode worden herbenoemd en voor hen wordt een rooster van aftreden opgesteld.
4. De bestuursleden zijn geen partner dan wel bloed- of aanverwant tot en met de derde graad van elkaar.
5. Het is niet mogelijk tegelijk lid te zijn van het bestuur van de dienstenorganisatie en
  - van - voor wat betreft de leden van het bestuur als bedoeld in lid 2 sub b - de generale synode of van de evangelisch-lutherse synode,
  - van de generale raad van advies als bedoeld in ordinantie 4-27-3, van de raad van advies voor het gereformeerd belijden als bedoeld in ordinantie 4-27-4, van de raad van toezicht voor de Protestantse Theologische Universiteit of het college van bestuur als bedoeld in ordinantie 13,dan wel
  - op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam te zijn ten behoeve van een meerdere ambtelijke vergadering of een orgaan van bijstand van zulk een vergadering of

- als lid van een werk- of beraadsgroep als bedoeld in artikel 11-4 van deze generale regeling betrokken te zijn bij de uitvoering van de werkzaamheden van de dienstenorganisatie.
6. De generale synode wijst, gehoord het bestuur, de voorzitter en secretaris van het bestuur aan.
  7. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt tussentijds door:
    - a. het niet langer voldoen aan de eisen als bedoeld in lid 2 sub a die aan dit lidmaatschap zijn gesteld,
    - b. schriftelijke opzegging door het bestuurslid,
    - c. verlies door een bestuurslid van het vrije beheer over zijn/haar vermogen door onder curatele stelling als bedoeld in artikel 1:378 Burgerlijk Wetboek dan wel onder bewind stelling als bedoeld in artikel 1:409 Burgerlijk Wetboek,
    - d. ontslag door de generale synode, gehoord het bestuur.
  8. Het bestuur heeft het recht een bestuurslid te schorsen en voor ontslag door de generale synode voor te dragen, wanneer deze handelingen verricht in strijd met deze generale regeling of met het algemene belang van de dienstenorganisatie.
De schorsing wordt beëindigd indien de generale synode in haar eerstvolgende vergadering niet overgaat tot ontslag van het bestuurslid.
  9. Leden van het bestuur genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de kosten door hen in de uitoefening van hun bestuursfunctie gemaakt.

Artikel 4. Taken van het bestuur

1. Het bestuur van de dienstenorganisatie is een orgaan van bijstand als bedoeld in ordinantie 4-27.
2. Het bestuur heeft tot taak :
  - a. het besturen van de dienstenorganisatie met inachtneming van het door de generale synode vastgestelde beleidsplan voor de dienstenorganisatie en de door de kleine synode vastgestelde begroting;
  - b. het (doen) voorbereiden van het door de generale synode vast te stellen beleid, met name ter zake van de in artikel 2 genoemde taken van de dienstenorganisatie.
  - c. het (doen) uitvoeren van dit beleid en het toezien daarop;
  - d. het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die werkzaam zijn krachtens een arbeidsovereenkomst met de kerk;
  - e. het fungeren als opdrachtgever van hen die werkzaam zijn bij de dienstenorganisatie;
  - f. de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de dienstenorganisatie;
  - g. het (doen) zorgdragen voor de uitvoering van kerkordelijke regelingen voor zover dit door de generale synode aan het bestuur is opgedragen.
3. Het bestuur heeft mede tot taak:
  - het in opdracht van de generale synode beheren van het vermogen van de Protestantse Kerk in Nederland met inachtneming van het bepaalde in de kerkordelijke regelingen en de door de generale synode vastgestelde instructie.Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van het vermogen van de evangelisch-lutherse synode.

Artikel 5. Werkwijze van het bestuur

1. Het bestuur vergadert ten minste zes maal per jaar en voorts zo dikwijls het bestuur dit nodig oordeelt.
2. De vergaderingen worden door of in opdracht van de voorzitter bijeengeroepen, met inachtneming van een termijn van ten minste tien dagen. In spoedeisende gevallen kan deze termijn door de voorzitter worden bekort.
3. Bij de oproeping ter vergadering wordt de agenda vermeld.

4. Ieder bestuurslid kan voorstellen doen, welke mits tijdig ingediend, door de voorzitter op de agenda worden geplaatst. Ook bij de aanvang van de vergadering kunnen onderwerpen met een spoedeisend karakter aan de agenda worden toegevoegd, mits alle aanwezigen hiermede instemmen.
5. De voorzitter leidt de vergaderingen; bij afwezigheid wordt deze vervangen door één van de leden.
6. De vergaderingen van het bestuur zijn besloten. Het bestuur kan anderen dan bestuursleden tot de vergadering toelaten; de algemeen directeur woont als adviseur de vergaderingen van het bestuur bij, tenzij het bestuur anders besluit.
7. Bestuursleden houden geheim alles wat hen in de uitoefening van hun functie vertrouwelijk ter kennis is gekomen.
8. Het bestuur waakt tegen verstrengeling van belangen tussen die van de dienstenorganisatie en die van bestuursleden en/of medewerkers. Bij strijdigheid van belangen dienen betrokken bestuurders zich van besluitvorming te onthouden.

Artikel 6. Besluitvorming door het bestuur

1. De voorzitter en de overige leden zijn stemgerechtigd en nemen deel aan de besluitvorming. Ieder bestuurslid brengt één stem uit.
2. In de vergadering van het bestuur kunnen slechts besluiten worden genomen, indien meer dan de helft van het aantal leden aanwezig is.
3. Indien van het bestuur niet meer dan de helft van de leden aanwezig is, kan ten aanzien van een voor die vergadering geagendeerd voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is.
4. Besluiten van het bestuur worden genomen met inachtneming van de eisen van zorgvuldigheid.
5. Besluiten van het bestuur worden genomen met de meerderheid van stemmen van de aanwezige leden.
6. Besluitvorming over onderwerpen met een spoedeisend karakter als bedoeld in artikel 5-4 kan slechts geschieden met een meerderheid van ten minste drie stemmen.
7. Stemming over zaken geschiedt mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één van de bestuursleden zulks verlangt. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.
8. Stemming over personen geschiedt schriftelijk bij ongetekende, gesloten briefjes. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.
9. Besluitvorming bij acclamatie is mogelijk, tenzij de voorzitter of een van de andere bestuursleden hoofdelijke stemming verlangt.
10. Zolang in een bestuursvergadering alle bestuursleden aanwezig zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen, mits met algemene stemmen, omtrent alle aan de orde komende onderwerpen, ook al heeft de afroeping niet op de voorgeschreven wijze plaatsgevonden of is enig ander voorschrift omtrent het oproepen en houden van vergaderingen of een daarmee verband houdende formaliteit niet in acht genomen.

Artikel 7. Bestuursbevoegdheid en vertegenwoordiging

1. Het bestuur is belast met het besturen van de dienstenorganisatie en is in dat kader - met inachtneming van het bepaalde in de ordinanties en generale regelingen - bevoegd tot besluiten over:
  - a. structuur en organisatorische inrichting van de dienstenorganisatie en
  - b. uitgaven in het kader van de goedgekeurde begroting

- een en ander met inachtneming van het goedgekeurde beleidsplan voor de dienstenorganisatie.
2. Het bestuur is alleen na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de kleine synode bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding of bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de dienstenorganisatie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een derde verbindt.
  3. De dienstenorganisatie wordt vertegenwoordigd door de voorzitter en secretaris van het bestuur tezamen, dan wel door plaatsvervangers van dezen die door het bestuur uit zijn midden worden aangewezen.
  4. Het bestuur kan schriftelijk volmacht verlenen aan de algemeen directeur en/of aan derden, om de dienstenorganisatie - binnen de grenzen van die volmacht - te vertegenwoordigen. Van de verleende volmachten wordt een registratie aangehouden.

Artikel 8. Algemeen directeur

1. De algemeen directeur wordt benoemd door de generale synode op gezamenlijke voordracht van het bestuur van de dienstenorganisatie en het moderamen van de generale synode.
2. De algemeen directeur is belast met de beleidsmatige voorbereiding en uitvoering van bestuursbesluiten, alsmede met de dagelijkse leiding en organisatie van de dienstenorganisatie, zoals nader geregeld in het door het bestuur vastgestelde directiestatuut. In dit directiestatuut wordt tevens aangegeven welke bestuursbevoegdheden aan de algemeen directeur zijn gemandateerd.

Artikel 9. Besturenoverleg

1. Het moderamen van de generale synode en het bestuur van de dienstenorganisatie gezamenlijk dragen er zorg voor dat er ten minste twee maal per jaar een overleg plaatsvindt tussen een delegatie van moderamen en bestuur en een vertegenwoordiging van de classicale vergaderingen ter bespreking van aangelegenheden die hen gemeenschappelijk raken.
2. Het besturenoverleg als bedoeld in lid 1 heeft tot taak het bevorderen van de afstemming van het beleid op classicaal en landelijk niveau.
3. Het besturenoverleg wordt gevormd door:
  - de voorzitter en een ander daartoe aangewezen lid van het moderamen van de generale synode,
  - de voorzitter en twee andere leden van het bestuur van de dienstenorganisatie, die daartoe door dit bestuur zijn aangewezen en
  - een lid van elk van de classicale vergaderingen, daartoe aangewezen door het desbetreffende breed moderamen van de classicale vergadering..

De algemeen directeur neemt als adviseur deel aan het besturenoverleg.

Artikel 10. Beleidsplanning

1. De voorbereiding van het door de generale synode vast te stellen beleidsplan voor de dienstenorganisatie geschiedt door of vanwege het moderamen van de generale synode en het bestuur van de dienstenorganisatie, die dit gezamenlijk indienen ter behandeling bij de generale synode.
2. De uitvoering van het beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd door moderamen van de generale synode en bestuur gezamenlijk; op basis van deze evaluatie, waarover door moderamen en bestuur aan de generale synode wordt gerapporteerd, kan besloten worden een voorstel tot bijstelling van het beleidsplan aan de generale synode voor te leggen.

Artikel 11. Uitvoering: programma's en programma-overlegvergaderingen

1. Bij de uitvoering van taken in de dienstenorganisatie kan gebruik worden gemaakt van werkgroepen. Deze werkgroepen bestaan uit deskundige leden van de kerk en interne deskundigen (medewerkers van de dienstenorganisatie); het bepaalde in lid 8 is daarbij van overeenkomstige toepassing.
2. Bij de uitvoering van taken in de dienstenorganisatie kan gebruik worden gemaakt van beraadsgroepen. Deze groepen hebben tot taak inzichten op een bepaald beleidsterrein te ontwikkelen en verwoorden ten behoeve van de uitvoering van taken op dat betreffende beleidsterrein.
3. Instelling en opheffing van werkgroepen en beraadsgroepen geschiedt door of vanwege het bestuur van de dienstenorganisatie.
4. De leden van de werk- en beraadsgroepen worden benoemd door de algemeen directeur, gehoord de voorzitter van de desbetreffende werk- of beraadsgroep en het hoofd van de betrokken afdeling.

Artikel 12. Begroting en financiering

1. Het bestuur stelt - met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 11-17 tot en met 19 - jaarlijks voor 15 november een ontwerpbegroting op voor het komende kalenderjaar, die aan de kleine synode wordt voorgelegd.
2. Voordat de begroting aan de kleine synode wordt voorgelegd pleegt het bestuur overleg in het kader van het besturenoverleg als bedoeld in artikel 9 over de op te stellen begroting van het komende jaar.
3. De begroting wordt vastgesteld door de kleine synode.
4. De kerk staat - met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 11-17 tot en met 19 en in deze generale regeling - garant voor de financiering van de dienstenorganisatie.

Artikel 13. Jaarstukken

1. Jaarlijks voor 1 mei legt het bestuur van de dienstenorganisatie de ontwerprekening over het laatstverlopen kalenderjaar voor aan de kleine synode. In deze ontwerprekening worden de kosten van de diverse projecten als bedoeld in artikel 11 inzichtelijk gemaakt.
2. De rekening wordt - na controle door een door de kleine synode aan te wijzen certificerend accountant - vastgesteld door de kleine synode, hetgeen strekt tot decharge van het bestuur ter zake van het door hem gevoerde beheer, tenzij de kleine synode een voorbehoud maakt.

Artikel 14. Verslag van werkzaamheden

1. Het bestuur van de dienstenorganisatie stelt jaarlijks voor 1 mei een verslag op van zijn werkzaamheden, het gevoerde beleid in zijn algemeenheid en zijn werkwijze in het bijzonder, waarbij tevens aandacht wordt besteed aan de doelmatigheid en doeltreffendheid van zijn werkzaamheden. Dit verslag wordt ter goedkeuring toegezonden aan de generale synode.

Artikel 15. Klachtenprocedure

1. Het bestuur stelt een regeling voor de behandeling van klachten vast. In deze regeling wordt aangegeven op welke wijze donateurs aan de projecten als bedoeld in artikel 11 hun klachten kenbaar kunnen maken en hoe deze worden behandeld.
2. Deze klachtenregeling laat onverlet de mogelijkheid voor een kerkelijk lichaam of een persoon als bedoeld in ordinantie 12-3-1 om een beroep te doen op de regeling inzake de behandeling van bezwaren en geschillen, een en ander met inachtneming van het bepaalde in genoemde ordinantie.

Artikel 16. Onvoorziene gevallen

1. In gevallen waarin deze generale regeling niet voorziet beslist de kleine synode op voorstel van het bestuur van de dienstenorganisatie.

Generale regeling 9 Kerkmusici

I ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze generale regeling wordt verstaan of begrepen onder:
  - a. gemeente: een (wijk)gemeente van de Protestantse Kerk in Nederland;
  - b. kerkmuziek: de muziek, hetzij vocaal, hetzij instrumentaal, die functioneert in de eredienst of anderszins in verband met het leven en werken van de gemeente;
  - c. kerkmusicus: de musicus die in het bezit is van de door of vanwege het daartoe bevoegde orgaan van de kerk verleende bevoegdheidsverklaring en als cantor-organist, organist of cantor is benoemd in een gemeente van de kerk;
  - d. bevoegdheidsverklaring: de verklaring die de bevoegdheid geeft om in een gemeente benoembaar te zijn als kerkmusicus op het in de verklaring aangegeven functieniveau, als bedoeld in artikel 3 van deze regeling;
  - e. componeren: het toonzetten van muziek voor de eredienst, waarbij de toonzetting meer omvat dan drie-, vier- dan wel meerstemmige harmonisaties;
  - f. harmoniseren: het toonzetten van muziek voor de eredienst, waarbij de toonzetting drie-, vier- dan wel meerstemmige harmonisaties omvat;
  - g. monumentaal orgel: een orgel van cultuurhistorische en architectonische waarde, als bedoeld in ordinantie 11-7-3.

II KERKMUZIEK

Artikel 2. De zorg voor de kerkmuziek

1. De zorg voor de kerkmuziek berust vanwege het belang van de kerkmuziek voor het geheel van de eredienst bij de kerkenraad en wordt uitgeoefend met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 5-6 en in deze generale regeling.
2. De kerkenraad stelt, in het kader van de vaststelling van het beleidsplan als bedoeld in ordinantie 4-8-6, tevens het beleid ten aanzien van de - in de gemeente gewenste - kerkmuziek vast.
3. De kerkenraad, gehoord het college van kerkrentmeesters, stelt - op grond van het aldus geformuleerde en vastgestelde beleid ten aanzien van de kerkmuziek en met inachtneming van de bepalingen van deze generale regeling - in overleg met het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie¹⁴ vast op welk functieniveau de kerkmuziek dient te worden uitgevoerd.
4. Als tussen de kerkenraad en het in lid 3 bedoelde onderdeel geen overeenstemming wordt bereikt over het functieniveau voor de kerkmuziek wordt een beslissing gevraagd aan een commissie van advies die daartoe door de kerkenraad - na overleg met het betrokken onderdeel van de dienstenorganisatie - wordt ingesteld; deze commissie bestaat uit drie kerkmusici, waarvan één lid wordt benoemd door de kerkenraad, één lid door het in lid 3 bedoelde onderdeel en een lid-voorzitter door de beide andere leden.
5. In een gemeente met wijkgemeenten stelt de wijkkerkenraad - met inachtneming van het in lid 3 en 4 van dit artikel bepaalde - vast op welk functieniveau de kerkmuziek in de desbetreffende wijkgemeente dient te worden uitgevoerd,

---

¹⁴ Programma Kerk in Ontwikkeling
versie januari 2023

nadat deze zich ervan vergewist heeft dat daartegen bij de algemene kerkenraad en het college van kerkrentmeesters - op grond van overwegingen van financiële aard - geen bezwaren bestaan.

Artikel 3. Functieniveau kerkmuziek

1. De kerk onderscheidt drie functieniveaus voor de kerkmuziek, te weten:
  - a. functieniveau I,
  - b. functieniveau II en
  - c. functieniveau III.
2. De in lid 1 bedoelde functieniveaus voor de kerkmuziek worden onderscheiden naar orgel en cantoraat.

Artikel 4. Functieniveau cantoraat

1. De kerkmuziek wordt op functieniveau I cantoraat uitgevoerd
  - a. als van de kerkmusicus - naast het leiding geven aan de gemeentezang - gevraagd wordt
    - leiding te geven aan een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en zorgdraagt voor de uitvoering op professionele wijze van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van hoge moeilijkheidsgraad, en/of
    - eigen muziekstukken voor de eredienst te componeren, dan wel
  - b. als de kerkenraad op grond van andere overwegingen van kerkmuzikale aard daartoe besluit.
2. De kerkmuziek wordt op functieniveau II cantoraat uitgevoerd
  - a. als van de kerkmusicus - naast het leiding geven aan de gemeentezang - gevraagd wordt
    - leiding te geven aan een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en - onder professionele leiding zorgdraagt voor de uitvoering van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van gemiddelde moeilijkheidsgraad, en/of
    - eigen liedzettingen en andere muziek voor de eredienst te harmoniseren, dan wel
  - b. als de kerkenraad op grond van andere overwegingen van kerkmuzikale aard daartoe besluit en de kerkmuziek niet op grond van het in het vorige lid bepaalde op functieniveau I dient te worden uitgevoerd.
3. De kerkmuziek wordt op functieniveau III cantoraat uitgevoerd
  - als van de kerkmusicus - naast het leiding geven aan de gemeentezang - gevraagd wordt leiding te geven aan een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en zorgdraagt voor de uitvoering op muzikaal juiste wijze van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van eenvoudige moeilijkheidsgraad en
  - de kerkmuziek niet op grond van het in de vorige leden bepaalde op functieniveau I of II dient te worden uitgevoerd.

Artikel 5. Functieniveau orgel

1. De kerkmuziek wordt op functieniveau I orgel uitgevoerd
  - a. als van de kerkmusicus - naast de uitvoering van het kerkelijk orgelspel - gevraagd wordt
    - zorg te dragen voor de uitvoering op professionele wijze van orgelmuziek van hoge moeilijkheidsgraad en/of

GENERALE REGELING 9 KERKMUSICI

- samen te werken met een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en zorgdraagt voor de uitvoering op professionele wijze van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van hoge moeilijkheidsgraad, en/of
  - eigen muziekstukken voor gebruik in de eredienst te componeren,
- dan wel
- b. als de kerkenraad op grond van andere overwegingen van kerkmuzikale aard daartoe besluit,
- dan wel
- c. als tijdens de eredienst gebruik gemaakt wordt van een monumentaal orgel.
2. De kerkmuziek wordt op functieniveau II orgel uitgevoerd
- a. als van de kerkmusicus - naast de uitvoering van het kerkelijk orgelspel - gevraagd wordt
    - zorg te dragen voor de uitvoering op professionele wijze van orgelmuziek van gemiddelde moeilijkheidsgraad en/of
    - samen te werken met een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en onder professionele leiding zorgdraagt voor de uitvoering van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van gemiddelde moeilijkheidsgraad, en/of
    - eigen liedzettingen en andere muziek voor gebruik in de eredienst te harmoniseren,
- dan wel
- b. als de kerkenraad op grond van andere overwegingen van kerkmuzikale aard daartoe besluit en de kerkmuziek niet op grond van het in het vorige lid bepaalde op functieniveau I dient te worden uitgevoerd.
3. De kerkmuziek wordt op functieniveau III orgel uitgevoerd
- als van de kerkmusicus - naast de uitvoering van het kerkelijk orgelspel - gevraagd wordt
    - zorg te dragen voor de uitvoering van de overige orgelmuziek op muzikaal juiste wijze en/of
    - samen te werken met een koor, cantorij en/of instrumentele groep die ten minste een maal per maand medewerking verleent aan de eredienst en zorgdraagt voor de uitvoering op muzikaal juiste wijze van vocale en/of instrumentele kerkmuziek van eenvoudige moeilijkheidsgraad en
  - de kerkmuziek niet op grond van het in de vorige leden bepaalde op functieniveau I of II dient te worden uitgevoerd.

III KERKMUSICUS

Artikel 6. De kerkmusicus

1. Aan de gemeentezang en de verdere muzikale vormgeving van de eredienst wordt leiding gegeven door de kerkmusicus.
2. Een kerkmusicus wordt benoemd in de functie van cantor-organist, organist of cantor.
3. Een kerkmusicus kan met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 3-12 in de bediening worden gesteld; ten aanzien van de kerkmusicus die in een bediening werkzaam is, blijft deze generale regeling onverkort van kracht.
4. Ten aanzien van het opzicht over de kerkmusicus die niet in de bediening staat is het bepaalde in ordinantie 10-7-2 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Bevoegdheidsverklaringen

1. Een bevoegdheidsverklaring geeft een musicus de bevoegdheid om in een gemeente benoembaar te zijn als kerkmusicus op het in de verklaring aangegeven functieniveau, als bedoeld in artikel 3 van deze regeling.

2. De bevoegdheidsverklaringen worden namens de kleine synode afgegeven door het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie en zijn te onderscheiden in bevoegdheidsverklaringen I, II en III.
3. De bevoegdheidsverklaring wordt afgegeven op schriftelijk verzoek van een musicus, indien deze voldoet aan de door of namens de kleine synode daarvoor vastgestelde opleidingseisen.
4. De bevoegdheidsverklaring kan, in afwijking van het in het vorige lid bepaalde, tevens worden afgegeven, indien de musicus niet voldoet aan de daarvoor vastgestelde opleidingseisen, maar - naar het oordeel van de Adviesgroep van Drie als bedoeld in artikel 8- wel in staat is de kerkmuziek op het vereiste niveau uit te voeren.
5. Wanneer de gevraagde bevoegdheidsverklaring wordt geweigerd of een bevoegdheidsverklaring wordt afgegeven voor een ander functieniveau dan was gevraagd, wordt de aanvrager daarvan schriftelijk in kennis gesteld onder vermelding van de redenen voor deze beslissing.
6. Tegen een beslissing als bedoeld in het vorige lid kan door de aanvrager van de bevoegdheidsverklaring binnen twee maanden nadat het besluit schriftelijk ter kennis is gebracht een - gemotiveerd - bezwaar worden ingediend bij het bestuur van de dienstenorganisatie.
7. Alvorens een beslissing te nemen stelt het bestuur het aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie in de gelegenheid op het bezwaar te antwoorden en hoort het bestuur de Adviesgroep van Drie.
De beslissing van het bestuur, die tevens eindbeslissing is, wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan de aanvrager medegedeeld.

Artikel 8. Adviesgroep van Drie

1. Het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie stelt een Adviesgroep van Drie in, die tot taak heeft advies uit te brengen
  - aan dit onderdeel met betrekking tot de afgifte van bevoegdheidsverklaringen aan hen die niet voldoen aan de vastgestelde opleidingseisen en
  - aan het bestuur van de dienstenorganisatie bij de behandeling van een ingediend bezwaar tegen een beslissing als bedoeld in artikel 7-5.
2. De leden van de Adviesgroep van Drie worden door het in lid 1 bedoelde onderdeel benoemd voor een periode van drie jaar volgens een door dit onderdeel vast te stellen rooster. Ze kunnen ten hoogste tweemaal voor een aansluitende periode van drie jaar worden herbenoemd.
3. Tot lid van de Adviesgroep zijn slechts benoembaar kerkmusici die in het bezit zijn van een bevoegdheidsverklaring I.
4. Het is niet mogelijk tegelijk lid te zijn van de Adviesgroep van Drie en van het bestuur van de dienstenorganisatie.

Artikel 9. De rechtspositie van de kerkmusicus

1. De kerkmusici vallen - voor zover in deze generale regeling niet anders is bepaald - onder de regeling voor de rechtspositie van de kerkelijke medewerkers, als bedoeld in ordinantie 3-28.
2. Het bepaalde in de generale regeling 6-5 inzake nevenwerkzaamheden en uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de arbeidstijd is in verband met het bijzondere karakter van de werkzaamheden van de kerkmusicus niet van toepassing.¹⁵
3. Een kerkmusicus is in een gemeente als kerkelijk werker in de zin van ordinantie 3-12 op arbeidsovereenkomst werkzaam, tenzij - met inachtneming van het bepaalde in deze generale regeling - de kerkmusicus op basis van vrijwilligheid is benoemd.
4. Een benoeming op basis van vrijwilligheid kan slechts plaatsvinden indien:
  - het functieniveau voor de kerkmuziek met inachtneming van het bepaalde in deze generale regeling voor de gemeente is vastgesteld op functieniveau III, dan wel

---

¹⁵ Technische aanpassing GR 9-9-2 aan de gewijzigde GR 6 – met ingang van 01-01-2023 versie januari 2023

- de te benoemen kerkmusicus schriftelijk te kennen heeft gegeven - in geval van een benoeming - geen prijs te stellen op een aanstelling op arbeidsovereenkomst.
5. Indien de werkzaamheden door de kerkmusicus conform het in het vorige lid bepaalde op basis van vrijwilligheid zullen worden uitgevoerd, wordt daartoe - op basis van het bij deze generale regeling gevoegde model - een overeenkomst opgesteld, waarover tevoren overleg wordt gevoerd met het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken.

Artikel 10. Benoeming

1. De benoeming van een kerkmusicus geschiedt - bij voorkeur uit de leden van de kerk - door de kerkenraad, na overleg met het college van kerkrentmeesters.
2. De kerkenraad laat zich bijstaan door een door de kerkenraad, na overleg met het in artikel 8-1 bedoelde onderdeel van de dienstenorganisatie ingestelde commissie van advies.
3. De in het vorige lid bedoelde commissie van advies dient te bestaan uit drie kerkmusicici die in het bezit zijn van de bevoegdheidsverklaring I, met dien verstande dat indien de te vervullen functie van kerkmusicus betreft een functie op niveau III volstaan kan worden met een commissie van twee kerkmusicici die in het bezit zijn van ten minste de bevoegdheidsverklaring II.
4. Wanneer het gaat om de benoeming van een kerkmusicus ten behoeve van een wijkgemeente wordt - voor het bepaalde in deze generale regeling - voor de kerkenraad gelezen de wijkkerkenraad, gehoord de algemene kerkenraad.

Artikel 11. Voorwaarden vervulling functie kerkmusicus

1. Tot kerkmusicus in een gemeente zijn alleen benoembaar musici die in het bezit zijn van een bevoegdheidsverklaring als bedoeld in artikel 7 voor het voor de desbetreffende gemeente vastgestelde functieniveau voor de kerkmuziek, met dien verstande dat
  - voor functieniveau II tevens bevoegd zijn zij die in het bezit zijn van een bevoegdheidsverklaring I en
  - voor functieniveau III tevens bevoegd zijn zij die in het bezit zijn van een bevoegdheidsverklaring I en II.
2. Wanneer de kerkenraad, na overleg met de commissie van advies als bedoeld in artikel 10-2, vaststelt dat de functie van kerkmusicus in de desbetreffende gemeente niet vervuld kan worden door een musicus met een bevoegdheidsverklaring voor het vastgestelde functieniveau kan - met inachtneming van het bepaalde in deze generale regeling - worden benoemd:
  - in een functie I een kerkmusicus met een bevoegdheidsverklaring II,
  - in een functie II een kerkmusicus met een bevoegdheidsverklaring III en
  - in een functie III een (nog) niet-bevoegde kerkmusicus.
3. Een benoeming als bedoeld in het vorige lid kan slechts worden gedaan, na het advies te hebben ingewonnen van de commissie van advies, als bedoeld in artikel 10-2.
4. Een benoeming als bedoeld in het tweede lid van dit artikel geschiedt voor een bepaalde tijd en wel voor de periode van één jaar.

Wanneer de functie, na afloop van de periode waarvoor de benoeming heeft plaatsgevonden, blijkt niet vervuld te kunnen worden door een bevoegde kerkmusicus, kan de benoeming voor eenzelfde periode worden verlengd, met dien verstande dat maximaal twee maal een dergelijke verlenging kan plaatsvinden.
5. Wanneer de functie van kerkmusicus in de desbetreffende gemeente, ook na afloop van de in het vorige lid bedoelde maximale periode van drie jaar, blijkt niet vervuld te kunnen worden door een musicus met een bevoegdheidsverklaring voor het vastgestelde functieniveau bepaalt de kerkenraad, na het advies te hebben ingewonnen van de commissie van advies als bedoeld in artikel 10-2, of de overeenkomst met betrokkene voor onbepaalde tijd wordt voortgezet dan wel wordt beëindigd.

Artikel 12. Benoemingsprocedure

1. De kerkenraad roept, wanneer tot vervulling van een vacature van kerkmusicus voor functieniveau I of II moet worden overgegaan, kandidaten op door middel van een advertentie, welke in ieder geval geplaatst wordt in een van de organen, uitgaande van een organisatie waarvan kerkmusicus lid zijn.
2. De advertentie bevat in ieder geval:
  - een vermelding van het functieniveau van de te vervullen functie;
  - de plaats waar deze functie moet worden vervuld;
  - een beknopte, maar duidelijke taakomschrijving;
  - een verwijzing naar de van toepassing zijnde arbeidsvoorwaarden;
  - een oproepingstermijn van ten minste één maand;
  - de vermelding of de kerkmusicus al dan niet in de bediening zal (kunnen) worden gesteld.
3. Aan kandidaten wordt op verzoek deze generale regeling en generale regeling 6 en/of een modelovereenkomst toegezonden.
4. De kerkenraad wint het advies in van de commissie van advies als bedoeld in artikel 10-2, ten overstaan van welke commissie - wanneer er meer dan één bevoegde kandidaat solliciteert - een vergelijkend onderzoek wordt gehouden.
5. Als de kerkenraad, na kennisneming van het advies van de commissie van advies, van oordeel is niet tot benoeming van een van de sollicitanten te moeten overgaan, wordt een nieuwe oproep gedaan, waarbij het in de vorige leden bepaalde van toepassing is.
6. Alle kandidaten ontvangen binnen tien werkdagen, nadat in de desbetreffende vacature is voorzien, bericht of zij al dan niet zijn benoemd.

Artikel 13. De aanstelling

1. De kerkmusicus die door de kerkenraad is benoemd, ontvangt van het college van kerkrentmeesters
  - een arbeidsovereenkomst, indien deze als kerkelijk werker werkzaam zal zijn, dan wel een overeenkomst betreffende de op vrijwillige basis uit te voeren werkzaamheden, alsmede
  - een instructie voor de kerkmusicus, waarin de opgedragen taken en werkzaamheden worden omschreven.
2. Een overeenkomst als bedoeld in het vorige lid wordt ondertekend:
  - door twee daartoe bevoegde leden van het college van kerkrentmeesters,
  - door de desbetreffende kerkmusicus.
3. Een afschrift van de overeenkomst met de daarbij behorende instructie wordt toegezonden aan het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken en aan het in artikel 8-1 bedoelde onderdeel van de dienstenorganisatie.

Artikel 14. Bijzondere bepalingen betreffende de arbeidsvoorwaarden van de kerkmusicus

1. De functies van de kerkmusicus worden ingedeeld in salarisgroepen die worden onderscheiden naar het functieniveau voor de kerkmuziek, waarvoor de desbetreffende kerkmusicus worden aangesteld.
2. De taak van een kerkmusicus bestaat uit een basistaak, al dan niet aangevuld met een variabel gedeelte, dat uit verschillende deeltaken kan bestaan.
3. De basistaak omvat:
  - de uitvoering van het kerkelijk orgelspel en/of leiding geven aan een koor, cantorij en/of instrumentele groep die medewerking verleent aan de eredienst,
  - het zorgdragen voor de vorming van jongeren en andere leden van de gemeente op het terrein van de kerkmuziek alsmede
  - het zorgdragen voor het klein onderhoud van het orgel respectievelijk de orgels.
4. Voor de verschillende deeltaken worden de volgende eenheden toegekend, een en ander volgens het bij deze regeling behorende aanhangsel:

GENERALE REGELING 9 KERKMUSICI

- a. basistaak:
    - de uitvoering van het kerkelijk orgelspel (per kerkdienst): 30 eenheden;
    - het zorgdragen voor de vorming op het terrein van de kerkmuziek: 5 eenheden;
    - indien het een organist betreft,
het zorgdragen voor het klein onderhoud orgel(s): 5 eenheden;
  - b. variabele deeltaken:
    - het leiding geven aan een cantorij (per keer): 30 eenheden,
    - het leiding geven aan een (jongeren)koor (per keer): 30 eenheden,
    - het leiding geven aan een instrumentaal ensemble (per keer): 30 eenheden,
    - het verzorgen van de kerkmuziek tijdens een trouw/rouwdienst (per keer): 40 eenheden,
    - het verzorgen van een concert: 185 eenheden,
    - het componeren van muziek voor de eredienst: nader overeen te komen.
5. De in lid 1 bedoelde salarisgroepen worden neergelegd in de uitvoeringsbepalingen bij generale regeling 6.
  6. De hoogte van het salaris van de kerkmusicus wordt bepaald door de som van de toegekende eenheden als bedoeld in lid 4, vermenigvuldigd met het in de uitvoeringsbepaling ter zake vermelde bedrag per eenheid voor de desbetreffende salarisgroep en is gerelateerd aan het aantal dienstjaren van de desbetreffende kerkmusicus. Als dienstjaren tellen de jaren dat de kerkmusicus met de vereiste bevoegdheidsverklaring op het betreffende functieniveau werkzaam is. Zolang de kerkmusicus niet de vereiste bevoegdheidsverklaring voor het betreffende functieniveau heeft vindt honorering plaats op basis van 0 dienstjaren.
  7. Op het salaris worden door de werkgever de wettelijk verschuldigde inhoudingen in mindering gebracht, terwijl de vakantietoeslag wordt toegekend volgens de in generale regeling 6 aangegeven wijze.
  8. De kerkmusicus (organist) is bevoegd om, in overleg met het college van kerkrentmeesters en andere - door het college als zodanig erkende - belanghebbenden, gebruik te maken van het orgel voor het geven van lessen, zulks zonder dat deze daarvoor een vergoeding is verschuldigd.
  9. De kerkmusicus heeft - met inachtneming van het overigens in dezen bepaalde in artikel 16-5 van de Generale regeling rechtspositie medewerkers - elk jaar recht op een vakantieperiode met daarin drie aaneensluitende vrije zondagen.

IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 15. Naleving

1. Het bestuur van de dienstenorganisatie is belast met de zorg voor de naleving van deze generale regeling en is bevoegd voorstellen tot wijziging van deze regeling in te dienen.

Artikel 16. Wijziging van de regeling

1. Deze generale regeling wordt door de kleine synode vastgesteld en gewijzigd, op voorstel van het bestuur van de dienstenorganisatie dan wel nadat dit bestuur daarover is gehoord.

Generale regeling 10 Preekconsent ^{16 17}

I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. De verlening van de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden

1. De bevoegdheid om kerkdiensten te leiden in gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland als bedoeld in artikel 4 tot en met 7 wordt - met inachtneming van het in deze generale regeling bepaalde - verleend door of vanwege de kleine synode.
2. De kleine synode laat zich bij de behandeling van aanvragen betreffende de verlening van een bevoegdheid om kerkdiensten te leiden bijstaan door een daartoe door de kleine synode ingestelde commissie.
3. De in lid 2 bedoelde commissie kan bepalen dat voorafgaande aan (een besluit over) de verlening van de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden een aanvullende opleiding nodig is en stelt in dat geval de inhoud en omvang van de studieopdracht vast.
4. De aanvraag om verlening van de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden dient vergezeld te gaan - naast de overige in deze generale regeling voorgeschreven verklaringen - van
  - een verklaring over belijdenis en wandel, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort en
  - een preek over een door betrokkene gekozen Schriftgedeelte, met een orde van de dienst en de daarbij gekozen Schriftlezing(en) en liederen.
5. De bevoegdheid als bedoeld in lid 1, kan uitsluitend worden verleend aan belijdende leden van de kerk die voldoen aan de in deze generale regeling gestelde vereisten en geldt voor een nader te bepalen periode en voor kerkdiensten in de aangegeven gemeenten dan wel in het aangegeven ressort.
6. Zij, aan wie de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden wordt verleend, ontvangen een verklaring daaromtrent, een preekconsent geheten.
7. Een preekconsent wordt door of vanwege de kleine synode uitgereikt, nadat betrokkene de volgende belofte heeft afgelegd en ondertekend:

Bent u bereid in uw werk te getuigen van het heil in Jezus Christus? Beloof u daarbij te blijven in de weg van het belijden van de kerk? Beloof u zich te houden aan de regels, gesteld in de orde van de kerk?
8. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij verlenging van de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden, met dien verstande dat - indien de bevoegdheid na afloop van de periode waarvoor deze is verleend voor een aansluitende periode wordt verlengd - de in lid 7 bedoelde belofte wordt geacht tevens te gelden voor de periode van verlenging.
9. De kleine synode doet een register bijhouden van diegenen, aan wie een preekconsent is verleend, waarbij tevens wordt aangetekend de periode en de gemeenten of het ressort, waarvoor de bevoegdheid is verleend.

Artikel 2. De verplichtingen van hen die een preekconsent hebben ontvangen

1. Zij die een preekconsent hebben ontvangen, zijn gehouden de - door de betrokken organen van de kerk noodzakelijk geachte - supervisie c.q. begeleiding te aanvaarden van hen, die daarvoor door deze organen zijn aangewezen. Deze supervisie vindt plaats volgens een door de commissie preekconsenten op te stellen protocol.
2. Zij die een preekconsent hebben ontvangen, zijn bevoegd om - met gebruikmaking van een van de orden uit het dienstboek van de kerk - een kerkdienst te leiden. Zij zijn niet bevoegd tot

---

¹⁶ Wijziging GR 10 artikelen 2, 6 en 7 en de overgangsbepalingen 3 en 4, besluit Generale Synode d.d. 26 april 2019

¹⁷ Wijziging GR 10-5-1 en 2, besluit Generale Synode d.d. 22 april 2022

de bediening van doop en avondmaal, het afnemen van de belijdenis van het geloof, de bevestiging van ambtsdragers en het leiden van trouwdiensten alsmede tot het uitspreken van de zegen.

3. Betrokkenen geven voor een kerkdienst die door betrokkene zal worden geleid, aan de desbetreffende kerkenraad desgevraagd inzage van het consent.

Artikel 3. Beëindiging van de bevoegdheid om kerkdiensten te leiden

1. De bevoegdheid om kerkdiensten te leiden eindigt als de periode waarvoor de bevoegdheid is verleend, is afgelopen zonder dat een verlenging van de bevoegdheid is gevraagd dan wel is verleend.
2. Een preekconsent vervalt tussentijds
  - als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend, onder meer door kerkdiensten te leiden in gemeenten waarvoor de bevoegdheid niet is verleend dan wel door (ambtelijke) handelingen te verrichten, waartoe betrokkene niet bevoegd is;
  - bij toepassing van het bepaalde in ordinantie 10-9-7 sub c, d en e;
  - als de kleine synode - wegens dringende redenen - tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang van de kerk.

II PREEKCONSENT VOOR HEN DIE DE OPLEIDING TOT PREDIKANT VOLGEN DAN WEL HEBBEN GEVOLGD

Artikel 4. Preekconsent tijdens de opleiding

1. De aanvraag voor het verlenen van een preekconsent als bedoeld in ordinantie 13-11 wordt door betrokkene ingediend bij de scribe van de kleine synode en dient - naast de in artikel 1-4 genoemde verklaring over belijdenis en wandel - vergezeld te gaan van een verklaring van de betrokken hoogleraren en docenten dat betrokkene
  - ingeschreven is in het album van de kerk,
  - in de eindfase van de opleiding is gekomen en
  - voldoende homiletische en liturgische bekwaamheden heeft.
2. De behandeling van de aanvraag en de verlening van een preekconsent als bedoeld in lid 1 geschiedt - namens de kleine synode - door de in artikel 1-2 bedoelde commissie.
3. Een preekconsent als bedoeld in dit artikel wordt verleend voor een tijdvak van telkens ten hoogste twee jaren en geldt voor alle gemeenten; verlenging van de bevoegdheid kan alleen plaatsvinden, zolang betrokkene zich voorbereidt op de toelating tot het ambt van predikant.
4. Een consent dat volgens de bepalingen van dit artikel wordt verleend, wordt namens de kleine synode uitgereikt door de in artikel 1-2 bedoelde commissie.
5. Een besluit om een preekconsent als bedoeld in ordinantie 13-10 te verlenen onder voorwaarden dan wel te weigeren wordt eerst genomen, nadat de betrokken kerkelijke hoogleraren en docenten zijn gehoord.
6. Het in dit artikel bedoelde preekconsent vervalt tussentijds - naast in de in artikel 3-2 bedoelde gevallen - als betrokkene niet toegelaten mocht worden tot het ambt van predikant in de kerk.

Artikel 5. Preekconsent voor hen die de opleiding tot predikant hebben gevolgd

1. Aan belijdende leden,
  - die met goed gevolg de opleiding tot predikant aan een door de kerk erkende opleiding hebben gevolgd, maar geen toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland hebben gevraagd,
  - kan een preekconsent worden verleend, indien dit naar het oordeel van de kleine synode in het belang van de kerk is.

2. De aanvraag voor een preekconsent als bedoeld in dit artikel wordt door betrokkene ingediend bij de scriba van de kleine synode en dient - naast de in artikel 1-4 genoemde stukken - vergezeld te gaan van het bewijs dat betrokkene met goed gevolg de opleiding tot predikant heeft gevolgd, dan wel het bewijs dat betrokkene predikant van de kerk is geweest. De scriba van de kleine synode doet navraag bij het breed moderamen van de classicale vergadering waartoe de gemeente behoort waarbij betrokkene is ingeschreven, of er feiten of omstandigheden bekend zijn die de kleine synode dient mee te wegen bij de te nemen beslissing.
Wanneer iemand die van het ambt van predikant is ontheven een preekconsent aanvraagt, beoordeelt de kleine synode nadat een onderzoek naar de geschiktheid is ingesteld of, en zo ja onder welke voorwaarden, de weg naar het preekconsent kan worden geopend.
3. Een besluit om een preekconsent als bedoeld in dit artikel te verlenen wordt eerst genomen, nadat de in artikel 1-2 bedoelde commissie een gesprek met betrokkene heeft gevoerd en advies heeft uitgebracht.
4. Het preekconsent wordt verleend voor een tijdvak van telkens ten hoogste vier jaar en geldt voor alle gemeenten.
5. Bij verlenging van het preekconsent is het bepaalde in dit artikel van overeenkomstige toepassing.
6. Een consent dat volgens de bepalingen van dit artikel wordt verleend, wordt namens de kleine synode uitgereikt door de in artikel 1-2 bedoelde commissie.

III PREEKCONSENT VOOR HEN DIE OPGENOMEN ZIJN IN HET REGISTER

Artikel 6. Algemeen

1. Aan degenen die ingeschreven zijn in het register kerkelijk werkers en een aanvullende homiletische en liturgische vorming hebben ontvangen, kan een preekconsent worden verleend.
2. De aanvraag voor een preekconsent als bedoeld in dit artikel wordt door een kerkenraad ingediend bij de scriba van de classicale vergadering, waartoe de gemeente behoort.
In deze aanvraag dient te zijn aangegeven waarom in deze gemeente niet op andere wijze in het voorgaan in de kerkdiensten kan worden voorzien.
3. Nadat het breed moderamen van de classicale vergadering zich ervan vergewist heeft
  - dat de betrokkene de aanvullende homiletische en liturgische vorming heeft ontvangen,
  - dat er geen andere mogelijkheid is om in het voorgaan van de kerkdiensten in de desbetreffende gemeente te voorzien,
  - dat de overigens vereiste stukken aanwezig zijn en in beginsel geen beletsel vormen het consent te verlenen en
  - dat er binnen de classis is voorzien in de supervisie door een predikant dan wel in een andere vorm van begeleiding van betrokkene,zendt het breed moderamen de aanvraag, vergezeld van zijn advies, toe aan de scriba van de kleine synode.
4. De verlening van een preekconsent als bedoeld in lid 1 geschiedt –namens de kleine synode – door de in artikel 1-2 bedoelde commissie. .
5. Het preekconsent wordt verleend voor de duur van vier jaar, met dien verstande dat - als aan betrokkene nog niet eerder een preekconsent is verleend - het preekconsent voor de duur van twee jaar wordt verleend.
6. Het breed moderamen van een classicale vergadering kan – opverzoek van een gemeente in de classis die geen andere mogelijkheid heeft om in het voorgaan van de kerkdiensten te voorzien – het preekconsent ook voor die gemeente geldig verklaren.
7. Indien het breed moderamen van een classicale vergadering ervan overtuigd is dat de noodzaak van een preekconsent voor een bepaalde gemeente van de classis niet meer bestaat, kan het het preekconsent voor die gemeente vervallen doen verklaren.

8. Het breed moderamen van de classicale vergadering doet melding van een wijziging in het preekconsent aan de in artikel 1-2 genoemde commissie met het oog op het in artikel 1-9 genoemde register.
9. Het is de taak van het breed moderamen van de classicale vergadering die de aanvraag heeft gedaan om het consent dat volgens de bepalingen van dit artikel wordt verleend, met toepassing van artikel 1-7 aan de betrokkene uit te reiken.
10. Het bepaalde in dit artikel is – het uitzondering van de verklaring van belijdenis en wandel – van overeenkomstige toepassing bij verlenging.

Artikel 7. Preekconsent voor kerkelijk werkers die werkzaam zijn in een instelling

1. Bij kerkelijk werkers werkzaam in een instelling is de procedure van artikel 6 van overeenkomstige toepassing voor kerkdiensten in die instelling.
2. De aanvraag voor een preekconsent wordt gedaan door een ambtelijke vergadering die bij het werk in de instelling betrokken is.

Overgangsbepalingen

1. De kleine synode kan,
op verzoek van het breed moderamen van een classicale vergadering,
aan degenen
  - die op 30 april 2004 - krachtens een besluit van een daartoe bevoegd orgaan - in de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland of de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden de bevoegdheid hebben om kerkdiensten te leiden en
  - die volgens de bepalingen van deze generale regeling geen bevoegdheid om kerkdiensten te leiden kunnen verkrijgen,na afloop van de periode waarvoor deze bevoegdheid was verleend,
  - met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk I van deze generale regeling en nadat de commissie als bedoeld in artikel 1-2 een onderzoek naar de bekwaamheid van betrokkene heeft ingesteld - een preekconsent verlenen,indien dit naar het oordeel van de kleine synode in het belang van de kerk is.
2. Een preekconsent als bedoeld in overgangsbepaling 1 kan worden verleend voor een tijdvak van telkens ten hoogste vier jaar.
3. Aanvragen die voor de intreding van de herziene generale regeling [1 mei 2019] zijn binnengekomen bij de scriba van de kleine synode (art. 6-3 oud, vgl. 7-4 oud) en waarover de kleine synode een positief besluit heeft genomen, worden afgehandeld overeenkomstig artikel 6-7 oud.
4. Aanvragen die voor de inwerkingtreding van de herziene generale regeling zijn binnengekomen bij de scriba van de kleine synode (artikel 6-3 oud, vgl. art. 7-4 oud) en waarover de kleine synode nog een besluit heeft genomen, worden doorgezonden aan de commissie ex artikel 1-2. De procedure verloopt vervolgens overeenkomstig artikel 6-4 nieuw en volgende .....

Generale regeling 11 Kerkelijke rechtspraak

I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze generale regeling wordt verstaan onder:
  - a. kerkelijke rechtspraak: de procedures die op grond van het bepaalde
    - in ordinantie 3-20 en 3-21,
    - in ordinantie 10-9 tot en met 10-12,
    - in ordinantie 11-9 en 11-21-4 respectievelijk
    - in ordinantie 12voor de desbetreffende, daartoe aangewezen kerkelijke colleges worden gevoerd;
  - b. (kerkelijk) college: het kerkelijk lichaam dat ingevolge het bepaalde
    - in ordinantie 3-20 en 3-21,
    - in ordinantie 10-9 tot en met 10-12,
    - in ordinantie 11-9 en 11-21-4 respectievelijk
    - in ordinantie 12een rechtsprekende taak in de kerk heeft ten aanzien van de aan het desbetreffende college opgedragen aangelegenheden;
  - c. betrokkene: de persoon die of het kerkelijk lichaam dat bij een procedure voor een kerkelijk college rechtstreeks is betrokken en wel
    - als degene die een beschuldiging heeft ingebracht, een bezwaar heeft ingediend of een beroep heeft ingesteld dan wel
    - als degene tegen wie een beschuldiging is ingebracht of degene die het oorspronkelijke besluit heeft genomen dat in de desbetreffende procedure wordt aangevochten;
  - d. rechtsgebied: het geografisch gebied waarbinnen het desbetreffende kerkelijke college bevoegd is recht te spreken ten aanzien van de aan dit college opgedragen aangelegenheden;
  - e. bestreden besluit: het besluit van een kerkelijk lichaam, dat - onder welke benaming ook - is genomen anders dan op een ingebrachte beschuldiging, een ingediend bezwaar of een ingesteld beroep en dat in een procedure bij een kerkelijk college wordt aangevochten;
  - f. uitspraak:
    - een oordeel van het generale college voor de ambtsontheffing als bedoeld in ordinantie 3-20 en 3-21,
    - een beslissing over het toepassen van een middel van kerkelijk tucht als bedoeld in ordinantie 10-9 tot en met 10-12,
    - een uitspraak van een classicaal college voor de behandeling van beheerszaken als bedoeld in ordinantie 11-21-4 dan wel
    - een uitspraak van een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen als bedoeld in ordinantie 12,onder welke benaming dan ook gegeven of gedaan, een en ander met uitzondering van beslissingen die zijn aan te merken als tussenbeslissingen;
  - g. einduitspraak: een uitspraak, waartegen geen beroep kan worden ingesteld bij enig kerkelijk college.

Artikel 2. Andere wegen

1. De regeling kerkelijke rechtspraak laat onverlet dat betrokkenen kunnen overeenkomen hun geschil op te lossen via arbitrage, bindend advies of mediation.
2. Een kerkelijk college kan, indien de behandeling van het bezwaar of geschil daartoe aanleiding geeft, betrokkenen in overweging geven om mediation te beproeven.

3. Indien betrokkenen overeenkomen om door middel van arbitrage, bindend advies of mediation een oplossing te zoeken, kan het kerkelijk college de behandeling van de zaak opschorten in afwachting van de resultaten daarvan.

Artikel 3. Verkeer tussen kerkelijke colleges onderling en tussen kerkelijke colleges en andere kerkelijke lichamen

1. Een kerkelijk college zendt de bij het college binnengekomen bezwaarschriften en andere schriftelijke stukken, tot behandeling waarvan kennelijk een ander kerkelijk college bevoegd is, onverwijld door naar dat college, onder gelijktijdige mededeling daarvan aan degene die de desbetreffende stukken aan het eerstbedoelde college heeft toegezonden.
2. Het bepaalde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing, in het geval bij een ander kerkelijk lichaam stukken binnenkomen tot behandeling waarvan kennelijk een kerkelijk college bevoegd is.

Artikel 4. Termijnen

1. Een kerkelijk college neemt een zaak die bij hem is aangebracht, onverwijld in behandeling en doet aan degene die de zaak heeft aangebracht, mededeling over het (verwachte) verloop van de procedure met vermelding van de termijnen die daarbij in de regel in acht genomen worden, tenzij het college, gelet op de inhoud van het verzoek, dit bezwaar of beroep onmiddellijk afwijst.
2. Een kerkelijk college kan, onder opgaaf van redenen aan betrokkenen, een eerder bepaalde termijn verlengen, indien dit naar zijn oordeel nodig is voor een zorgvuldige behandeling van de zaak.
3. De behandeling van aangelegenheden door de desbetreffende kerkelijke colleges is er steeds mede op gericht deze zonder vertraging tot een afronding te brengen. Bij onredelijke vertraging van de procedure treft een kerkelijk college, zo nodig, op verzoek van een rechtstreeks betrokene of ambtshalve, maatregelen.

Artikel 5. Schorsende werking

1. Een bij een kerkelijk college ingediend bezwaar of ingesteld beroep schorst niet de werking van het besluit waartegen het bezwaar of beroep is gericht, tenzij in de desbetreffende bepalingen van de ordinantie of van deze generale regeling anders is bepaald.

Artikel 6. De uitspraak

1. Een kerkelijk college geeft in een aan dit college voorgelegde zaak een schriftelijke uitspraak.
2. De in lid 1 bedoelde uitspraak van een kerkelijk college bevat de overwegingen ten aanzien van de feiten en de redenen, hierna de gronden genoemd, waarop de desbetreffende uitspraak berust.
3. Een kerkelijk college kan - indien dit college daartoe in verband met het spoedeisende karakter van een zaak aanleiding ziet - aan betrokkenen (mondeling) mededeling doen van de uitspraak in de voorgelegde zaak, onder vermelding van de termijn waarbinnen de schriftelijke uitspraak wordt toegezonden.
4. Indien de gronden waarop de uitspraak berust - in verband met het spoedeisende karakter van een zaak - niet aanstonds bij de bekendmaking van de uitspraak kunnen worden vermeld, zendt het kerkelijk college deze zo spoedig mogelijk daarna toe.
5. Indien een uitspraak rechtsgevolgen heeft of kan hebben voor een aanspraak op wachtgeld stelt het kerkelijk college de beheercommissie centrale kas predikanten als bedoeld in generale regeling 5-2 daarvan in kennis, onder vermelding
  - aan welke bepaling van ordinantie of generale regeling toepassing is gegeven en
  - waar van toepassing, van het deel dat voor rekening komt van de gemeente waaraan de predikant verbonden was.

Artikel 7. Mogelijkheid bezwaar of beroep

1. Een kerkelijk college maakt, indien de mogelijkheid openstaat tegen de uitspraak van het kerkelijk college beroep in te stellen, daarvan melding bij de bekendmaking van deze uitspraak.
2. In de melding als bedoeld in lid 1 wordt aangegeven door wie, binnen welke termijn en bij welk kerkelijk college beroep kan worden ingesteld.

Artikel 8. Onafhankelijkheid kerkelijke colleges

1. Een kerkelijk college behandelt de zaken die bij het college zijn aangebracht, als een onafhankelijk rechtsprekend college.
2. Indien zich feiten of omstandigheden voordoen, waardoor de onafhankelijkheid of onpartijdigheid ten aanzien van de beoordeling of beslissing van de zaak schade zou kunnen lijden, verzoekt elk desbetreffend (toegevoegd) lid of adviseur van het college zich van de behandeling van de zaak te mogen verschonen.
3. Een kerkelijk college waakt ertegen dat tot het kerkelijk college behorende of daarvoor werkzame personen die een persoonlijk belang bij een uitspraak hebben, de besluitvorming beïnvloeden.
4. Degene tegen wie een beschuldiging is ingebracht of een bezwaar is ingediend dan wel degene die een beschuldiging heeft ingebracht, een bezwaar heeft ingediend of een beroep heeft ingesteld, kan - onder vermelding van de feiten en omstandigheden - verzoeken een (toegevoegd) lid of adviseur van een kerkelijk college te wraken, als betrokkene meent dat door deelname door dat lid of die adviseur aan de behandeling en besluitvorming de onpartijdigheid van het kerkelijk college schade zou (kunnen) lijden.
5. Een verzoek als bedoeld in lid 4 wordt behandeld door het betrokken kerkelijk college, waarbij het (toegevoegd) lid of de adviseur die wordt gewraakt, wordt vervangen door een ander (toegevoegd) lid of andere adviseur. Tegen een besluit van het college op een verzoek om wraking staat geen voorziening open bij enig kerkelijk college.

II PROCEDURE BIJ HET GENERALE COLLEGE VOOR DE AMBTSONTHEFFING

Artikel 9. Voorbereiding van de behandeling

1. Het breed moderamen van een classicale vergadering, dat het generale college voor de ambtsontheffing vraagt een oordeel uit te spreken als bedoeld in ordinantie 3-20, voegt bij dit verzoek:
  - a. een motivering van de aanvraag en - indien van toepassing - een afschrift van het verzoek van de predikant dan wel van het verzoek van de kerkenraad; in een gemeente met wijkgemeenten kan dit een verzoek zijn zowel van de wijkkerkenraad of de algemene kerkenraad als van beide kerkenraden gezamenlijk;
  - b. het advies van het classicale college voor de visitatie;
  - c. de verklaring van het breed moderamen van de classicale vergadering of dit breed moderamen aanleiding heeft gezien tevens een verzoek als bedoeld in ordinantie 10-9-1 in te dienen bij het desbetreffende college voor het opzicht;
  - d. eventuele andere achterliggende stukken, voor zover deze naar het oordeel van het breed moderamen van de classicale vergadering relevant zijn voor een beoordeling van de aan het college voorgelegde zaak;
  - e. de financiële gegevens van de betrokken gemeente, die nodig zijn voor de bepaling van het deel van de kosten van de wachtgeldregeling, dat – bij toepassing van ordinantie 3-20 – voor rekening van de gemeente komt.
2. Het generale college voor de ambtsontheffing stelt de predikant en de kerkenraad ten minste veertien dagen voor de behandeling van de zaak schriftelijk op de hoogte van het verzoek van het breed moderamen van de classicale vergadering.

3. Het generale college verleent aan de predikant en de kerkenraad inzage in de stukken en verklaringen die bij de behandeling van het verzoek van het breed moderamen van de classicale vergadering ter tafel komen en verstrekt - op verzoek van predikant en/of kerkenraad - aan predikant en kerkenraad een afschrift van deze stukken en verklaringen.
4. Het generale college stelt het classicale college voor de visitatie in de gelegenheid schriftelijk te reageren op de stukken en verklaringen die bij de behandeling ter tafel liggen.
5. Bezwaren tegen een in lid 1 bedoeld verzoek van het breed moderamen van de classicale vergadering of de kerkenraad respectievelijk advies van het classicale college voor de visitatie kunnen niet - naar het bepaalde in ordinantie 12 - worden ingediend bij een classicaal college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, maar kunnen uitsluitend worden behandeld in het kader van de behandeling van de aan het generale college voor de ambtsontheffing voorgelegde zaak.

Artikel 10. Behandeling door het generale college

1. Het generale college voor de ambtsontheffing stelt de predikant en de kerkenraad in de gelegenheid in elkaars aanwezigheid en desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw hun inzichten aan het college mondeling toe te lichten.
2. Indien het generale college het classicale college voor de visitatie hoort, geschiedt dit in aanwezigheid van de predikant en de kerkenraad.
3. Het generale college is bevoegd om in afwijking van het bepaalde in lid 1 en 2 - om bijzondere redenen - de predikant en de kerkenraad, eveneens desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw, alsmede het classicale college voor de visitatie afzonderlijk te horen, in welk geval van hetgeen daarbij aan de orde is geweest een schriftelijke samenvatting wordt opgesteld, die - na vaststelling door het college - ter kennis wordt gebracht van de predikant, de kerkenraad en het classicale college voor de visitatie.
4. In het geval de predikant verbonden is aan een evangelisch-lutherse gemeente, vindt de medewerking van de evangelisch-lutherse synode als bedoeld in ordinantie 3-20 plaats door middel van de aanwijzing van twee leden die worden toegevoegd aan het generale college voor de ambtsontheffing en deelnemen aan de behandeling en besluitvorming ter zake door dit college.
5. Het generale college kan de behandeling van een verzoek als bedoeld in ordinantie 3-20-1 - wanneer de belijdenis en wandel of vervulling van het ambt van de betrokken predikant ter beoordeling voorligt bij een college voor het opzicht - opschorten totdat de behandeling in het kader van het opzicht ten einde is.

Artikel 11. Uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing

1. Indien het generale college besluit tot toepassing van ordinantie 3-20 of 21 bepaalt het college een termijn, als bedoeld in ordinantie 3-20-2.
Bij toepassing van ordinantie 3-20 stelt het college tevens in overleg met de beheercommissie, als bedoeld in generale regeling 5-2, vast welk deel van de kosten die de ontheffing van de predikant met zich brengt, voor rekening van de gemeente komt.
2. Het generale college voor de ambtsontheffing zendt een afschrift van het besluit, met redenen omkleed, en indien van toepassing de termijn als bedoeld in ordinantie 3-20-2 en de beslissing omtrent de verdeling van de kosten, binnen dertig dagen nadat het besluit is genomen aan
  - a. de predikant,
  - b. de kerkenraad,
  - c. het breed moderamen van de classicale vergadering,
  - d. het classicale college voor de visitatie
  - e. - indien van toepassing - de evangelisch-lutherse synode
  - f. de kleine synode
  - g. het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen en
  - h. – bij toepassing van ordinantie 3-20-2 of 3-21-1 – de beleidscommissie als bedoeld in artikel 2 van de generale regeling rechtspositie predikanten.

De aan de onder a en b genoemden te verzenden afschriften zijn afschriften die voor gelijklopend aan het besluit zijn gewaarmerkt door de secretaris van het classicale college; ze worden aangetekend verzonden.

Artikel 12. Beroep op het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

1. Indien de predikant meent dat het generale college voor de ambtsontheffing ten onrechte tot het oordeel is gekomen
  - dat de predikant de gemeente niet langer met stichting kan dienen dan wel
  - dat deze niet bekwaam is om enige gemeente met stichting te dienen of in een andere functie met vrucht als predikant werkzaam te zijn, ofwanneer de predikant zich niet kan verenigen
  - met de gronden waarop de uitspraak berust dat er geen reden is de predikant los te maken van de gemeente dan wel
  - met de termijn die het college heeft gesteld,kan deze zich beroepen op het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
2. Indien de kerkenraad
  - bezwaar heeft tegen de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing of
  - zich niet kan verenigen
    - met de gronden waarop de uitspraak berust,
    - met de termijn die het college heeft gesteld, dan wel
    - bij toepassing van ordinantie 3-20, met het deel van de kosten die voor rekening van de gemeente komen,kan de kerkenraad zich beroepen op het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
3. Een beroep wordt schriftelijk en gemotiveerd ingesteld binnen dertig dagen na de dag waarop de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing werd verzonden of na de dag waarop daarvan redelijkerwijs kennis kon worden genomen.
4. Bij de behandeling in beroep door het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen zijn - voor zover mogelijk - de bepalingen van ordinantie 12 en van hoofdstuk V van deze generale regeling van overeenkomstige toepassing.
5. In geval van beroep op het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen vangt de termijn als bedoeld in ordinantie 3-20-2 aan op de dag waarop het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen een einduitspraak heeft gegeven.
6. Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen is bevoegd om in de einduitspraak een nieuwe termijn te bepalen, waarbij rekening wordt gehouden met de duur van de behandeling van het beroep.
7. Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen kan een uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing bevestigen, geheel of ten dele vernietigen of aanvullen, dan wel terug verwijzen naar het generale college voor de ambtsontheffing.

III PROCEDURE BIJ DE COLLEGES DIE BELAST ZIJN MET EEN BESLISSING OVER HET TOEPASSEN VAN EEN MIDDEL VAN KERKELIJKE TUCHT

Artikel 13. Voorbereiding van de behandeling

1. De colleges die zijn belast met de beslissing over het toepassen van een middel van kerkelijke tucht, doen - indien er aanleiding is een onderzoek te doen naar iemands belijdenis en wandel dan wel vervulling van ambt of bediening als bedoeld in ordinantie 10-9-1 - daarvan mededeling aan degene, wiens belijdenis en wandel dan wel vervulling van ambt of bediening onderwerp van onderzoek zal zijn.

2. Het desbetreffende college zendt - indien van toepassing - een afschrift van een ingebrachte beschuldiging dan wel van het verzoek van een kerkenraad of het breed moderamen van een meerdere ambtelijke vergadering als bedoeld in ordinantie 10-9-1 aan degene tegen wie de beschuldiging is ingebracht dan wel op wie het verzoek betrekking heeft.
3. Het college stelt degene tegen wie de beschuldiging is ingebracht dan wel op wie het verzoek betrekking heeft, in de gelegenheid binnen een door het college gestelde termijn schriftelijk op de ingebrachte beschuldiging of het binnengekomen verzoek te reageren.
4. Het college stelt - indien het onderzoek plaatsvindt naar aanleiding van een ingebrachte beschuldiging dan wel een binnengekomen verzoek - degene die de beschuldiging heeft ingebracht dan wel het verzoek heeft gedaan, in de gelegenheid kennis te nemen van de reactie op deze beschuldiging of dit verzoek en daarop schriftelijk te reageren.
5. Het college verleent aan betrokkenen inzage in de stukken en de verklaringen die bij de behandeling ter tafel komen en verstrekt - op verzoek van betrokkenen - aan dezen een afschrift van deze stukken en verslagen.
6. Het college kan bij de behandeling van een zaak, die zich daarvoor naar zijn oordeel leent, toepassing van het derde en/of vierde lid van dit artikel achterwege laten.

Artikel 14. Voegen van zaken

1. Een college dat is belast met de beslissing over het toepassen van een middel van kerkelijke tucht is bevoegd bij elkaar horende of met elkaar samenhangende zaken tot een zaak samen te voegen en aldus gevoegde zaken als afzonderlijke zaken te behandelen.
2. Een college dat is belast met de beslissing over het toepassen van een middel van kerkelijke tucht dan wel een betrokkene kan, indien het dan wel deze van oordeel is dat de aangebrachte zaak samenhangt met een zaak die tot de competentie van een ander college behoort, het generale college voor het opzicht verzoeken deze zaken tot een zaak samen te voegen. Indien het generale college de zaken samenvoegt, wijst het generale college voor het opzicht één van de classicale colleges voor het opzicht aan voor de behandeling van de desbetreffende zaken.
3. Een college behandelt en beslist over samengevoegde zaken met inachtneming van de bijzonderheden die de zaken jegens betrokkene hebben.

Artikel 15. Behandeling tijdens de zitting

1. De colleges die zijn belast met de beslissing over het toepassen van een middel van kerkelijke tucht, stellen degene, wiens belijdenis en wandel dan wel vervulling van ambt of bediening wordt onderzocht, in de gelegenheid zich - in een vergadering van het desbetreffende college - mondeling te rechtvaardigen, desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw.
2. Het desbetreffende college stelt - indien van toepassing - degene die de beschuldiging heeft ingebracht dan wel het verzoek heeft gedaan, in de gelegenheid in een vergadering van het desbetreffende college - de ingebrachte beschuldiging dan wel het verzoek mondeling toe te lichten, desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw.
3. Betrokkenen worden in elkaars aanwezigheid gehoord, tenzij het college - als aannemelijk is dat het gezamenlijk horen een zorgvuldige behandeling zal belemmeren dan wel om andere, bijzondere redenen - aanleiding ziet betrokkenen afzonderlijk te horen, in welk geval van hetgeen daarbij aan de orde is geweest een schriftelijke samenvatting wordt opgesteld, die - na vaststelling door het college - ter kennis wordt gebracht van betrokkenen.
4. Op verzoek van betrokkene kan een samenvatting worden voorgelezen van de door betrokkene voor de vergadering afgelegde verklaringen, die na overleg met betrokkene wordt vastgesteld.
5. Het college kan - op verzoek van betrokkenen - door hen meegebrachte getuigen en deskundigen horen; de kosten van deze getuigen en deskundigen zijn voor rekening van de betrokkene die hen heeft meegebracht.

Artikel 16. Publicatie uitspraken en begeleiding

1. De kleine synode stelt, gehoord het generale college voor het opzicht, een protocol vast omtrent:
  - a. De publicatie van geanonimiseerde uitspraken van colleges voor het opzicht alsmede de aanwijzing van degenen die informatiegerechtigd zijn;
  - b. De werkinstructies voor de classicale adviseurs van de classicale vergaderingen en andere kerkelijke organen en lichamen ten aanzien van de begeleiding van de betrokkenen ten aanzien van wie een tuchtmaatregel is opgelegd.

Artikel 17. Behandeling van bezwaren inzake misbruik van pastorale relaties of gezagsrelaties

1. Onder misbruik van een pastorale relatie of gezagsrelatie wordt verstaan: misbruik van macht en vertrouwen door degene die in een ambt of een dienst staat, een kerkelijke functie vervult of kerkelijke bevoegdheden uitoefent, in een pastorale relatie of in een relatie die betrokkene uit hoofde van dit ambt, deze dienst, functie of bevoegdheden onderhoudt, in de vorm van seksuele handelingen of toespelingen op of uitnodigingen tot seksueel contact dan wel van ander intimiderend gedrag, alles al dan niet onder druk van geheimhouding.
2. De behandeling van bezwaren inzake misbruik van pastorale relaties en gezagsrelaties vindt plaats met in achtneming van het bepaalde in artikel 15 en het nader bepaalde in dit artikel.
3. De generale synode benoemt een aantal personen die als deskundigen op het gebied van gedragingen betreffende misbruik van pastorale relaties en gezagsrelaties betrokken dienen te worden bij de behandeling van bezwaren betreffende misbruik van een pastorale relatie of gezagsrelatie.
4. Een college voor het opzicht wordt - indien een beschuldiging wordt ingebracht die betrekking kan hebben op misbruik van een pastorale relatie of gezagsrelatie - voor de behandeling van dit bezwaar uitgebreid met twee deskundigen als bedoeld in lid 3.

Bij de behandeling van een bezwaar inzake misbruik van een pastorale relatie of gezagsrelatie door het generale college voor het opzicht worden andere deskundigen betrokken dan de deskundigen die bij de behandeling in eerste aanleg waren betrokken.
5. De in lid 3 bedoelde deskundigen nemen deel zowel aan de voorbereiding van de behandeling van een ingebracht bezwaar als bedoeld in dit artikel als ook aan de behandeling en besluitvorming door het desbetreffende college voor het opzicht.
6. Een bezwaar als bedoeld in dit artikel, dat door een ander dan degene die het misbruik betreft of diens wettelijke vertegenwoordiger, wordt ingediend, wordt alleen in behandeling genomen als de laatstbedoelde op de hoogte is gesteld van het indienen van dit bezwaar en zich bereid heeft verklaard een verklaring ter zake voor het betrokken college voor het opzicht af te leggen.
7. Een college voor het opzicht kan een bezwaar als bedoeld in dit artikel - in afwijking van het bepaalde in lid 6 - in behandeling nemen, ook als degene die het misbruik betreft niet bereid is een verklaring ter zake voor het college voor het opzicht af te geven, indien
  - a. het bezwaar is ingediend door de kerkenraad van de gemeente waartoe degene tegen wie de beschuldiging is gericht behoort of door het breed moderamen van de classis, waartoe de gemeente waar betrokkene als lid is ingeschreven behoort, en het college van oordeel is dat het kerkelijk belang is gediend bij de behandeling van dit bezwaar, dan wel
  - b. het desbetreffende college meer feiten en omstandigheden ter kennis zijn gekomen die aanleiding zijn voor een onderzoek als bedoeld in ordinantie 10-9-1 naar belijdenis en wandel dan wel vervulling van het ambt of bediening van betrokkene.
8. Het bepaalde in lid 7 sub b is van overeenkomstige toepassing als degene die het misbruik betreft een door deze ingediend bezwaar als bedoeld in dit artikel intrekt.
9. Het college voor het opzicht kan - op verzoek van een betrokkene dan wel om andere bijzondere redenen - besluiten het horen te doen plaatsvinden door een van de deskundigen teza-

- men met een ander lid van het college, in welk geval van hetgeen daarbij aan de orde is geweest een schriftelijke samenvatting wordt opgesteld, die - na vaststelling door deze leden van het college - ter kennis wordt gebracht van betrokkenen en van het college in zijn geheel.
10. In afwijking van het bepaalde in artikel 14-3 worden betrokkenen door een college voor het opzicht afzonderlijk gehoord, indien daartoe een verzoek door een van de betrokkenen wordt gedaan, in welk geval van hetgeen daarbij aan de orde is geweest een schriftelijke samenvatting wordt opgesteld, die - na vaststelling door het college - ter kennis wordt gebracht van betrokkenen.
  11. Een college voor het opzicht kan de behandeling van een bezwaar als bedoeld in dit artikel - wanneer een zaak in handen van politie of justitie is gesteld - opschorten totdat de zaak bij de politie of justitie tot een afronding is gekomen, met dien verstande dat het college in dat geval dient na te gaan of er reden is voor toepassing van het bepaalde in ordinantie 10-9-4.
  12. Een college voor het opzicht is bevoegd - op verzoek van degene die de beschuldiging heeft ingebracht dan wel van degene die het misbruik betreft - in het afschrift van het besluit als bedoeld in ordinantie 10-10-4 sub c respectievelijk in de mededeling als bedoeld in ordinantie 10-10-5 sub c, de naam van degene die de beschuldiging heeft ingebracht dan wel degene die het misbruik betreft niet te vermelden, indien het college het aannemelijk acht dat deze betrokkene - door het noemen van de naam - onevenredig in diens belangen wordt geschaad.
  13. Het generale college voor het opzicht:
    - draagt zorg voor de bewaring van de uitspraken en achterliggende stukken die betrekking hebben op de behandeling van bezwaren als bedoeld in dit artikel door de onderscheiden colleges, met dien verstande dat de desbetreffende achterliggende stukken gedurende twintig jaar na de datum van de ontvangst van het bezwaar dienen te worden bewaard. Indien feiten en omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de kleine synode besluiten de bewaartermijn voor bepaalde uitspraken en stukken telkens met maximaal tien jaar te verlengen. De kleine synode stelt belanghebbenden van zijn besluit in kennis;
    - verstrekt desgevraagd aan een classicaal college, waarbij een bezwaar als bedoeld in dit artikel is ingediend, informatie over de behandeling van een zodanig bezwaar in een eerdere zaak als daarbij één of meer personen zijn betrokken, die ook betrokken zijn bij de zaak die bij dat desbetreffende classicale college is aangebracht;
    - houdt een register bij waarin zijn opgenomen gegevens omtrent de personalia van degene ten aanzien van wie een tuchtmaatregel is toegepast, de aard van de opgelegde tuchtmaatregel en de datum van de uitspraak van het college voor het opzicht dat de maatregel heeft opgelegd, een en ander conform een door de kleine synode hiervoor vastgesteld protocol;
    - verstrekt desgevraagd aan daartoe door de kleine synode aangewezen kerkelijke organen gegevens uit het register alsmede de achterliggende dossiers.
  14. Indien een tuchtmaatregel is opgelegd terzake van gedragingen als bedoeld in het eerste lid en die tuchtmaatregel tevens in werking is getreden, wordt met het oog op verzoening met de gemeente en hun naasten, gehandeld conform een daartoe door de kleine synode vastgesteld protocol. De uitvoering van het protocol geschiedt onder verantwoordelijkheid van de kleine synode.

Artikel 18. Vernietiging zonder verzoek om voorziening in beroep

1. Het generale college voor het opzicht kan - in het belang van de eenheid van de behandeling van bezwaren inzake belijdenis en wandel - een beslissing als bedoeld in ordinantie 10-11-9 nemen binnen zestig dagen na de dag waarop een college van predikant(en) en ouderlingen respectievelijk een classicaal college voor het opzicht zijn beslissing verzond.
2. Een beslissing als bedoeld in dit artikel bevat de rechtsgronden waarop de beslissing berust.
3. Het generale college voor het opzicht geeft - in geval van vernietiging van de in eerste aanleg gegeven beslissing - de beslissing zoals het college deze nodig acht, onder regeling zonodig van de rechtsgevolgen van de vernietiging.

IV PROCEDURE BIJ DE CLASSICALE COLLEGES VOOR DE BEHANDELING VAN BEHEERSZAKEN

Artikel 19. *Behandeling van bezwaren en beroep*

1. Bij de behandeling van bezwaren als bedoeld in ordinantie 11-9-1 is het bepaalde in ordinantie 12-5 en 12-7 van overeenkomstige toepassing.
2. Tegen een uitspraak van een classicaal college voor de behandeling van beheerszaken kan door de betrokken kerkenraad, het betrokken college van kerkrentmeesters of college van diaconen - met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 11-21-5 - beroep worden ingesteld bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.
3. Een beroep wordt schriftelijk en gemotiveerd ingesteld binnen dertig dagen na de dag waarop de uitspraak van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken werd verzonden of na de dag waarop daarvan redelijkerwijs kennis kon worden genomen.
4. Bij de behandeling in beroep door het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen zijn - voor zover mogelijk - de bepalingen van ordinantie 12 en van hoofdstuk V van deze generale regeling van overeenkomstige toepassing.

V PROCEDURE BIJ DE COLLEGES VOOR DE BEHANDELING VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN

Artikel 20. *Ontvankelijkheid*

1. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen kan besluiten - indien een bezwaar- of beroepschrift niet voldoet aan de vereisten als bedoeld in ordinantie 12-5 respectievelijk ordinantie 12-8 dan wel indien de verstrekte gegevens en stukken onvoldoende zijn voor de behandeling van het bezwaar- of beroepschrift - het bezwaar of beroep niet-ontvankelijk te verklaren, mits betrokkene in de gelegenheid is gesteld om het bezwaar- of beroepschrift binnen een door het college gestelde termijn aan te vullen.

Artikel 21. *Voegen van zaken*

1. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen is bevoegd bij elkaar horende of met elkaar samenhangende zaken tot een zaak bijeen te voegen en gevoegde zaken als afzonderlijke zaken te behandelen.
2. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen dan wel een betrokkene kan, indien het dan wel deze van oordeel is dat de aangebrachte zaak samenhangt met een zaak die tot de competentie van een ander college behoort, het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen verzoeken deze zaken tot een zaak samen te voegen.
Indien het generale college de zaken samenvoegt, wijst het generale college één van de classicale colleges voor de behandeling van bezwaren en geschillen aan voor de behandeling van de desbetreffende zaken
3. Een college behandelt en beslist over samengevoegde zaken met inachtneming van de bijzonderheden die de zaken jegens betrokkene hebben.

Artikel 22. *Vorbereiding van de behandeling*

1. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen doet van de ontvangst van een bezwaarschrift mededeling aan het kerkelijk lichaam dat het bestreden besluit heeft genomen dan wel aan het kerkelijk lichaam of degene met wie het geschil bestaat, door middel van toezending van het bezwaarschrift.

2. Het college stelt de betrokkene in de gelegenheid binnen een door het college gestelde termijn schriftelijk op het bezwaarschrift te reageren, een en ander tenzij het college reeds dadelijk van oordeel is dat het bezwaar niet-ontvankelijk is.
3. Het college is bevoegd om - voordat het college een bezwaarschrift in behandeling neemt - van degene die een bezwaarschrift heeft ingediend de storting te verlangen van een door het college te bepalen bedrag, ter voorziening in de kosten van de behandeling van het bezwaarschrift.
4. Het college verleent de betrokkenen op hun verzoek inzage in of verstrekt op hun verzoek - tegen vergoeding van de kosten - een afschrift van de stukken die in het bezit zijn van het college en betrekking hebben op de in het geding zijnde zaak.
5. Kerkelijke lichamen zijn gehouden aan een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen de door dit college voor de behandeling van een zaak gevraagde inlichtingen en gegevens te verschaffen.
6. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing bij de behandeling van een beroepschrift.

Artikel 23. Behandeling tijdens de zitting

1. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen stelt, hetzij op verzoek van een betrokkene hetzij indien het desbetreffende college daartoe aanleiding ziet, betrokkenen in de gelegenheid in elkaars aanwezigheid en desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw hun inzichten aan het college mondeling toe te lichten.
2. Het college is bevoegd om in afwijking van het bepaalde in ordinantie 12-7-2 - om bijzondere redenen - de betrokkenen afzonderlijk, eveneens desgewenst bijgestaan door een raadsman of -vrouw, te horen, in welk geval van hetgeen daarbij aan de orde is geweest een schriftelijke samenvatting wordt opgesteld, die - na vaststelling ervan door het college - ter kennis wordt gebracht van de betrokkenen.

Artikel 24. Opschorting respectievelijk spoedvoorziening

1. De voorzitter handelt bij de beslissing als bedoeld in ordinantie 12-3-5 en 12-8-3 om een besluit al of niet op te schorten respectievelijk een spoedvoorziening al of niet te treffen, zoveel mogelijk overeenkomstig het bepaalde in artikel 22 en 23.
2. De voorzitter kan - in verband met het spoedeisende karakter van de gevraagde beslissing of voorziening - afzien van het horen van betrokkenen dan wel kan volstaan met het telefonisch horen van betrokkenen, onder opgave van de redenen daarvoor in de beslissing van de voorzitter.
3. Tegen een beslissing als bedoeld in ordinantie 12-3-6 van de voorzitter van een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen staat geen voorziening open bij enig kerkelijk college.

Artikel 25. Beoordeling door een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

1. Een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen kan een besluit van een kerkelijk lichaam geheel of ten dele vernietigen, aanvullen of ter zake een voorziening geven, als
  - het bestreden besluit is genomen in strijd met de kerkorde of met wettelijke bepalingen,
  - het kerkelijk lichaam bij het nemen van het besluit niet de vereiste zorgvuldigheid in acht genomen heeft,
  - het kerkelijk lichaam de bevoegdheid tot het nemen van het besluit heeft gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze bevoegdheid is verleend,
  - het kerkelijk lichaam - bij een afweging van de betrokken belangen - in redelijkheid niet tot het bestreden besluit had kunnen komen.

2. Een college is bevoegd, indien bijzondere overwegingen het college daartoe aanleiding geven, om - bij de gegrondverklaring van een ingediend bezwaar of een ingesteld beroep - niettemin te bepalen dat de rechtsgevolgen van het bestreden besluit of de daaruit voortvloeiende bestreden handeling, geheel of gedeeltelijk onverlet blijven, als redelijkerwijs mag worden aangenomen dat een nieuw besluit geen ander resultaat te zien zou geven dan het bestreden besluit of de indiener van het bezwaar- of beroepschrift bij de gevraagde uitspraak geen redelijk belang heeft.

Generale regeling 12 Vermogensrechtelijke aangelegenheden

Artikel 1. Algemeen

1. Gemeenten, diaconieën en classicale vergaderingen zijn gehouden de adviezen en richtlijnen van het generale college voor de behandeling van beheerszaken te betrekken bij de verzorging van hun vermogensrechtelijke aangelegenheden.
2. Gemeenten, diaconieën en classicale vergaderingen zijn gehouden gebruik te maken van de modellen als bedoeld in artikel 4 lid 2.
3. Gemeenten zijn gehouden met betrekking tot het advies inzake orgels, als bedoeld in ordinantie 11-22-1 gebruik te maken van adviseurs die door de commissie orgelzaken van de Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer zijn aangewezen.^{18 19}
4. Het classicale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd om kengetallen uit begrotingen en jaarrekeningen te delen met het generale college voor de behandeling van beheerszaken met het oog op het ontwikkelen van beleid en het adviseren van gemeenten.²⁰

Artikel 2. Omvang colleges

1. Indien het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen minder dan 3 leden telt, overleggen kerkenraad en breed moderamen van de classicale vergadering over de wijze waarop de taken van het college worden verricht. Het breed moderamen van de classicale vergadering vraagt hierover het advies van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken met het oog op het bepaalde in artikel 3.
2. Het breed moderamen van de classicale vergadering kan bepalen dat het college bevoegd is tot het verrichten van zijn taken wanneer door het breed moderamen van de classicale vergadering
  - a) een of meer ambtsdragers uit de kerkenraad aan het betreffende college worden toegevoegd
  - b) een of meer personen, door het classicale college voor de behandeling van beheerszaken aan te wijzen, aan het betreffende college worden toegevoegd.Niemand kan tegelijkertijd toegevoegd zijn aan of deel uitmaken van beide colleges.
3. Bij de toepassing van dit artikel wordt rekening gehouden met de omvang van de vermogensbestanddelen die in eigendom zijn van de gemeente resp. de diaconie van deze gemeente. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd hiervoor richtlijnen op te stellen.

Artikel 3. Verscherpt toezien

1. Indien een college van kerkrentmeesters of een college van diakenen onder verscherpt toezien wordt geplaatst is dit college alsmede de kerkenraad gehouden de aanwijzingen van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken op te volgen. Het classicale college voor de behandeling van beheerszaken brengt de aanwijzingen onverwijld ter kennis van het breed moderamen van de classicale vergadering.
2. Het classicale college voor de behandeling van beheerszaken kan daarbij bepalen dat het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen eerst na voorafgaande toestemming van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken bevoegd is tot:
  - a) het aangaan van rechtshandelingen betreffende het kopen, verkopen, verhuren, verpachten of op andere wijze vervreemden en bezwaren van registergoederen, van onroerende zaken en geldswaardige papieren, alsmede het bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren of afbreken van een gebouw of een orgel;
  - b) het aangaan van een arbeidsovereenkomst;
  - c) het verstrekken of aangaan van geldleningen en het stellen van persoonlijke zekerheid ten behoeve van derden;
  - d) het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien;
  - e) het aanvaarden van erfstellingen, legaten en schenkingen onder last of voorwaarde;

---

¹⁸ Wijziging GR 12: aanvulling GR 12-1 met derde lid, besluit generale synode d.d. 12-11-2022

¹⁹ Voor adviseurs inzake gebouwen zijn (nog) geen nadere regels gesteld.

²⁰ Wijziging GR 12: aanvulling GR 12-1 met vierde lid, besluit generale synode d.d. 12-11-2022

- f) het voeren van processen voor de overheidsrechter en het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen.
3. Het classicale college voor de behandeling van beheerszaken kan bepalen dat besluiten inzake vermogensrechtelijke aangelegenheden door een college van kerkrentmeesters of een college van diakenen op wie het verscherpte toezien betrekking heeft alleen genomen kunnen worden in aanwezigheid en met instemming van gedelegeerden die daartoe worden aangewezen door het classicale college voor de behandeling van beheerszaken.
4. Indien aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken is gebleken dat een kerkenraad, een college van kerkrentmeesters of een college van diakenen niet langer in staat zal zijn aan zijn verplichtingen te voldoen, zijn deze colleges alsmede de kerkenraad van die gemeente verplicht tot het nemen van dan wel het meewerken aan die maatregelen, die naar het oordeel van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken noodzakelijk zijn om, al dan niet tezamen met andere gemeenten, weer aan die verplichtingen te kunnen voldoen.
5. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd richtlijnen op te stellen voor de wijze van vaststelling van deze insolventie en de daaraan verbonden gevolgen.
6. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing ingeval van verscherpt toezien op een classicale vergadering als bedoeld in ord. 11-13-3.

Artikel 4. Taken generale college voor de behandeling van beheerszaken; afstemming en kwaliteit

1. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd tot het opstellen van adviezen, richtlijnen en modellen als bedoeld in artikel 1-1 van deze regeling, ten behoeve van de uitoefening van het toezien door de classicale colleges voor de behandeling van beheerszaken. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken houdt bij de formulering van deze stukken rekening met de algemene noties inzake goed bestuur van rechtspersonen en met de eisen die van overheidswege worden gesteld.
2. De adviezen, richtlijnen, en modellen ten behoeve van gemeenten en diaconieën betreffen ten minste de volgende onderwerpen:
  - a) modellen voor begroting en jaarrekeningen van gemeenten en van diaconieën, inclusief rekeningschema en de wijze waarop deze aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken ter beschikking worden gesteld;
  - b) richtlijnen voor meerjarenprognoses;
  - c) een handleiding voor de controle van jaarrekeningen;
  - d) een handleiding en richtlijn voor een beleggingsstatuut.
3. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken stelt richtlijnen op ten behoeve van de classicale colleges voor de behandeling van beheerszaken. Deze betreffen tenminste de volgende onderwerpen:
  - a) de toepassing van artikel 2 van deze generale regeling in relatie tot de omvang van de te beheren vermogensbestanddelen;
  - b) het vaststellen van de insolventie van gemeente of diaconie en de daaraan verbonden gevolgen;
  - c) een classificatiesysteem voor de beoordeling van jaarrekeningen.
4. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd aanwijzingen te geven aan de classicale colleges voor de behandeling van beheerszaken met het oog op de bewaking van de kwaliteit van het toezien en de afstemming van beleid.
5. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken kan kengetallen uit jaarrekeningen en begrotingen van gemeenten ter beschikking gesteld door classicale colleges voor de behandeling van beheerszaken, geanonimiseerd verwerken in haar adviezen, richtlijnen en modellen. Het kan deze informatie geanonimiseerd – en al dan niet verwerkt – delen met de kleine synode en de gemeenten.²¹

---

²¹ Wijziging GR 12: aanvulling GR 12-4 met vijfde lid, besluit generale synode d.d. 12-11-2022 versie januari 2023

Artikel 5. Vermogensrechtelijke gevolgen van de opheffing van een gemeente en een diaconie.

1. De gemeente en de diaconie van een gemeente in opheffing blijven voortbestaan als rechtspersoon voor zover dit tot vereffening van het vermogen nodig is. In stukken en aankondigingen die van hem uitgaan, moet aan zijn naam worden toegevoegd "in opheffing".
De rechtspersoon houdt op te bestaan op het tijdstip waarop de vereffening eindigt.
2. Het breed moderamen van de classicale vergadering benoemt, na overleg met het classicale college voor de behandeling van beheerszaken, een commissie van vereffenaars voor
  - de vereffening van het vermogen van de gemeente
  - de vereffening van het vermogen van de diaconie van die gemeente.Deze commissie telt tenminste 3 leden.
3. Ordinantie 11-7-3 is van overeenkomstige toepassing.
4. Indien er na vereffening een batig saldo overblijft wordt dit uitgekeerd aan de classicale vergadering in wiens ressort de gemeente en de diaconie van die gemeente zijn gelegen. De classicale vergadering besteedt deze middelen ter stimulering van het kerkelijk leven in de regio waar de gemeente was gelegen, respectievelijk waar het diaconale middelen betreft, aan diaconale activiteiten in die regio.
5. Het plan van verdeling en de rekening en verantwoording over de uitgevoerde vereffening behoeven de voorafgaande goedkeuring van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken.
6. De commissie van vereffenaars publiceert het voorgenomen besluit inzake het plan van verdeling en de rekening en verantwoording in een dagblad dat verschijnt in de betreffende regio, waarbij generale regeling 1-4-2 tot en met 5 van overeenkomstige toepassing is.
7. De commissie van vereffenaars bepaalt de datum waarop de vereffening is afgerond en de gemeente en de diaconie als rechtspersoon definitief zijn opgeheven.
8. De commissie van vereffenaars bepaalt door wie de boeken en bescheiden van de opgeheven gemeente en de diaconie van die gemeente ten minste zeven jaren worden bewaard.
9. Het generale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd om nadere aanwijzingen te geven voor de werkzaamheden van deze commissie van vereffenaars.

Generale regeling 13 Stichtingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. Een protestantse stichting in de zin van deze generale regeling is een stichting die door een gemeente, een classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk met inachtneming van het ter zake in deze generale regeling bepaalde als zodanig is opgericht of is erkend.
2. Een interkerkelijke stichting is een stichting die door een gemeente, een classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk is opgericht in samenwerking met een of meer (onderdelen van) andere kerken, met inachtneming van het ter zake in deze generale regeling bepaalde, dan wel een reeds bestaande stichting tot deelneming waarin alsnog, conform het in deze generale regeling bepaalde, is overgegaan.
3. Een gemengde stichting is een stichting waarin met inachtneming van het in deze generale regeling ter zake bepaalde, naast een of meer kerkelijke lichamen, en eventueel (onderdelen van) andere kerken, ook wordt deelgenomen door een of meer niet-kerkelijke lichamen, instellingen of rechtspersonen.

Artikel 2. Oprichting van een protestantse stichting

1. Tot het oprichten van een protestantse stichting zijn slechts bevoegd:
  - a. het college van kerkrentmeesters namens de gemeente, nadat de kerkenraad hiermede heeft ingestemd;
  - b. het college van diakenen namens de diaconie, nadat de kerkenraad hiermede heeft ingestemd;
  - c. de classicale vergadering namens de classis;
  - d. de evangelisch-lutherse synode;
  - e. de kleine synode namens de kerk.
2. De oprichting van een protestantse stichting alsmede de inhoud van de statuten van deze stichting behoeven
  - a. de voorafgaande schriftelijke instemming, als zij wordt opgericht krachtens het bepaalde in
    - artikel 2-1 sub a, b of c: van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken,
    - artikel 2-1 sub d: van de kleine synode dan wel
  - b. een voorafgaand schriftelijk advies, als zij wordt opgericht krachtens het bepaalde in
    - artikel 2-1 sub e: van het bestuur van de dienstenorganisatie.
3. Bij het verzoek om instemming respectievelijk advies als bedoeld in lid 2 worden door het betrokken kerkelijk lichaam de volgende stukken overgelegd:
  - a. de conceptstatuten van de beoogde stichting, waarin een omschrijving is opgenomen van de taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen die aan de stichting worden overgedragen;
  - b. een motivering waarom deze alleen door een stichting voldoende kunnen worden behartigd;
  - c. ingeval de stichting wordt opgericht door het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen wordt hierbij tevens overlegd de instemming van de kerkenraad met de oprichting van de stichting en de daartoe opgestelde conceptstatuten.
4. Het betrokken classicale college voor de behandeling van beheerszaken dan wel de kleine synode kan besluiten dat de instemming voor de oprichting van een protestantse stichting, met het oog op de te vervullen arbeid of over te dragen taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen slechts wordt verleend indien in de statuten van de op te richten stichting de bepaling wordt opgenomen dat deze zal worden ontbonden wanneer de taak waarvoor de stichting is opgericht, is vervuld.

5. Van het besluit tot instemming dient melding te worden gemaakt in de notariële akte, waarbij de stichting wordt opgericht, met inachtneming van het bepaalde in de titels 1 en 5 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 3. Vereisten ten aanzien van de statuten van een protestantse stichting

1. De statuten van de stichting dienen onder meer in te houden:
  - a. de naam van de stichting, waarvan de woorden 'protestantse stichting' deel uitmaken dan wel waaruit blijkt dat deze een stichting is als bedoeld in artikel 1-1 en de vermelding dat zij een stichting is, opgericht overeenkomstig generale regeling 12 als bedoeld in ordinantie 11-25 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland;
  - b. de burgerlijke gemeente in Nederland, waar de stichting haar zetel heeft;
  - c. het doel van de stichting alsmede de in artikel 2-3 sub a bedoelde omschrijving;
  - d. de aanwijzing van een of meer kerkelijke lichamen, die de bestuurders van de stichting benoemen, ook voor het geval niet langs de primair in de statuten voorziene weg in een vacature wordt of kan worden voorzien;
  - e. de bepaling, dat de benoeming tot bestuurder telkens voor een bepaalde tijd geschiedt, en dat het benoemend kerkelijk lichaam bevoegd is wegens dringende redenen en bij met redenen omkleed besluit een bestuurder te ontslaan;
  - f. de bepaling, dat de stichting - behalve door het bestuur - bovendien vertegenwoordigd kan worden door de voorzitter en de secretaris, dan wel door de voorzitter en de penningmeester, of door hun plaatsvervangers;
  - g. de bepaling, dat door het bestuur slechts besluiten kunnen worden genomen in een vergadering, waar ten minste de helft plus één van het aantal bestuurders aanwezig is, tenzij in de statuten ten aanzien van het quorum de aanwezigheid van een groter aantal bestuursleden is vereist;
  - h. de bepaling, dat voor de besluitvorming in de bestuursvergadering het bepaalde in ordinantie 4-5 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland van kracht is, tenzij in de statuten een andere regeling is getroffen;
  - i. de bepaling, dat het boekjaar van de stichting gelijk is aan het kalenderjaar alsmede dat de begroting van de stichting voor het eerstvolgende boekjaar vóór 1 oktober van het lopende jaar, en de jaarrekening van de stichting over het laatstverlopen kalenderjaar vóór 1 mei ter goedkeuring wordt toegezonden aan het kerkelijk lichaam, dat de stichting in het leven riep, met dien verstande dat - indien dit in verband met wettelijke vereisten noodzakelijk is - volstaan kan worden met de bepaling dat de begroting en jaarrekening ter kennisneming worden toegezonden aan het desbetreffende kerkelijk lichaam;
  - j. de bepaling, dat de betrokkenheid
    - van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken
      - als bedoeld in ordinantie 11-7,
      - bij het verstrekken of aangaan van geldleningen en het stellen van persoonlijke zekerheid ten behoeve van derden voor zover daarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien en het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien als bedoeld in ordinantie 11-8-1, respectievelijk
      - als bedoeld in ordinantie 11-13-4 dan wel
    - van de kleine synode als bedoeld in ordinantie 11-16,voor de stichting, haar bestuur en de bestuursleden - indien zij tot het verrichten van de desbetreffende handeling op grond van de statuten bevoegd zijn - van gelijke of overeenkomstige toepassing is;
  - k. de bepaling, dat medewerkers die in belangrijke mate betrokken zijn bij het bepalen of ten uitvoer leggen van het beleid van de stichting, benoemd worden in overleg met het kerkelijk lichaam of de kerkelijke lichamen, die de bestuurders van de stichting benoemen, voor zover van dat overleg van die zijde niet expliciet wordt afgezien;

- l. de bepaling, dat overdracht van taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen door de stichting slechts is toegestaan, indien zulks geschiedt aan een andere protestantse stichting in de zin van deze generale regeling en niet dan met voorafgaande instemming van het kerkelijk lichaam, welks instemming voor de oprichting van eerstgenoemde stichting was vereist en van het kerkelijk lichaam dat de stichting heeft opgericht;
  - m. de bepaling dat latere wijzigingen in de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland van rechtswege bindend zijn voor de stichting, haar bestuur en de leden daarvan en dat - indien een in of krachtens de statuten van de stichting tot het verrichten van een bepaalde handeling aangewezen kerkelijk lichaam door een wijziging in de kerkorde heeft opgehouden te bestaan - de bevoegdheid tot het verrichten van die handeling overgaat op het kerkelijk lichaam, dat redelijkerwijs kan worden geacht voor het eerstbedoelde kerkelijk lichaam kerkordelijk in de plaats te zijn getreden;
  - n. de bepaling, dat bezwaren van een kerkelijk lichaam tegen de stichting of haar bestuur dan wel van de stichting of haar bestuur tegen een kerkelijk lichaam, alsmede geschillen als bedoeld in ordinantie 12 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland tussen de stichting of haar bestuur en een kerkelijk lichaam, worden behandeld naar het in die ordinantie bepaalde;
  - o. de bepaling, dat alle artikelen van de statuten van de stichting kunnen worden gewijzigd, doch niet dan bij notariële akte en alleen met voorafgaande schriftelijke instemming voor die wijzigingen van het kerkelijk lichaam dat de stichting heeft opgericht en van het kerkelijk lichaam, welks instemming was vereist voor de oprichting van de stichting;
  - p. de bepaling, dat de stichting - onverminderd het ter zake in het Burgerlijk Wetboek bepaalde - kan worden ontbonden bij gemotiveerd besluit, hetzij van het bestuur, hetzij van het kerkelijk lichaam, dat de stichting in het leven riep, doch niet dan nadat voor dat besluit tevoren de schriftelijke instemming is verkregen van het kerkelijk lichaam, welks instemming nodig was voor de oprichting van de stichting en - ingeval het bestuur van de stichting hiertoe besluit - van het kerkelijk lichaam dat de stichting heeft opgericht;
  - q. de bepaling, dat bij ontbinding van de stichting de bestemming van een batig liquidatiesaldo bepaald wordt door het kerkelijk lichaam, dat de stichting in het leven riep, na vooraf verkregen instemming van het kerkelijk lichaam welks instemming voor de oprichting van de stichting was vereist;
  - r. indien toepassing is gegeven aan het bepaalde in artikel 2-4 van deze regeling: de bepaling dat de stichting zal worden ontbonden wanneer de taak waarvoor zij werd opgericht is vervuld, zulks ter beoordeling van het kerkelijk lichaam dat tot oprichting van de stichting besloot.
2. Indien het voor een goede uitvoering van de over te dragen taken, bevoegdheden, rechten en verplichtingen noodzakelijk is om - binnen het kader van de stichting - te komen tot een zodanige structuur dat onderscheid wordt gemaakt tussen (uitvoerend) bestuur en toezicht,
  - dient bij het verzoek om instemming respectievelijk advies als bedoeld in artikel 2-2 een motivering te zijn gevoegd waarom deze bestuursstructuur noodzakelijk is en
  - dienen de statuten - naast hetgeen in lid 1 is aangegeven - een taakverdeling te bevatten tussen het bestuur (tevens directie) en het toezichthoudend orgaan.Het in lid 1 met betrekking tot het bestuur respectievelijk de bestuurders van de stichting bepaalde geldt in dat geval voor het toezichthoudend orgaan respectievelijk de leden daarvan, met uitzondering van
  - het bepaalde in lid 1 sub f en j, dat blijft gelden voor het bestuur,
  - het bepaalde in lid 1 sub m en n, dat geldt zowel voor het bestuur als voor het toezichthoudend orgaan en
  - het bepaalde in lid 1 sub p, dat geldt voor het bestuur en het toezichthoudend orgaan gezamenlijk.

Artikel 4. De oprichting van een protestantse stichting door meer dan één kerkelijk lichaam

1. Indien twee of meer van de in artikel 2-1 sub a, b en c genoemde kerkelijke lichamen tezamen een stichting willen oprichten wordt het bepaalde in de artikelen 2 en 3 zodanig gelezen dat genoegzame regels worden gesteld ten aanzien van
  - de benoeming van bestuursleden in het bestuur van de stichting door elk van de deelnemende kerkelijke lichamen;
  - de verdeling van de eventuele financiële bijdragen aan het werk van de stichting;
  - de gevolgen van uittreding van een of meer van de in de stichting deelnemende kerkelijke lichameneen en ander ter beoordeling van het met de instemming belaste kerkelijk lichaam.

Artikel 5. Erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting

1. Een gemeente, een diaconie, een classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk kan besluiten tot erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting, indien de doelstelling van de stichting betreft de behartiging van belangen die behoren tot de taken en bevoegdheden van de in artikel 2-1 genoemde ambtelijke vergaderingen of colleges van de desbetreffende gemeente of classis, respectievelijk de evangelisch-lutherse synode of de kerk.
2. Een besluit tot erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting kan slechts genomen worden door de in artikel 2-1 genoemde kerkelijke lichamen, een en ander met inachtneming van het in artikel 2-2 en 2-3 bepaalde.
3. Erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting is niet mogelijk dan nadat de statuten van de stichting zodanig zijn gewijzigd dat zij voldoen aan het bepaalde in artikel 3-1 sub a-o, waarbij voor het kerkelijk lichaam dat de stichting in het leven riep gelezen dient te worden het kerkelijk lichaam dat het besluit tot erkenning heeft genomen.
4. Het kerkelijk lichaam dat besluit tot erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting, kan
  - aan de erkenning voorwaarden verbinden dan wel
  - met de stichting een wederkerige overeenkomst aangaanmet dien verstande dat de te erkennen stichting zich steeds moet verbinden om bij intrekking van de erkenning haar naam en haar statuten voor zoveel nodig zodanig te wijzigen, dat daaruit duidelijk blijkt dat hier geen sprake meer is van een protestantse stichting.
5. Het kerkelijk lichaam dat een besluit tot erkenning van een reeds bestaande stichting als protestantse stichting heeft genomen, kan - gehoord dan wel op verzoek van het kerkelijk lichaam dat daarvoor de instemming heeft gegeven - bij met redenen omkleed besluit de erkenning intrekken, indien het van oordeel is dat het voortduren daarvan niet strookt met de waardigheid of de belangen van de Protestantse kerk in Nederland.

Artikel 6. Medewerking aan oprichting van of deelname in een interkerkelijke stichting

1. Een gemeente, een diaconie, een classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk kan besluiten tot medewerking aan de oprichting van of tot deelname in een interkerkelijke stichting als bedoeld in artikel 1-2, indien de uitvoering van taken van in artikel 2-1 genoemde ambtelijke vergaderingen of colleges van de desbetreffende gemeente of classis, respectievelijk de evangelisch-lutherse synode of de kerk beter kan plaatsvinden in samenwerking met daartoe bevoegde organen van andere kerken en het voor de uitvoering van deze taken noodzakelijk is een rechtspersoon in het leven te roepen.
2. Een besluit tot medewerking aan de oprichting van of tot deelname in een zodanige interkerkelijke stichting kan slechts genomen worden door de in artikel 2-1 genoemde kerkelijke lichamen, een en ander met inachtneming van het in artikel 2-2 en 2-3 bepaalde.
3. De medewerking aan de oprichting van of de deelname in een interkerkelijke stichting is niet mogelijk dan nadat in de statuten van de stichting genoegzame bepalingen zijn opgenomen inzake

- a. de benoeming van de leden van en de besluitvorming door het bestuur, alsmede de vertegenwoordiging van de stichting;
  - b. de toezending van de financiële jaarstukken aan het in de stichting deelnemende kerkelijke lichaam van de Protestantse Kerk in Nederland;
  - c. de bevoegdheid van dat lichaam om de jaarstukken over te leggen aan het kerkelijk lichaam als bedoeld in artikel 2-2;
  - d. de mogelijkheid tot en de gevolgen van uittreding van de in de stichting deelnemende lichamen;
  - e. de verdeling - bij ontbinding van de stichting - van een batig liquidatiesaldo over de in de stichting deelnemende lichamen;
  - f. wijziging van de statuten zodanig dat deze alleen kan geschieden met voorafgaande schriftelijke instemming van het kerkelijk lichaam dat het besluit tot medewerking aan de oprichting of tot deelname aan de stichting heeft genomen,
een en ander ter beoordeling van het met de instemming belaste kerkelijk lichaam.
4. Indien het voor een goede uitvoering van de gezamenlijk uit te voeren taken noodzakelijk is om - binnen het kader van de stichting - te komen tot een zodanige structuur dat onderscheid wordt gemaakt tussen (uitvoerend) bestuur en raad van participanten,
    - dient bij het verzoek om instemming respectievelijk advies als bedoeld in artikel 2-2 een motivering te zijn gevoegd waarom deze bestuursstructuur noodzakelijk is en
    - dienen de statuten - naast hetgeen in lid 3 is aangegeven - te bevatten bepalingen inzake de benoeming van de leden van de raad van participanten en een taakverdeling tussen het bestuur en de raad van participanten.
  5. Het kerkelijk lichaam dat besluit tot medewerking aan de oprichting van of tot deelname in een interkerkelijke stichting, kan aan de medewerking of deelname voorwaarden verbinden.
  6. Op een besluit tot instemming met wijziging van de statuten van een interkerkelijke stichting is het bepaalde in artikel 2-2 van overeenkomstige toepassing.
  7. Op een besluit tot medewerking aan de omzetting van een protestantse stichting in of toetreding van zulk een stichting tot een interkerkelijke stichting zijn de voorafgaande leden van dit artikel van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7. Medewerking aan oprichting van of deelname in een gemengde stichting

1. Een gemeente, een diaconie, een classis, de evangelisch-lutherse synode of de kerk kan besluiten tot medewerking aan de oprichting van of tot deelname in een gemengde stichting als bedoeld in artikel 1-3, indien en voor zolang deze medewerking of deelname bevorderlijk is voor de uitvoering van taken van in artikel 2-1 genoemde ambtelijke vergaderingen of colleges van de desbetreffende gemeente of classis, respectievelijk de evangelisch-lutherse synode of de kerk.
2. Het bepaalde in artikel 6-1 tot en met 6-6 van deze generale regeling is van overeenkomstige toepassing op de medewerking aan de oprichting van of de deelname in een gemengde stichting.

Artikel 8. Oprichting van of deelname in een besloten vennootschap

1. De generale synode kan in voorkomende gevallen besluiten om taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen over te dragen aan een besloten vennootschap als bedoeld in artikel 2: 175 van het Burgerlijk Wetboek.
2. Het bepaalde in artikel 2-2 sub b, 2-3 en 2-4 van deze generale regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9. Slotbepalingen

1. Stichtingen als bedoeld in deze generale regeling worden niet opgericht, zolang niet alle voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond en de volgens deze regeling benodigde instemming(en) schriftelijk zijn verkregen.
2. Een door de notaris gewaarmerkt afschrift van de akte van oprichting (of wijziging) dient te worden toegezonden aan het kerkelijk lichaam dat bij oprichting of erkenning was betrokken alsmede aan het kerkelijk lichaam dat de instemming inzake de oprichting van of deelname in de stichting heeft gegeven.
3. Een classicaal college voor de behandeling van beheerszaken respectievelijk de kleine synode houdt een registratie bij van de stichtingen, die met inachtneming van het bepaalde in deze generale regeling zijn opgericht of erkend dan wel waarin door een kerkelijk lichaam wordt deelgenomen.

Generale regeling 14 Opleiding predikanten

I DE PROTESTANTSE THEOLOGISCHE UNIVERSITEIT

Artikel 1. De Protestantse Theologische Universiteit: vestiging, opleidingsplaatsen, opleidingsstructuur en bestuurlijke structuur

1. De Protestantse Theologische Universiteit is gevestigd te Amsterdam en biedt haar opleidingen aan in Amsterdam en Groningen, in samenwerking met de Vrije Universiteit respectievelijk de Rijksuniversiteit Groningen; daarnaast biedt zij opleidingsactiviteiten aan aan het Seminarium.
2. De opleiding tot predikant bestaat uit een bacheloropleiding, een driejarige masteropleiding en een nadere voorbereiding op het predikantschap aan het Seminarium.
3. Het college van bestuur stelt - met inachtneming van hetgeen overigens terzake in de orde van de kerk is bepaald en onder goedkeuring van de raad van toezicht voor de Protestantse Theologische Universiteit – vast
  - de vereisten voor de toelating tot de onderscheiden masteropleidingen van de Protestantse Theologische Universiteit en
  - de voorwaarden voor de toelating tot het masterexamen.
4. Het bestuur van de Protestantse Theologische Universiteit is opgedragen aan het college van bestuur als bedoeld in ordinantie 13-4.
5. Het toezicht op de Protestantse Theologische Universiteit is opgedragen aan de raad van toezicht voor de Protestantse Theologische Universiteit als bedoeld in ordinantie 13-3.

Artikel 2. Samenstelling college van bestuur

1. De leden van het college van bestuur worden benoemd, geschorst en ontslagen door de raad van toezicht, nadat daarover door de raad van toezicht overeenstemming is bereikt met de generale synode.
2. Een benoemingsbesluit als bedoeld in het vorige lid wordt door de raad van toezicht eerst genomen, nadat
  - het college van bestuur gelegenheid heeft gekregen namen te noemen van kandidaten die naar het oordeel van dit college voor een benoeming in aanmerking komen en overigens door de raad van toezicht is gehoord over de voorgenomen benoeming,
  - de universiteitsraad door de raad van toezicht vertrouwelijk op de hoogte is gesteld en is gehoord over de voorgenomen benoeming.
3. Het is niet mogelijk tegelijk lid te zijn van het college van bestuur en
  - van de generale synode, van de evangelisch-lutherse synode of van de generale raad van advies als bedoeld in ordinantie 4-27-3, dan wel het bestuur van de dienstenorganisatie als bedoeld in ordinantie 4-27-5,
  - van de raad van toezichtdan wel
  - op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam te zijn ten behoeve van een meerdere ambtelijke vergadering of een orgaan van bijstand van zulk een ambtelijke vergadering,
  - als belanghebbende betrokken te zijn vanuit het veld van theologisch wetenschappelijk onderwijs en/of onderzoek, in het bijzonder als bestuurder van of bezoldigde functionaris bij het theologisch wetenschappelijk onderwijs aan andere instellingen voor het (theologisch) wetenschappelijk onderwijs dan de Protestantse Theologische Universiteit.

Artikel 3. Taken en bevoegdheden college van bestuur

1. Het college van bestuur heeft bij het bestuur en beheer van de Protestantse Theologische Universiteit – met inachtneming van de taken en bevoegdheden van de raad van toezicht – in elk geval de volgende taken en bevoegdheden:

- a. de vaststelling van het bestuursreglement ter regeling van het bestuur, het beheer en de inrichting van de Protestantse Theologische Universiteit,
  - b. de vaststelling van het instellingsplan, waarin een omschrijving van de inhoud en de specificatie van het voorgenomen beleid wordt gegeven,
  - c. de vaststelling van de begroting,
  - d. de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag, waaruit moet blijken in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de werkzaamheden en van een doelmatige aanwending van de voor de instelling verstrekte bijdragen,
  - e. de vaststelling van het onderwijs- en examenreglement,
  - f. de vaststelling van de medezeggenschapsregeling, met inbegrip van een geschillenregeling,
  - g. de vaststelling van de regeling van het klachtrecht voor studenten,
  - h. het nemen van besluiten met betrekking tot het aangaan van een structurele samenwerking met een of meer andere instellingen en de wijze waarop dat geschiedt,
  - i. de uitvoering van taken inzake de kwaliteitszorg van onderwijs en onderzoek en de registratie van het onderwijs alsmede het verstrekken van inlichtingen aan de Minister, een en ander met inachtneming van de wettelijke verplichtingen die in dezen gelden.
2. Het college van bestuur draagt er bij de uitvoering van de in lid 1 bedoelde taken zorg voor dat de Protestantse Theologische Universiteit mede bijdraagt aan het bewaren en aan de gehele kerk dienstbaar maken van de lutherse traditie en is tevens belast met het behoud en beheer van de bibliotheek van het Evangelisch-Luthers Seminarium, dat is opgegaan in de Protestantse Theologische Universiteit.
  3. De voorzitter van het college van bestuur vertegenwoordigt - met inachtneming van het overigens voor de universiteit dienaangaande bepaalde - de Protestantse Theologische Universiteit.

Artikel 4. Verantwoordings- en inlichtingenplicht college van bestuur

1. Het college van bestuur is verantwoording verschuldigd aan de raad van toezicht.
2. Het college van bestuur verstrekt de raad van toezicht de informatie die deze raad voor zijn functioneren nodig heeft.
3. Het college van bestuur verstrekt de generale synode, en voor wat de uitvoering van het bepaalde in artikel 3-2 betreft ook de evangelisch-lutherse synode, de gevraagde inlichtingen omtrent de Protestantse Theologische Universiteit.

Artikel 5. Samenstelling raad van toezicht

1. De leden van de raad van toezicht worden benoemd, geschorst en ontslagen door of vanwege de generale synode.
2. Een benoemingsbesluit als bedoeld in het vorige lid wordt door of vanwege de generale synode eerst genomen, nadat
  - de raad van toezicht gelegenheid heeft gekregen namen te noemen van kandidaten die naar het oordeel van deze raad voor een benoeming in aanmerking komen en overigens door of vanwege de generale synode is gehoord over de voorgenomen benoeming,
  - de raad van toezicht over de voorgenomen benoeming van één van de leden van de raad van toezicht overeenstemming heeft bereikt met de evangelisch-lutherse synode,
  - de generale raad van advies en het college van bestuur door of vanwege de generale synode vertrouwelijk zijn gehoord over de voorgenomen benoeming.
3. Eén van de leden wordt benoemd op voordracht van de universiteitsraad. De voordracht bevat ten minste twee namen. Indien de voorgedragen kandidaten niet door de generale synode worden benoemd, wordt een nieuwe voordracht gedaan. De generale synode kan gemotiveerd afwijken van de tweede voordracht. De generale synode benoemt in dat geval een lid dat in het bijzonder vertrouwen geniet van de universiteitsraad.
4. De benoeming van de leden van de raad geschiedt op basis van vooraf openbaar gemaakte profielen.

De universiteitsraad wordt in de gelegenheid gesteld om aan de raad van toezicht advies uit te brengen over deze profielen.

5. Bij de benoeming wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een evenwichtige verdeling van de zetels over mannen en vrouwen.
6. Het is niet mogelijk tegelijk lid te zijn van de raad van toezicht en
  - a. van De Eerste Kamer of Tweede Kamer der Staten-Generaal,
  - b. van de generale synode, van de evangelisch-lutherse synode, van de generale raad van advies als bedoeld in ordinantie 4-27-3 of van het bestuur van de dienstenorganisatie als bedoeld in ordinantie 4-27-5, tenzij de generale synode daarvoor, op een met redenen omkleed gedaan verzoek van de raad van toezicht, bijzondere redenen aanwezig acht,
  - c. van het college van bestuur van de Protestantse Theologische Universiteit, dan wel
  - d. van de universiteitsraad,
  - e. als hoogleraar, docent of anderszins als personeelslid werkzaam te zijn aan de Protestantse Theologische Universiteit,
  - f. op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaam te zijn ten behoeve van een meerdere ambtelijke vergadering of een orgaan van bijstand van zulk een meerdere vergadering,
  - g. als belanghebbende betrokken te zijn vanuit het veld van theologisch wetenschappelijk onderwijs en/of onderzoek, in het bijzonder als bestuurder van of bezoldigde functionaris bij het theologisch wetenschappelijk onderwijs aan andere instellingen voor het (theologisch) wetenschappelijk onderwijs dan de Protestantse Theologische Universiteit, tenzij de generale synode daarvoor, op een met redenen omkleed gedaan verzoek van de raad van toezicht, bijzondere redenen aanwezig acht.
7. De leden van het college van bestuur van de Protestantse Theologische Universiteit wonen de vergaderingen van de raad van toezicht bij, tenzij de raad ten aanzien van bepaalde agenda-punten anders beslist; de leden van het college van bestuur hebben daarin een adviserende stem.

Artikel 6. Taken en bevoegdheden raad van toezicht

1. De raad van toezicht is belast met het toezicht op het bestuur en beheer van de Protestantse Theologische Universiteit. De raad van toezicht ziet erop toe dat het college van bestuur bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden de verplichtingen nakomt, die voor de Protestantse Theologische Universiteit op grond van wettelijke alsmede kerkordelijke regelingen van toepassing zijn.
2. De raad van toezicht is daarbij in het bijzonder belast met:
  - a. de goedkeuring van het bestuursreglement,
  - b. de goedkeuring van het instellingsplan, waarin een omschrijving van de inhoud en de specificatie van het voorgenomen beleid wordt gegeven,
  - c. de goedkeuring van de begroting,
  - d. de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag, waaruit moet blijken in hoeverre sprake is van een behoorlijke uitvoering van de werkzaamheden en van een doelmatige aanwending van de voor de instelling verstrekte bijdragen,
  - e. de goedkeuring van het onderwijs- en examenreglement,
  - f. de goedkeuring van de medezeggenschapsregeling, met inbegrip van een geschillenregeling,
  - g. de goedkeuring van de regeling betreffende het klachtrecht voor studenten,
  - h. de goedkeuring van een besluit om een structurele samenwerking aan te gaan met een of meer andere instellingen en van de daarbij gemaakte afspraken, zoals deze door het college van bestuur zijn vastgesteld.
3. De raad van toezicht ziet tevens erop toe dat de Protestantse Theologische Universiteit bij de uitvoering van de in ordinantie 13-2-3 opgedragen taken inzake het theologisch wetenschappe-

lijk onderwijs en onderzoek alsmede de nadere voorbereiding op het predikantschap en de nascholing, bijdraagt aan het bewaren en aan de gehele kerk dienstbaar maken van de evangelisch-lutherse traditie.

4. De raad van toezicht is bevoegd het college van bestuur - gevraagd en ongevraagd - advies te geven.

Artikel 7. Verantwoordings- en inlichtingenplicht raad van toezicht

1. De raad van toezicht voor de Protestantse Theologische Universiteit is verantwoording verschuldigd aan de generale synode.
2. De raad van toezicht brengt elke twee jaar een verslag van werkzaamheden uit aan de generale synode.
3. De raad van toezicht verstrekt de generale synode de gevraagde inlichtingen betreffende zijn handelen.

II DE NADERE VOORBEREIDING OP HET PREDIKANTSCHAP EN DE NASCHOLING VAN PREDIKANTEN

Artikel 8. Taken van het Seminarium van de Protestantse Theologische Universiteit

1. Het Seminarium van de Protestantse Theologische Universiteit heeft in het kader van de nadere voorbereiding op het predikantschap van degenen die verlangen predikant te worden in de Protestantse Kerk in Nederland tot taak:
  - a. het organiseren en verzorgen van de seminarieperioden die betrokkenen als onderdeel van de opleiding tot predikant van de kerk moeten volgen en die mede ten doel hebben de onderlinge ontmoeting van aanstaande predikanten tot stand te brengen met het oog op hun functioneren in de breedte van de kerk en een brugfunctie te zijn tussen de opleiding tot predikant en de praktijk van het werk van de predikant;
  - b. het organiseren en verzorgen van de verplichte stage als bedoeld in artikel 9-1 sub b als onderdeel van de opleiding tot predikant.

Artikel 9. De verplichtingen van toekomstige predikanten

1. Zij die verlangen predikant te worden in de Protestantse Kerk in Nederland zijn gehouden om tijdens de opleiding tot predikant aan de Protestantse Theologische Universiteit:
  - a. gedurende een door het college van bestuur vastgestelde periode deel te nemen aan de seminarieperioden als bedoeld in artikel 8-1 sub a die als onderdeel van de opleiding tot predikant door het Seminarium van de Protestantse Theologische Universiteit worden georganiseerd en verzorgd;
  - b. gedurende een door het college van bestuur vastgestelde periode werkzaam te zijn in een gemeente dan wel in de geestelijke verzorging, onder leiding van een predikant respectievelijk een predikant-geestelijk verzorger en onder supervisie van de Protestantse Theologische Universiteit;
  - c. medewerking te verlenen aan het onderzoek naar de geschiktheid voor het ambt tot predikant als bedoeld in ordinantie 13-10-3 en 4.
2. De seminarieperioden als bedoeld in lid 1 sub a worden gehouden op een zodanig tijdstip tijdens de opleiding dat een nauwe relatie kan worden gelegd met de gevolgde stage.
3. De tijd en invulling van de seminarieperioden als bedoeld in lid 1 sub a worden vastgesteld door of vanwege het college van bestuur, na overleg met de betrokken hoogleraren en docenten van de Protestantse Theologische Universiteit.
4. De predikant respectievelijk predikant-geestelijk verzorger als bedoeld in lid 1 sub b wordt, na overleg met de desbetreffende student, aangewezen door de betrokken hoogleraren en docenten van de Protestantse Theologische Universiteit.

5. Het college van bestuur geeft de student - indien deze naar genoegen voldaan heeft aan de verplichting inzake de seminarieperiode alsmede aan de verplichting inzake de stage - een verklaring daaromtrent en een afschrift daarvan aan de betrokken hoogleraren en docenten van de Protestantse Theologische Universiteit.
6. Het college van bestuur kan de betrokken student - in bijzondere omstandigheden - vrijstellen van een of meer van de in lid 1 genoemde verplichtingen.

III DE OPLEIDING EN VORMING VAN HEN DIE IN MISSIONAIRE ARBEID WERKZAAM ZULLEN ZIJN

Artikel 10. Het Hendrik Kraemer Instituut

1. De zorg voor de aanvullende opleiding en vorming van hen die in een ambt of andere dienst ten behoeve van de missionaire arbeid van gemeenten en kerk buiten Nederland werkzaam zullen zijn, berust bij de generale synode.
2. De aanvullende opleiding en vorming van de zendingsarbeiders als bedoeld in lid 1 vindt plaats aan het daartoe door de kerk gestichte instituut, het Hendrik Kraemer Instituut geheten.
3. Het Hendrik Kraemer Instituut wordt - als onderdeel van de dienstenorganisatie van de kerk als bedoeld in ordinantie 4-27-8 - bestuurd door het bestuur van de dienstenorganisatie.
4. De dagelijkse leiding van het Hendrik Kraemer Instituut berust bij een rector, die zijn werk verricht onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de dienstenorganisatie.
5. De rector wordt door de kleine synode benoemd, op voordracht van het bestuur van de dienstenorganisatie.
6. De benoeming en het ontslag van de docenten aan het Hendrik Kraemer Instituut geschieden door of vanwege het bestuur van de dienstenorganisatie, gehoord de rector van het instituut.

Artikel 11. Taken en bevoegdheden van het Hendrik Kraemer Instituut

1. Het Hendrik Kraemer Instituut heeft - naast het in lid 1 bepaalde - tevens tot taak medewerking te verlenen aan de missionaire opleiding en nascholing
  - van predikanten en kerkelijk werkers van de Protestantse Kerk in Nederland,
  - van predikanten en kerkelijk werkers in de missionaire en diaconale arbeid in Nederland en
  - van hen die leiding geven in migrantenkerken in Nederland.
2. De rector en docenten van het Hendrik Kraemer Instituut worden bij de uitvoering van de taken als bedoeld in lid 1 en 2 bijgestaan door een adviesraad, waarvan de leden worden benoemd door of vanwege het bestuur van de dienstenorganisatie, gehoord de rector van het instituut.

Artikel 12. Het onderzoek naar de geschiktheid van aanstaande zendingsarbeiders

1. Zij die verlangen in een ambt of andere dienst ten behoeve van de missionaire arbeid van gemeenten en kerk buiten Nederland werkzaam te zijn, zijn gehouden medewerking te verlenen aan een onderzoek naar de geschiktheid voor de werkzaamheden als zendingsarbeider.
2. Het onderzoek naar de geschiktheid wordt gedaan door een commissie, die daartoe door of vanwege het bestuur van de dienstenorganisatie wordt ingesteld.
3. Zij die op grond van het onderzoek geschikt worden geacht werkzaam te zijn als zendingsarbeider, worden toegelaten tot de aanvullende opleiding aan het Hendrik Kraemer Instituut.

Artikel 13. De aanvullende opleiding en het examen

1. Zij die verlangen in een ambt of andere dienst ten behoeve van de missionaire arbeid van gemeenten en kerk buiten Nederland werkzaam te zijn, volgen een voor hen bestemde, aanvullende opleiding aan het Hendrik Kraemer Instituut.

2. De adviesraad stelt, gehoord de rector van het instituut, de vereisten en de eindtermen vast voor de aanvullende opleiding die betrokkenen, rekening houdend met de werkzaamheden die ze als zendingsarbeider zullen gaan verrichten, dienen te ontvangen.
3. De aanvullende opleiding tot zendingspredikant aan het Hendrik Kraemer Instituut wordt afgesloten met een zendingsexamen, dat wordt afgenomen door de rector, de docenten alsmede een lid van de adviesraad van het instituut.
4. Zij die met goed gevolg het zendingsexamen als bedoeld in lid 3 hebben gedaan, worden bevoegd verklaard om als zendingspredikant te worden uitgezonden en ontvangen een verklaring daaromtrent van de rector van het Hendrik Kraemer Instituut.

Artikel 14. Zendingarbeiders

1. Een predikant van de kerk die - na de aanvullende opleiding met goed gevolg te hebben gedaan - wordt uitgezonden om als zendingspredikant werkzaam te zijn, wordt door de generale synode beroepen tot predikant met bijzondere opdracht.
2. Op de zendingarbeiders als bedoeld in artikel 12-1 is de rechtspositieregeling voor uitgezonden medewerkers van toepassing.

IV SLOTBEPALING

Artikel 15. Bezwaren en geschillen

1. Klachten en geschillen als bedoeld in artikel 3-1 sub f respectievelijk artikel 3-1 sub g zijn geen bezwaren en geschillen als bedoeld in ordinantie 12.

Generale regeling 15 Permanente educatie ²²

I DE PERMANENTE EDUCATIE

Artikel 1. De opbouw van de permanente educatie

1. Met het oog op de ontwikkeling van hun deskundigheid zijn predikanten en kerkelijk werkers gedurende de uitoefening van het ambt of de bediening binnen de Protestantse Kerk in Nederland verplicht tot het volgen van een programma van permanente educatie
2. De permanente educatie omvat drie fasen:
  - a) Persoonlijke coaching in het eerste jaar in de vorm van werkbegeleiding door een mentor. Mentoren zijn daartoe opgeleide en door de commissie voor de permanente educatie erkende predikanten of kerkelijk werkers.
  - b) Primaire nascholing vanaf het tweede tot en met het vierde jaar.
  - c) Voortgezette nascholing, die aanvangt met ingang van het zesde jaar en cycli van vijf jaar omvat.

Artikel 2. De toepassing van de verplichting

1. De verplichting tot het volgen van het programma van permanente educatie is van toepassing op:
  - Predikanten voor gewone werkzaamheden, al dan niet met een bepaalde taak.
  - Kerkelijk werkers, die in het ambt bevestigd of in de bediening gesteld zijn en een aanstelling hebben van minimaal één jaar en een dienstverband van minimaal een derde van de volledige werktijd.
  - Predikanten in algemene dienst, die werkzaamheden verrichten als van een predikant voor gewone werkzaamheden en een aanstelling hebben van minimaal een jaar en een dienstverband van minimaal een derde van de volledige werktijd.
2. De verplichting tot het volgen van het programma van permanente educatie is alleen voor de eerste twee in artikel 1-2 bedoelde fasen van toepassing op:
  - Predikanten met een bijzondere opdracht.
  - Kerkelijk werkers met een bijzondere opdracht, die in het ambt bevestigd of in de bediening gesteld zijn en een aanstelling hebben van minimaal een jaar en een dienstverband van minimaal een derde van de volledige werktijd.

II HET MENTORAAT EN PRIMAIRE NASCHOLING

Artikel 3. De predikanten

1. De predikant ontvangt na de bevestiging als predikant gedurende een jaar persoonlijke coaching in de vorm van begeleiding door een mentor (mentoraat). De dienstenorganisatie draagt zorg voor het mentoraat.
2. De predikant volgt de primaire nascholing die door het Seminarium van de Protestantse Theologische Universiteit wordt verzorgd en rondt deze met goed gevolg af, een en ander binnen vier jaar na de bevestiging in het ambt van predikant.
3. Eerst na afronding van de eerste twee fasen van de permanente educatie is de predikant beroepbaar.

---

²² In deze generale regeling zijn de wijzigingen verwerkt waartoe door de generale synode op 26 april 2019 werd besloten; dit betreft de artikelen 9 (gewijzigd) en 11 (vervallen).
versie januari 2023

Artikel 4. De kerkelijk werkers

1. De kerkelijk werker ontvangt, nadat deze in het ambt is bevestigd of in de bediening is gesteld, gedurende een jaar persoonlijke coaching in de vorm van begeleiding door een mentor. De dienstenorganisatie draagt zorg voor het mentoraat.
2. De kerkelijk werker volgt de primaire nascholing, zoals deze door de - door de kerk aangewezen - HBO-opleidingen wordt verzorgd en rondt deze met goed gevolg af, een en ander binnen vier jaar nadat deze in het ambt is bevestigd of in de bediening is gesteld.
3. Eerst na afronding van het mentoraat kan de kerkelijk werker in dienst treden bij een andere gemeente of van een andere gemeente een bijzondere opdracht ontvangen.

III DE VOORTGEZETTE NASCHOLING

Artikel 5. Omvang en inhoud van de voortgezette nascholing

1. De voortgezette nascholing vangt aan in het zesde jaar nadat betrokkene is bevestigd in het ambt van predikant dan wel als kerkelijk werker in het ambt is bevestigd of in de bediening is gesteld en bestaat uit een op de persoon toegesneden studieplan, gespreid over perioden van telkens vijf jaren.
2. De tijdsomvang van en de eventuele financiële eigen bijdrage aan de voortgezette nascholing worden overeengekomen in het georganiseerd overleg predikanten en het georganiseerd overleg kerkelijk medewerkers.
3. Een periodiek door de kleine synode vast te stellen omvang aan studieactiviteiten dient te worden behaald door het volgen van door de kerk verplicht gestelde studieactiviteiten. De resterende studietijd kan door de predikant of kerkelijk werker zelfstandig worden besteed binnen de door de kleine synode gestelde voorwaarden. Deze door de kleine synode vastgestelde verdeling wordt opgenomen in de door de commissie voor de permanente educatie op te stellen uitvoeringsregeling.
4. Ter beoordeling van de commissie voor de permanente educatie kan het geheel of een gedeelte van een periode van permanente educatie ook ingevuld worden door het volgen van specifieke opleidingen of specialisaties.

Artikel 6. De kerk als opdrachtgever van de voortgezette nascholing

1. Het bestuur van de dienstenorganisatie is verantwoordelijk voor de organisatie van de permanente educatie en wordt daarbij bijgestaan door een werkgroep als bedoeld in generale regeling 8-11-1, 'commissie voor de permanente educatie' geheten. In deze werkgroep worden door het bestuur van de dienstenorganisatie vertegenwoordigers van de kerk en de beroepsverenigingen benoemd, op voordracht van het moderamen van de generale synode en de beroepsverenigingen.
2. In opdracht van het bestuur van de dienstenorganisatie wordt een programma van eisen met betrekking tot de voortgezette nascholing overeengekomen in een overleg van vertegenwoordigers van de kerk, de beroepsverenigingen en de opleidingen, zulks mede op basis van het door de generale synode vastgestelde beleidsplan voor het leven en werken van de kerk in haar geheel.
3. De Protestantse Theologische Universiteit ontwikkelt en verzorgt de door de kerk verplicht gestelde scholingsactiviteiten op grond van het programma van eisen, dit in samenwerking met de in generale regeling 4-3 genoemde instellingen voor hoger beroepsonderwijs²³ en andere door de kerk erkende opleidingsinstellingen in het kader van hun relatie met de kerk.

---

²³ Christelijke Hogeschool Ede; Christelijke Hogeschool Windesheim

4. De commissie voor de permanente educatie adviseert het bestuur van de dienstenorganisatie of het scholingsaanbod van de in lid 3 genoemde instellingen voldoet aan het programma van eisen.

Artikel 7. Het programma van voortgezette nascholing

1. De predikant of kerkelijk werker is zelf verantwoordelijk voor de naleving van de verplichtingen voortvloeiend uit deze generale regeling.
2. De predikant maakt, na daarover te hebben gesproken met een vertegenwoordiging van de kerkenraad en op grond van eigen behoefte, een studieplan voor de voortgezette nascholing. Het gesprek over (de voortgang van) het studieplan is onderdeel van het jaargesprek.. De kerkelijk werker stelt in overleg met de kerkenraad een studieplan op voor de voortgezette nascholing. Dit overleg over (de voortgang van) het studieplan is onderdeel van de jaarlijkse functioneringsgesprekken / het jaargesprek.
3. De predikant of kerkelijk werker zendt het studieplan ter informatie toe aan de classispredikant. De classispredikant kan het initiatief nemen tot een gesprek over het studieplan.
4. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de in artikel 2 lid 1 bedoelde predikanten in algemene dienst, met dien verstande, dat het in lid 2 en lid 3 bedoelde geldt tussen de predikant en diens leidinggevende in de dienstenorganisatie.

Artikel 8. De verantwoording

1. De predikant of kerkelijk werker is zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van een bewijs van deelname van de aanbieder van opleidingen, waarin de studielast staat vermeld.
2. De predikant of kerkelijk werker legt een persoonlijk portfolio aan van de gevolgde nascholing waardoor deze kan aantonen voldoende studiepunten te hebben behaald.

Artikel 9. Hernieuwde beroepbaarstelling

1. Als iemand die de bevoegdheid tot bediening van Woord en sacramenten heeft behouden, aan de kleine synode verzoekt om beroepbaar gesteld te worden (als bedoeld in ord. 3-15-5), dan wel als iemand de kleine synode verzoekt de termijn van beroepbaarstelling te verlengen, vraagt de kleine synode advies van de commissie over de aan de permanente educatie te stellen voorwaarden.
2. Indien betrokkene naar het oordeel van de commissie onvoldoende actuele studie heeft gevolgd om als predikant binnen de kerk werkzaam te zijn stelt de kleine synode de voorwaarde, dat betrokkene eerst de ontbrekende studie volgt.
De commissie kan ook oordelen, dat het voldoende is dat de ontbrekende nascholing alsnog gevolgd wordt indien betrokkene weer valt onder het bepaalde in artikel 2.
3. Indien betrokkene gedurende een periode van vier jaar of langer niet heeft deelgenomen aan de voortgezette nascholing als bedoeld in artikel 5 kan de commissie betrokkene verzoeken eventuele door deze zelf verworven kennis of vaardigheden te laten waarderen door een daartoe door de commissie erkende instelling, zulks voor rekening van betrokkene.

Artikel 10. Benoembaarheid na onderbreking van de permanente educatie

1. Als een ambtelijke vergadering iemand die eerder, doch niet direct voorafgaand, als zodanig werkzaam was, als kerkelijk werker in het ambt wil bevestigen of in de bediening wil stellen, vraagt deze daartoe advies van de commissie over de aan de permanente educatie te stellen voorwaarden.
2. Indien betrokkene naar het oordeel van de commissie onvoldoende actuele studie heeft gevolgd om als kerkelijk werker binnen de kerk werkzaam te zijn stelt de ambtelijke vergadering, die deze wil benoemen, de voorwaarde, dat betrokkene eerst de ontbrekende studie volgt.

De commissie kan ook adviseren, dat het voldoende is dat de ontbrekende studie alsnog gevolgd wordt indien betrokkene (weer) valt onder het bepaalde in artikel 2.

3. Indien betrokkene gedurende een periode van vier jaar of langer niet heeft deelgenomen aan de voortgezette nascholing als bedoeld in artikel 5 kan de commissie betrokkene verzoeken eventuele door deze zelf verworven kennis of vaardigheden te laten waarderen door een daartoe door de commissie erkende instelling, zulks voor rekening van betrokkene.

Artikel 11. Benoembaarheid van kerkelijk werkers, langer dan vier jaar na de afronding van hun opleiding

1. Indien een ambtelijke vergadering een kerkelijk werker wenst te benoemen, voor wie overeenkomstig deze regeling nog niet eerder de verplichting van permanente educatie gold en die reeds langer dan vier geleden de opleiding heeft afgerond, vraagt deze ambtelijke vergadering advies aan de commissie voor de permanente educatie.
2. Indien betrokkene naar het oordeel van de commissie in de periode na de afronding van de opleiding in vergelijking met wat deze in dezelfde periode aan permanente educatie had kunnen ontvangen te weinig scholingsactiviteiten heeft gevolgd om als kerkelijk werker binnen de kerk benoembaar te zijn stelt de ambtelijke vergadering alvorens tot benoeming over te gaan de voorwaarde dat betrokkene dit gemis opheft op een door de commissie te bepalen wijze. Daarbij kan de commissie oordelen, dat het voldoende is dat het gemis wordt opgeheven indien betrokkene valt onder het bepaalde in artikel 2.
3. De commissie kan betrokkene verzoeken eventuele door deze zelf verworven kennis of vaardigheden te laten waarderen door een daartoe door de commissie erkende instelling, zulks voor rekening van betrokkene.

De commissie betreft deze waardering bij haar in het vorige lid bedoelde beoordeling.

IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 12. Bijzondere omstandigheden

1. De commissie voor de permanente educatie kan, al dan niet onder voorwaarden, in bijzondere omstandigheden een predikant of kerkelijk werker vrijstellen van één of meer onderdelen van de permanente educatie.